

העולמות החדש

הנסיכה

מס 1011
כ"ו אדר א'
תשי"ז 27.2.1957
גלין מוגדל
המחיר
450 פרי
שנה 20-

העולם הזה

רחוב גליקסון 8, תל-אביב, טלפון 26785, ת.ד. 136, מען למברקים: "עולמפרס", הסוציא לאור: העולם הזה בע"מ, דפוס משה שהם בע"מ, ת"א. טל. 62239, ההפצה: דוד פופל ובניו, תל-אביב, המערכת איננה אחראית לתוכן המודעות.

העורך הראשי:
אורי אבנרי

ראש המערכת:
שלום כהן

עורכי-משנה:
רוב איתן, אורי סלע

עורך כיתוב:
סילבי קשת

עורך תבנית:
אהרון צור

כתב בכיר:
אלי תבור

עלם המערכת:
אריה קרו

חברי המערכת:
ישראל ביבר, ניצה בני, שיינע גלור, לילי גלילי, דוד הורוביץ, רות ורד, רונן ווהר, אברהם חורשו, אוסקר סאבור, אלכס סיס, אביבה סטו, עמוס קינן, שלמה קרו.

העתון הנקרא ביותר במדינה

9.16 '27

עלה במוחי רעיון: לחתום על העולם הזה לשנה ולשמור על הגליונות עד שבני גדל. ואז הוא בודאי ישמח לקרוא על כל מה שהתרחש בשנה הראשונה לחייו, אבל, מי ניין לקיצוניות כמניי כסף?

החלטתי להיעזר קצת בכך ובמדרוך. ישנה כאן אתנו תימניה בשם מזל. היא אשה מצחיקה נורא, ויש לנו כבר כאב בטן מרוב צחוק. את ההכרה הראשונה איתנה עשיתי אתמול בחדר-הלידה. כשנכנסתי

מה שאירע מאותו רגע ואילך, היה פגיעה חמורה בעקרונות העבודה העתונאית. קצין משטרה, אשר משום מה לא מצא חן בעיני הדבר, הורה לצלם לרדת ולהפסיק לצלם. קרן התעקש, בהסבירו כי הינו עתונאי וכי זכותו לצלם כל מאורע ציבורי. זכות זו עיקר עיקר חופש העיתונות והיא הזכרה אף על-ידי המטה הארצי של המשטרה, אשר צייד את קרן — ככל העתונאים — בתעודה חתומה על-ידי דובר המשטרה.

אך העתונות וזכויותיה לא עניינו את אותו הקצין. כאשר המשיך הצלם בסירובו, ואף הוסיף לצלם את הקצין המפור את הקהלה, הוא הורה לארבעה שוטרים להוריד את קרן בכוח. הם עשו זאת, שברו תוך כדי כך את מצלמתו.

חבר מערכת שני, אלכס מסיס, ביקש מהקצין שימסור את שמו. הקצין ענה: שמי מרקוביץ, והורה מיד לאחד מפיקודיו: "תעצרו גם אותו".

חבר שלישי של המערכת, אלי תבור, ניסה לצלם את השוטרים הגוררים את חברו הצלם. מיד התנפלו עליו כמה שוטרים, היכו אותו על ראשו, קרעו את כל כפתורי חולצתו, דקרו אותו באלותיהם בין צלעו תול לבסוף השליכו אותו בבטוח אל תוך מכונית השיטור. אחרי שלושת העתונאים הוכנסו למכונית עוד ארבעה אנשים. הם הוכו באכזריות ואחד מהם היה קרוב לי עילפון.

במשטרת יפו, שם גילו הקצינים יחס אויב מאד, הוחזקו השלושה במעצר במשך שלוש שעות, שוחררו בערבות לאחר שהואשמו ב"התנהגות פרועה ולבתי-צנועה במקום ציבורי".

ואילו אנו מאשימים את המשטרה בהתנהגות פרועה, ובלתי-אחראית, המנוגדת ל"עקרונות חופש העיתונות והפרס במדינה."

השבוע העבירה אלי לילי גלילי מכתב מיוזמי כמינה, שהגיע אליה. הגהו כלשונו: "לפני 24 שעות נולד לי הבהן הבכור וכעשיתי אני שוכבת במטה בבית-החולים ויש לי המון זמן לחשוב עליי. לפני כמה רגעים

כמוכן, לא יכולנו אלא להתרגש למקרא מכתבך, ולהורות למנהלה להעניק לקוראת רחל סגל, מקבוצת סעד שבנגב, מינוי חינם לשנה אחת על העולם הזה. נותר לי רק להביע תקווה כי בבוא העת, כשבנה יוכל לקרוא את גליונות תשי"ז, יוכל לומר: "כמה שהעולם השתנה לטובה מאז!"

לוגם ולהתפטר. לפחות סהר ועמוס בני-נוריון, אם לא הרוצים ביקום.

דודק וילבר, תל-אביב

איר יתכן שיש בידכם אינפורמציה סודית על סהר ושות' שאינה אפילו בידי פרקליטי השורה?

ראובן דליצקי, ראשון-לציון

משפט עמוס בני-נוריון היה צריך להיערך באיצטרופ רמתנין או בבית הבימה. אסור לגוול מהמונים הרעבים לשעשועים בימים טרופים אלה, את הזכות הבלעדית ליהנות מהצגות היתוליות בבית-המשפט.

מרוע לא ייתבע ראש הממשלה על בניון בית-המשפט? ניצול עזרתו לטובת אחד הצידיים במשפט, והפירסום הצעקני שניתן לזה, הוא נסיון ברור להשפיע בעקיפין על בית-המשפט.

שמעון בכר, חזרה

כלי שום קשר למנישה התעמולתית בין עמוס בני-נוריון ואביו, האם אתם משלמים בעד מסוקי השבוע? דומני שאיש עוד לא אמר זאת לפני: איזהו קברו — שאינו זקוק ל"את"?

האיש שאינו זוכר

רצוה בזה הנני שולח לכם ניר לבן חלק. זהו העתק מצלום זכרוננו של סהר בבית-המשפט.

יהודה ויס, רחובות

הקורא ויס שלח בסעות את הנגטיב של התצלום. הפוזיטיב הוא שחור לגמרי.

כיצד מסוגל אדם שזכרוננו מעון בדיקה מסכימטרי, שאינו מתמצא בנוהל המשרדי המפוטם ביותר במשרד המשטרה, ושאינו יודע דבר על המתרחש בתוכה, לשמש כ"תפקיד הרם של מפקח מטרת ישראל?"

זאב שפר, תל-אביב

הפגנת נהגי המוניות בתל-אביב

הדני הד החינוך

קראתי את דברי העורך (העולם הזה 1009) בהם צוטטו מכתביהם של ילדים לשכולי כפר קאסם. בהמשך המאמר עומד העורך על טיב "הד החינוך" ומציין את הדרר בה פעילים לחץ על המורים לחתום עליו. מוכי רח אני לציין כי מטרה אני מזדהה עם תוכן המאמר לחלוטין. ברצוני לשאול: האם סור (ועל הסתדרות המורים) לנכות את דמי החתימה מהמשכורת? שמא סומכים רק על פחדם של המורים והעגנות שלא יעזו בין כה וכה לנקוט בשום צעד?

דוד זוהר, תל-אביב

נוהל זה הינו נוהל פנימי, הנקבע על-ידי ההסתדרות ומחייב את חברי ההסתדרות, אם כי אינו בעל תוקף של חוק.

בזכור כספים

לדעותי מוטט לאחר שקראתי את המאמר על עסקי הקבלן פרישמן (העולם הזה 1000). עד כה לא הפלתי אותי דבר מהמתרחש בארץ, אך ברוב שמענן נונע ביחסי ישראל עם מדינות חוץ, הדבר נרוע מטינופת. והרי ידוע לכלולנו מהיכן מסירת הרג, בנימין רוטשטיק, תל-אביב

שגריר השחיתות

נדדועתי מוטט לאחר שקראתי את המאמר על עסקי הקבלן פרישמן (העולם הזה 1000). עד כה לא הפלתי אותי דבר מהמתרחש בארץ, אך ברוב שמענן נונע ביחסי ישראל עם מדינות חוץ, הדבר נרוע מטינופת. והרי ידוע לכלולנו מהיכן מסירת הרג, בנימין רוטשטיק, תל-אביב

מכתבים

לוגם ולהתפטר. לפחות סהר ועמוס בני-נוריון, אם לא הרוצים ביקום.

דודק וילבר, תל-אביב

לוגם ולהתפטר. לפחות סהר ועמוס בני-נוריון, אם לא הרוצים ביקום.

דודק וילבר, תל-אביב

במאמר על הקבלן פרישמן נפעתם דרך אנב במהרס ש. וילנסקי. מכיר אני את ה' וילנסקי ואת ענייניו מקרוב ואוכל לקבוע בודאות שפניעתכם היתה בלתי-מוצרכת. א. ס, תל-אביב

פחות דיבורים בכקשה

ביום 18.1.57 כערב, שמעתי שידור בערבית מקול ישראל. בין השאר שודרה פרשנות מדי-נית רבת-ערך אולם ערכה של פרשנות זו אבר, משתי סיבות: קריין החדשות היה בעצמו קר יין הפרשנות, ששודרה מיד לאחר מהדורת החדשות. שידור החדשות והפרשנות ארך 28 דקות ביחד. ברור שהאיש הבינוני לא יכול היה להרתק לדיון במשך 28 דקות, כדי לשמוע את אותו הקריין ואת אותו הקול. אפילו ירדדים לא יהיו מוכנים להרתק לשידורים ארוכים כדי לשמוע חומר תעמולתי, לא כל שכן אויבים.

קרייני קול ישראל בערבית נחשבים בין הטובים. בעיקר הקריינית שקולה וביצועה עולמי על אלה של קריינית שניה באיטליה מתנת שידור ערבית אחרת. קריינית זו איננה מופיעה במוס האחרון בקריאת חדשות, ובקר שי שומעים את קולה, בזמן שבכל התחנות הערביות, מרט לתחנה הסעודית, יש למעלה מארבע קרייניות אשר שופעים אותן יום יום.

השחור והאדום

קראתי את מה שכתבתם על פרשת מתי מגד (העולם הזה 1008) ונעלבתי מעומק לבי. מאחר שאני תלמידו של מתי בסמ"ד, לא נותר לי אלא לצאת להגנתו. די היה בכך שמתי נונה קשות בקשר לסיפורו ו' כולם שמחו לאורו, משום כך אני חושבת שזה היה פיותר — יותר מכן, מחוצו — להודיע על ההאטה לאורחי ישראל כולם. המסתורין הזה מוריד את ערכו של מתי כמורה ומשיר את פניו ברכים וזה חבל — כי מתי הוא אדם.

הגלעדי, קרית-עמל

אצלנו בקיבוץ יש קומץ אנשים הנסמך עם הפלג של אדומי השיער, ובראשו עומד אחד שלפי הערכת סומחים הוא עובר בק לוח את 14 קרפ ויכול לעמוד בתחרות עם כל ראש אדום שתוכלו להפציץ לו. ברור שאקספלקר כזה לא החמיץ הורסנות כה נדירה ונסע מירכתי ארץ לתל-אביב כדי להשתתף בכנס הניינ'נים שערכתם כשיתוף עם תיאטרון זורה (העולם הזה 1007). לצער הוא איתר קצת להגיע ולא יכול היה למסור את רשמיו בכספרת המשאל שלכם. אבל עלון הקיבוץ הדפיס את רשימתו על "ה" כנס של ערימות השיער הצהוב-לבנבן וקר פחות קרחות" כדי להביא לידעת קוראיהם, והניינ'נים האמיתיים שנותרו במדינה, כי יש עדיין מי שלוחם לצדק ודורש כנס נוי סף, שיכלול לניינ'נים באמת ולא רק דמויי-צבע.

יגאל ואורי, קבוץ סער

מעשה במעיל

קראתי במדורה של לילי גלילי על הפיוס סביב העלמות המעיל (העולם הזה 1000). וכך הייתי אני משיב לשלמה ה. לו הייתי יזקח את מעילו:

הוי שלמה ה. עדין הלכ כי מה לך זה פה כואב? הו הנזילה זה המעיל, מומן אינו מצרר יעיל, שרוול אחר מומן נפרם, והשי — רק חור ופנס, וצוארון אינו בכלל, אינו בו מחום, כולו חלל, ולקחתי פשוט את החצר, זקוק הייתי ל... מספר.

הפגנת השבוע

בקשר לתמונת השבוע מהפגנת הסטורטים (העולם הזה 1009): יומסי ההפגנה קראו אמנם לציבור הסטורטים בכלל להשתתף, אך הנענים היו בעיקר אנשי התא של תנועת החירות. מתא אחרות-העבודה לא השי תתה איש בהפגנה, כי חזק עליהם מצוות מצביאים, כי אחרות-העבודה לא תשתתף בהפגנת רחוב. זה היה לפני שהסציביא שה קומטו בפני מנהיג האומה, למען הדיקס ההיסטורי, ארבעה מן העצורים נמנים על תא נעזת החירות באוניברסיטה ושניים הנם בלתי מפלגתיים.

ב.ב. מחיפה

אחרי קבלת מכתבך מיום 27.1.57, ברקנו בכקשתך ר' מבאנו כי יש לאותו אדם אחות בשם ע. ושהיא למי דה בקורם לפקידות בבית הספר שציינת.

על כן, תעשה מעשה של חפד אם תלך בדרך המצפון הישר ותעזור לאותו בחור ישר לצאת מן המיצר שי הוכנס אליו. מוכבחת סך דיות מוחלטת ולא ייגרמו לך או לירידיך כל אי-נועימור יות. בידכם מצוי המפתח לפתרון הבעייה. מערכת "העולם הזה" תשמח לקבל כל הודעה מכם.

עקיבא נון, אחד העצורים, ירושלים

מאיר שליט, תל-אביב

מאיר שליט, תל-אביב

מאיר שליט, תל-אביב

מאיר שליט, תל-אביב

מאיר שליט, תל-אביב

מאיר שליט, תל-אביב

מאיר שליט, תל-אביב

ההנסיכה

משטר השורר בישראל אלא לי-
אכול את דפרי המר של הנסיכה,
כאשר הרוך האמריקאי העשיר
הוציא את שטריה המענקים ודרש
את פרעונו.

חיילי צה"ל אמנם לא יפנו את שארם אל-
שיך ואת עזה מחר בבוקר. אולם זהו רק
עניין של זמן. כי ההחלטה שנתקבלה בי-
ממשלה, וששגריר ישראל אבא אבן סס לי-
מסרה בואשינגטון, אינה משתמעת לשת-
פנים: ממשלת ישראל נסוגה מן העמדה ש-
נקבעה על-ידי הכנסת באורח חגיגי ומוחלט,
לפני חודש ימים בלבד. היא נסוגה מן ה-
תביעות המינימליות של בטחון המדינה —
מימשל ישראלי יעיל ברצועת עזה וערובות
ממשיות לחופש השיט במיצי אילת וב-
סואץ.

ישראל, כך נתבקש השגריר היהודי, מר-
כנה לפנות את יחידות צה"ל המחזיקות בי-
שארם אל-שיך ובמשלטי ראס צראני, מול
האי טיראן, תמורת הבטחה מילולית מצד
ארצות-הברית, שהיא אמנם תדאג לכך ש-
מצרים לא תחדש את ההסגר על אניות
ישראל. אשר לרצועת עזה, הורשה השגריר
להודיע, ישראל מוכנה לפנותה, תמורת הב-
טחה שיוקם בה מינהל של האו"ם.

זהו רק המשך הגיוני של הגישה הקרת-
נית וחסרת-המעוף, בה ניגשה הממשלה
לבעיית הרצועה מאז נכבשה. במקום לנסות
ולרכוש את לבותיהם של המוני הפליטים,
להציע להם אזרחות ישראלית ושקום כל-
כלי, נהגו כל מיני הצעות מגומגמות ש-
פירושו היחיד היה — גירוש הפליטים מי-
שטח ישראלי בסעם שנייה.

כיצד אפשר היה לדרוש מהאו"ם או מהי-
עולם שישאיר את הרצועה בתחומי ישראל.
אם על-ידי כך רק תחדש בעיית הפליטים
ביתר חריפות?

מכוון שרודי בך-גוריון סולד מן
הרעיון של "מדינה דוילאומית",
ישארו 300 אלף תושבי הרצועה
מחוץ לגבולות ישראל. הם אמנם
לא יפרו את שיווי המשקל הערין
בין המפלגות בישראל, אולם הם
יטביעו שוב את הגבול הדרומי
במרחק-דמים מחריד.

כי כבר עתה ברור מה טיבו של פיקוח
האו"ם לאורך הגבולות. נוסעיהן של חצי
הריסר מכונות צה"ל שעלו על מוקשים
באזור רפיח בשבועיים האחרונים יעידו על
כך שאין כל קושי לפידיאון להסתגל בין
אוהלי החיילים היוגוסלאביים או הנורבגיים
היושבים על הגבול. שהרי לבן אוסלו, בומ-
בי או בלגרד לא איכפת אם ערבים יורגו
יהודים או להיפך; העיקר שהוא עצמו יחזור
לביתו בשלום.

★ ★ ★

בישפט עמוס בך-גוריון ועשרות
החקירות אחרות הוכיחו ללא ספק כי
המשטר הקיים אינו מסוגל עוד לנהל ביושר
ובהצלחה את ענייניה הפנימיים של המדינה.
זהו משטר אשר בחסותו התפשט הקרבון
למדרים מבהלים. זהו משטר הקאריביים
והצ'ינאים. זהו משטר ההתפרקות מערכי ה-
מוסר. זהו משטר שלא הצליח להצית את
לבבת החלוציות, בה תלוי גורלה של הי-
מדינה. זהו משטר המחפה על מועלים מפני
זעם האזרח.

אולם יחד עם זאת, הצליח משטר זה לי-
הסתתר איכשהו וליצור אגדה ברחוב כאילו
הינו מוכשר לנהל את מדיניות-החוץ והי-
בטחון. עתה נופצה גם אשליה זו.

חיילי צה"ל הוכיחו את יכולתם
הקרבית, את נכונותם להקרבה.
הם קצרו נצחון בשדה הקרב. אחי-
ריהם באו המדינאים והסכו את
זר הדפנה לזר קוצים.

אם ישנה מסקנה המתבקשת מאליה כתר-
צאה מכך, הרי היא שהאזרחים בהנהגת ספינת
המדינה אינם יודעים את המלאכה.

החלטת הנסיגה האחרונה היא אות-סכנה
כי הגיע הזמן להחליף את קברניטי הספי-
נה, לפני שתרד למצולות.

של מנגנוני המפלגות. אחריהם עומדים בי-
תור לקופה מקבלי הגיבויים השמנים, בעלי
התוארים המכובדים, המכוניות המפוארות
וחשבונות ההוצאות הבלתי-מוגבלים. גם בעל
המלאכה הזעיר, הרוכש את חומר הגלם
בלירות ישראליות, שאין להן למעשה ערך
בשוק העולמי, נהנה מכמה טיפות מתוך הי-
נחל. נהנה ממנו גם הפועל הפשוט, שעצם
עבודתו תלויה בהורמת הדולרים והיבוא לי-
ענפי המשק השונים.

מצב זה לא נולד אתמול. הוא נוצר בי-
אטיות ובהתמדה, כמעט מאז ראשית הת-
נועה הציונית בארץ. הוא תוצאה של תפיסת
עולם יסודית, שהגיעה הנה עם ראשוני
העסקנים היהודיים מארצות-המזרח, וכי-
יום אי-אפשר להתעלם ממנו, כאילו היה זה

פתיח, אפשר יהיה גם להתגבר על סנקציות,
אם תוטלנה.

★ ★ ★

אלם למן הרגע הראשון לא היו כל
סיכויים כי התוכנית תבוצע. כי היה
ברור שאיש ממנהיגי המדינה אינו מתכוון
אליה ברצינות. לכל היותר, נועדה היא לני-
צל את הלך הרוח החרד ואת הנכונות להקי-
רבה, כדי להטיל שורה חדשה של מסיים.

איש ממנהיגי המשטר לא התכוון לתוכנית
זו ברצינות, כי איש מהם לא רצה אפילו
להלום על האפשרות שיופסק זרם הדולרים
— אותם הדולרים אשר אין למשלם המסים
פיקוח יעיל עליהם, הבאים מכיסיהם של
יהודי הגולה והמופנים לאפיקים שראשי

השיקול שהכריע

סיוט של ליל בלהות, אשר מספיק שהחולם
יתעורר מחלומו, כדי שיגנוז כלא היה.

האומר, "הבה נשתחרר מן הת-
לות במענקים ובשנור" חייב תחרי-
ף לומר "הבה נשתחרר מן הת-
פיסה שהשתעברה למענקים ולי-
שנור".

האיש המגיע למסקנה כי המצב הנוכחי,
של תלות ושיעבוד לדולר, הרה סכנות לי-
אינטרסים העליונים של העם, חייב להגיע
גם למסקנה כי המצב לא ישונה — כל עוד
לא יוחלף גם המשטר. כי המצב הזה הינו
חלק בלתי-נפרד מתפיסת עולמו של המשטר.

★ ★ ★

כן, כאשר התכנסה הממשלה לישי-
בתה הגורלית, בתחילת השבוע, הכבירו
חטאי בראשית על כפות המאזניים כאלף
משקלות, והדולר ניצח.

כשם שעשיו מוכר את בכורתו
בנוזר ערשיו ולא נותר לו, עת
התקרב אביו למות, אלא להסתפק
בברכה המשנית, כן לא נותר לי-

המשטר רוצים ביקרם. כמובן, בהתחשב בי-
עקרון היסודי של המשטר — הוא עקרון
החלוקה לפי מפתח מפלגתי.

המשטר לא היה מעוניין להשען
על כספי האזרח הישראלי, כי עי-
נון של אזרח זה פקוחות והוא
היה רוצה לדעת לאן בדיוק הולך
הכסף.

כי, כידוע, קובע את המנגינה זה המשלם
את שכר המנגן. ולמשטר הקיים נוח מאד
כי משלם השכר יושב רחוק מאד, בבוקלין
ובמיאמי ביץ'.

★ ★ ★

כסף זורם למטרות שהן, לרוב, רחוק-
הקו מאד מאלה שהתורם התמים תיאר
לעצמו. כמו נחל במדבר, המתחיל כמעין
פורץ ומסתמים בטיפות בוך, עוזרים הדו"ר
לארים הבאים מן החוץ להשקות את ישימון
השחיתות של המשטר. הם מחולקים כשונות,
לשמירת רמת החיים המנופחת, כשסכומי
השונות נעשים קטנים יותר, ככל שהם גי-
תנים לשכבה חברתית גמוכה יותר.

ראשונים נהנים מן הזרם הטרוטטים הי-
ענקיים — ספק אדונייהם, ספק משרתיהם

משך שבוע שלם הכינו עתונו יש-
אל את קוראיהם לקראת נאומו הגדול
של ראש הממשלה. בנאום זה, הבטיחה,
יאמר דויד בך-גוריון את ה"לאו" הגדול,
שיודיע לעולם כי העם הקטן הזה החליט
לעמוד על זכותו האלמנטרית — זכות הי-
הגנה העצמית. הנאום היה צריך לשמש
ביסו דרמטי סופי להחלטת הכנסת שלא
להתר על עזה ולא להתר על חופש המעבר
במיצרי טיראן.

ונהג קם ראש הממשלה והשמיע את דבי-
ריו — ואין בהם אותו לאו מוחלט, אותה
החלטה נחושה, אותה הודעה חרמשמעת
שתהדהו לעולם. כאותו רוכל הי-
גודד מבית לבית, הכניס ראש ממשלת יש-
ראל, בפעם המאה ואחת, את רגלו בפתח
הדלת של עקרת הבית האמריקאית והשאיר
פתח למשאומות נוסף. וממש כאותו רוכל,
חזר והוריד את המחיר. אלא שהפעם לא
הפחית מן הרוחיים. הוא הפחית מן הקרן.
מנכסי צא"ב-ברזל של האומה.

★ ★ ★

ותו בוקר עצמו התכנסה ממשלת
ישראל, כשלפניה הברירה הגורלית —
או, או! האו"ם תבע החלטה מידית וסופית
בדבר הנסיגה מעזה ומשארם אל-שיך. ממי-
שלת ארצות-הברית הקפידה את המענקים
ואימיה בסנקציות כלכליות חמורות. היא
גם אימיה לתמוך בגלוי במאבק הערבי נגד
ישראל בכל האמצעים שבידה.

העם, כמעט ללא יוצא מן הכלל, התנגד
לנסיגה. הוא הפגין ברחובות ונשא בעול
המסים החורשים מתוך אמונה כי הוא נלחם
על עצמאותו ועמידו. כדי שקרבנם של 171
הרוגי הסייבוב השני לא יהיה קרבן-שוא.
היה העם מוכן להעלות קרבן אישי של
סבל, מחסור ומצוקה.

זה מול זה ניצבו הממון וההמוון,
הלחץ מבחוח והנכונות מבכנים.
והמשטר נכנע לארזו משכבר הי-
ימים: זה הירשב מחוץ לגבולות
המדינה ומחזיק את שרוכי הארי
נק. קול הממון גבר על קול הי-
המוון.

★ ★ ★

גבי האזרח הממוצע, נראים כספי
המענקים והמגביות למיניהם כנדבכים
העליונים של פירמידת החיים הכלכליים של
המדינה: הפרינציפלים, הקאדילאקים, הנסיעות
לחוץ-לארץ, השיכון החדש. כאשר הוטלו
דברים אלה על כף אחת של המאזניים, ועל
הכף השנייה — בטחון ישובי הספר, פיתוח
הנגב ועצמאות אמיתית של המדינה מתלוח
זדה, לא היה ספק בליבו של אותו אזרח
מה עדיף על מה.

אם כספי המענקים משולים לבג ולחלו-
נות של הבית הלאומי, הרי אפשר לחיות
בבית זה גם בלי בג וחלונות, עד אשר אפי-
שר יהיה להשלים את הבנין בכוחנו אגו.

לא כך נראה הדבר בעיני קברי
נימי המשטר. לגביהם, אין המעני
קים וכספי השנור בבחינת גג הי-
בנין. זהו היסוד שעליו בנוי כל הי-
ביתם, זהו הים הזורם בעורקיהם,
אלה הוויטמינים הנותנים לשרירי-
הם אחיזת-חנק על כל אבר ואבר
של הגוף הלאומי.

דובר על תוכנית כלכלית לשעת חירום,
תוכנית שתקצף בהוצאות המנגנון ויחד עם
זאת תטיל גם עול נוסף על שכם האזרח,
בדמות מיסים והיטלים חדשים. בצורה זאת,
נאמר, אפשר יהיה לסתום את החור שיחצר
בכיס הלאומי כתוצאה מביטול התמיכות
מבחוץ. בעזרת השם והודדה מאריאן הצר-

(כל חוכיות שמורות)

דוקטרינת אייזנהאור תיכנס לשלב של ביצוע מעשי. לא חר הישנות ישראל לתביעות האמריקאיות בדבר הנסיגה, תפתח ארצות-הברית במסע דיפלומטי אינטנסיבי, במטרה למלא את החלל הריק שנוצר עם סילוק אנגליה וצרפת מהמרחב.

בירדן תתכנס ההשפעה האמריקאית על המלך חוסיין. תמור רת תמיכה כספית גדולה, יידוש המלך לחסל את השפעת החוגים הלאומניים, הדוגלים בשיטתו פעולה עם ברית-המועצות, נגד המערב. כתוצאה, עלולה ליפול ממשלת סוליימאן אל-נאבולטי.

סעודיה, עיראק והלבנון יפלו כפרי בשל לסל הדיפלומטי האמריקאי, תמורת הענקות כספיות ומשלוחי נשק, לחיזוק במצרים עזולה החדירה האמריקאית לחיתקל בממשול רציני.

גמאל עבד אל-נאצר יראה בהשתלטות ארצות-הברית על המרחב סוף לחלומותיו על איחוד המזרח הערבי ליתודה לאומית אחת, תחת הנהגתו האישית. במקרה שיפסדו בהתנגדותו לדוקטרינת אייזנהאור, קיימים סיכויים רציניים כי הדבר יביא לקץ שלטונו.

במקרה שיועציו המתונים של רודן מצרים יתבררו, וגמאל עבד אל-נאצר יטביח לשחק פעולה, ימנעו האמריקאים לשת ענפה של מיפעלי פיתוח במצרים, כולל הקמת סכר אסואן העליון. פתיחו נוסף למצרים: ארצות-הברית תספיע על בריטניה וצרפת לשלם את דמי-המעבר בתעלת סואץ ישר לחברה המצרית, ולא לחשבון החברה הצרפתית שנושלה על-ידי ההלאמה.

האגוז הקשה ביותר בכני זרועות המלוקתיים האמריקאיות תהיה סוריה. בארץ זו הגיעה החדירה האנטי-אמריקאית לשיאה, התבצרה בחוגי הצבא והמדיניות, יותר מאשר בכל ארץ ערבית אחרת. בעזרת הלבנון עשויים סוכני ארצות-הברית לארגן סם הפיכה צבאית.

ישראל תזכה בראש וראשונה בחיי דוש המענקים והגדלתם, ואולי גם בחופש השיט לאילת. במקרה שהשפעת ארצות-הברית תתבסס בין הערבים בהתאם ל- תוכניותיה, היא עשויה גם לפעול מאחורי ה- קלעים למען פתיחת תעלת סואץ לאניות ישראל וליצירת מצב של הפסקת פעולות האיבה בין ישראל וסכנותיה.

כל התוכניות האלה בנויות על הי הנחה האופטימית כי אין בכוחה של ברית-המועצות להפריע להשתל- שות האמריקאית. אולם אין ספק כי טוסקבה לא תוותר על שליטה במרחב ללא מאבק מעשי, שאינו נעדר סיכויי הצלחה. הנשק הסובייטי העיקרי: מתן מענקים ונשק לערבים, מבלי לבקש מהם להשלים עם מדינת ישראל.

המבצעים העיקריים של המדי- גיות האמריקאית במרחב יהיו סגך נשיא ארצות-הברית ריצ'ארד ניקסון והמלך סעוד אשר משקלו יעלה בי- התמדה במדינות ערב. אין זה מן הנמנע כי גם הנרי באיירוד, השגריר האמריקאי שהוחזר מקהיר בשל אהדתו היתרה לגמאל עבד אל-נאצר, ישוב לזירה המרחבית.

אין זה מן הנמנע כי דויד בן-גוריון יפרוש מראשות הי ממשלה. סברה זאת תלויה בהרגעת המצב הפוליטי והבטחוני, במידה שהיא תבוא לאחור הנסיגה. במקרה זה, יקדיש ביגיי את זמנו לשידוד מערכות מפא"י על-ידי פעולות פנימיות ובינמפלגתיות.

צפוי סיכסוך חדש בין מפא"י לבין אחדות-העבודה. הפעם: חלוקת העולים החדשים בין המפלגות השונות. מאז פרש ד"ר גיורא יוספסל מראשות מחלקת הקליטה של הסוכנות היהודית, עבר תפקידו לידו איש אחדות העבודה יהודה ברגינסקי. ברגינסקי הרחיב את השפעת מפלגתו על מערכות הקליטה, בצורה שצימצמה את חופש הפעולה המפלגתית של מפא"י בקרב העולים.

סיכסוך אחר שיסעיר את הנהלת הסוכנות היהודית יתחולל סביב קביעת מקום כינוסו של הוועד הפועל הציוני הקרוב. בעוד שחברי הנהלה בישראל רוצים שהוועד הפועל יתכנס בירד- שלים, תובעים נשיא הנהלה ד"ר נחום גולדמן וחברי הנהלה בארצות-הברית, את עריכת הכינוס מחוץ לגבולות המדינה, מאחר שנוכחו לדעת כי בכינוס הנועד בישראל קטנה השפעתם של הנציגים מחוץ-לארץ.

קיימים סיכויים כי בקרוב תתווסף להסתדרות העובדים הכללית מפלגה דתית. לאחר שפועלי-אגודת-ישראל הצטרפו לאיגוד המקצועי, מתנהל עתה משאומתן טודי בדבר הצטרפות פאגיי להסתדרות ב- כלליות.

למרות המחסור במזומנים, ימשיכו מפעלי ההסתדרות לרכוש מפעלים פרטיים נוספים. כבר עתה, מגיע חלקה של התעשייה ההסתדרותית ל-37% מהתעשייה בארץ. לאחר שבסקר האחרון שנערך היה חלקה 25% בלבד.

עלול לחול עיכוב בביצוע התוכניות לפיזור מפעלי תעי- שייה במרכזי הפיתוח המרוחקים. לאחר שכמה מפעלים כאלה נסגרו בצפת, צפויה עתה חדיה בפתוח מפעלים בצפת ובחבל לכיש. הגורם העיי- קרי: ריחוק ממרכזי שיווק, הגורם לעלייה ניכרת בהוצאות הייצור.

העם

האגוז האר

מתוך מקלט הרדיו שפצו המליצית התוק פניות, אשר דיברו על רצון הגורל, על צורך השעה ועל הצדק. היו אלה דברי ראש הממשלה דויד בן-גוריון, שהשיב ל- ארצות-הברית על דרישתה שישראל תיסוג ללא דיחוי.

כאשר נסתיים הגאום, היתה ההתרשמות הראשונה כי דויד בן-גוריון ענה: "לא" אך הגאום היה גאום בנגוריוני פיפוס: בער מליצתו הרמות היה טמון והאגוז המר של הכניעה. רק מומחים בסככי זהות- ליכים הפוליטיים יכלו לראותו ממבט ראשון. אולם כבר למחרת היום, כאשר התל ה- דיון בכנסת על הודעת ראש הממשלה, לא היה צורך בכל מוכיחות פוליטית כדי להבין את תוכנו האמיתי של הגאום. במקום לברך את ראש הממשלה על החלטתו שלא לסגת, החלו דוברי המפלגות להשמיע איומים כי הם יתנגדו בכל תוקף להחלטת ביגיי: אפילו איש קואליציה מבהק כיגאל אלון, איים בפיצוץ הקואליציה, אם בן-גוריון לא יירתע מהחלטתו להיכנע לאמריקאים.

לאט-לאט התבהר תוכנם האמיתי של דברי

הדשות צבר

ביגיי, התבהרה גם כוונתו של הדיון המחרי דש בכנסת: ביטול ההחלטה מלפני חודש, שקבעה כי לא תהיה נסיגה נוספת, ומתו יד חופשית לראש הממשלה לסגת לכל קן שיראה לו כמתאים לשמש גבול למדינת ישראל.

היה זה ניגוד עגום לנוכחותו של העם לשאת בכל סבל, ובלבד שלא לסגת.

מדיניות סמוך על הדוד

כדי להוכיח לדאג האמרשילה, ובאמצעותו לאמריקאים, שאיננה מתכחנת להיכנע, כינסה ממשלת ישראל, לפני חודש, את הכנסת לדיון חגיגי ומקף. אחרי יומיים של ויכוח חים, קיבלה הכנסת החלטה בה קבעה גבול סופי לנסיגה: לגבי רצועת עזה, תסכים ישראל להוציא את צבאה, אולם אך ורק בתנאי שהרצועה תשאר תחת פיקוחו של מינהל ישראל. אשר לשארם אל-שיך, קב- עה הכנסת, היא תפונה רק לאחר שתתקבל גה. ערובות ממשיות להבטחת השייט החופ- שי לאילת.

מעמדה זאת, הוחלט בפירוש, לא תוון ממשלת ישראל.

הפגזה והתקפת-נגד. כשעורפה נש- ען על ההלטה תקיפה זו, ניגשה ממשלת ישראל לביצור קו הגנתה הסופי, מול הסי- תערות האויים. היא פתחה בהפגזה הסבר- תית לשלושה כיוונים: דעת הקהל האמרי- קאית, משלחות שיגות באויים, חברי בית הנבחרים האמריקאי משתי המפלגות. ולרגע נראה היה כי ישראל תצליח לרכך את שלוש המוצבים הגדולים, לזכות בגילוי- האהרה הראשונים למאבקה על הצדק.

עד אשר בלם שר החוץ האמריקאי את ההתקפה, יצא להתקפת-נגד משלו. גיון פוס- סר-דאלס הגיש הצעת-פשרה, אשר כל מט- רתה לא היתה אלא להוציא את הרוח מ-

הדשות צבר

ביגיי, התבהרה גם כוונתו של הדיון המחרי דש בכנסת: ביטול ההחלטה מלפני חודש, שקבעה כי לא תהיה נסיגה נוספת, ומתו יד חופשית לראש הממשלה לסגת לכל קן שיראה לו כמתאים לשמש גבול למדינת ישראל.

היה זה ניגוד עגום לנוכחותו של העם לשאת בכל סבל, ובלבד שלא לסגת.

מדיניות סמוך על הדוד

כדי להוכיח לדאג האמרשילה, ובאמצעותו לאמריקאים, שאיננה מתכחנת להיכנע, כינסה ממשלת ישראל, לפני חודש, את הכנסת לדיון חגיגי ומקף. אחרי יומיים של ויכוח חים, קיבלה הכנסת החלטה בה קבעה גבול סופי לנסיגה: לגבי רצועת עזה, תסכים ישראל להוציא את צבאה, אולם אך ורק בתנאי שהרצועה תשאר תחת פיקוחו של מינהל ישראל. אשר לשארם אל-שיך, קב- עה הכנסת, היא תפונה רק לאחר שתתקבל גה. ערובות ממשיות להבטחת השייט החופ- שי לאילת.

מעמדה זאת, הוחלט בפירוש, לא תוון ממשלת ישראל.

הפגזה והתקפת-נגד. כשעורפה נש- ען על ההלטה תקיפה זו, ניגשה ממשלת ישראל לביצור קו הגנתה הסופי, מול הסי- תערות האויים. היא פתחה בהפגזה הסבר- תית לשלושה כיוונים: דעת הקהל האמרי- קאית, משלחות שיגות באויים, חברי בית הנבחרים האמריקאי משתי המפלגות. ולרגע נראה היה כי ישראל תצליח לרכך את שלוש המוצבים הגדולים, לזכות בגילוי- האהרה הראשונים למאבקה על הצדק.

עד אשר בלם שר החוץ האמריקאי את ההתקפה, יצא להתקפת-נגד משלו. גיון פוס- סר-דאלס הגיש הצעת-פשרה, אשר כל מט- רתה לא היתה אלא להוציא את הרוח מ-

מפרשי ספינת ההסברה הישראלית. הוא הציג לישראל כי תיסוג לקחי שביתת הנשק; אשר להבטחת גבולותיה והשמירה על חופש השיט, הרי יכולה היא לסמוך על הדוד סאם. בפירוש נאמר לשגריר ישראל כי לא עצרת האויים ולא ממשלת ארצות-הברית יצהירו הצהרה מפורשת של ערבות. התשובה היה כי ישראל תהסס לומר לאר- צות-הברית: "אינני מאמינה בהבטחתו."

מיברק מוויינגטון. ההצעה הגודרה בירושלים כ"אחיות עינים" אך הממשלה התכנסה לשתי ישיבות בביתו של דויד בן- גוריון, בשדרות הקרן הקיימת בתל-אביב, דנה בה בכבוד ראש. מעבר לדלת הזמתין שגריר ארצות-הברית, אדוארד לאוסן, לחץ לקבלת תשובה מיידית.

לממשלה היה ברור כי דחיה בלתי מסר- ייגת של הצעות דאלס היתה יוצרת בעולם את הרושם כי ישראל הינה סתם סרבנית, אשר איננה מעוניינת בפתרון של פשרה מעשית. על כן השיבה לארצות-הברית בה- צעה נגדית משלה: להקים מינהל משולש לרצועת עזה, בו ישתתפו ישראלים, צרבים מקומיים, ונציגי האויים. לגבי מיצרי טיראן, נתבקשה ארצות-הברית לתת ביטוי ממשי להבטחתה, כגון שיגור שייטת מלחמה ל- מפץ אילת.

ההצעות נדחו על-ידי דאלס, והדלת למשא ומתן נסגרה בדפיקה מהדהדת. הצעד הבא יכול היה להיות רק כניעתו של אחד הצ- דדים.

ברגע זה הגיע מברק לירושלים, חתום על-ידי אבא אבן, שגריר ישראל בוויינגטון, הממליץ בפני ממשלתו להיכנע.

ההצעות נדחו על-ידי דאלס, והדלת למשא ומתן נסגרה בדפיקה מהדהדת. הצעד הבא יכול היה להיות רק כניעתו של אחד הצ- דדים.

ברגע זה הגיע מברק לירושלים, חתום על-ידי אבא אבן, שגריר ישראל בוויינגטון, הממליץ בפני ממשלתו להיכנע.

ההצעות נדחו על-ידי דאלס, והדלת למשא ומתן נסגרה בדפיקה מהדהדת. הצעד הבא יכול היה להיות רק כניעתו של אחד הצ- דדים.

ברגע זה הגיע מברק לירושלים, חתום על-ידי אבא אבן, שגריר ישראל בוויינגטון, הממליץ בפני ממשלתו להיכנע.

ההצעות נדחו על-ידי דאלס, והדלת למשא ומתן נסגרה בדפיקה מהדהדת. הצעד הבא יכול היה להיות רק כניעתו של אחד הצ- דדים.

ברגע זה הגיע מברק לירושלים, חתום על-ידי אבא אבן, שגריר ישראל בוויינגטון, הממליץ בפני ממשלתו להיכנע.

ההצעות נדחו על-ידי דאלס, והדלת למשא ומתן נסגרה בדפיקה מהדהדת. הצעד הבא יכול היה להיות רק כניעתו של אחד הצ- דדים.

ברגע זה הגיע מברק לירושלים, חתום על-ידי אבא אבן, שגריר ישראל בוויינגטון, הממליץ בפני ממשלתו להיכנע.

ההצעות נדחו על-ידי דאלס, והדלת למשא ומתן נסגרה בדפיקה מהדהדת. הצעד הבא יכול היה להיות רק כניעתו של אחד הצ- דדים.

ברגע זה הגיע מברק לירושלים, חתום על-ידי אבא אבן, שגריר ישראל בוויינגטון, הממליץ בפני ממשלתו להיכנע.

ההצעות נדחו על-ידי דאלס, והדלת למשא ומתן נסגרה בדפיקה מהדהדת. הצעד הבא יכול היה להיות רק כניעתו של אחד הצ- דדים.

ברגע זה הגיע מברק לירושלים, חתום על-ידי אבא אבן, שגריר ישראל בוויינגטון, הממליץ בפני ממשלתו להיכנע.

ההצעות נדחו על-ידי דאלס, והדלת למשא ומתן נסגרה בדפיקה מהדהדת. הצעד הבא יכול היה להיות רק כניעתו של אחד הצ- דדים.

ברגע זה הגיע מברק לירושלים, חתום על-ידי אבא אבן, שגריר ישראל בוויינגטון, הממליץ בפני ממשלתו להיכנע.

ההצעות נדחו על-ידי דאלס, והדלת למשא ומתן נסגרה בדפיקה מהדהדת. הצעד הבא יכול היה להיות רק כניעתו של אחד הצ- דדים.

ברגע זה הגיע מברק לירושלים, חתום על-ידי אבא אבן, שגריר ישראל בוויינגטון, הממליץ בפני ממשלתו להיכנע.

ההצעות נדחו על-ידי דאלס, והדלת למשא ומתן נסגרה בדפיקה מהדהדת. הצעד הבא יכול היה להיות רק כניעתו של אחד הצ- דדים.

ברגע זה הגיע מברק לירושלים, חתום על-ידי אבא אבן, שגריר ישראל בוויינגטון, הממליץ בפני ממשלתו להיכנע.

ההצעות נדחו על-ידי דאלס, והדלת למשא ומתן נסגרה בדפיקה מהדהדת. הצעד הבא יכול היה להיות רק כניעתו של אחד הצ- דדים.

ברגע זה הגיע מברק לירושלים, חתום על-ידי אבא אבן, שגריר ישראל בוויינגטון, הממליץ בפני ממשלתו להיכנע.

אזכיר

קרן קיימת לנחמני. הי עולם הזה (1007) גילה בהרדובה את פרשת השתלטותו הבלעדית של יוסף נחמני, מנהל משרד הקרן הקיימת לישראל בטבריה, על אדמות האומה.

השבוע סיימה את דיניה ועדת חקירה פנימית, שמונתה במסר- תף על-ידי הקק"ל ומשרד החק- לאות לדון בתלונתה של קבוצת חיילים משוחררים, העוסקים ב- ניזול בקר בסביבות צפת. הק- בוצה התלוננה כי נחמני מחכיר אדמות-מרעה לחוכרים פרטיים, עתירי נכסים, המחכירים את ה- קרקע תמורת שליש היבול ל- פלחים ערביים מנושלים מברעם.

פרשת גנבותיו ומעילותיו של מי שהיה מנהל חברת מסעי האומה, יוסף אל נחם, תוארה בהרחבה בגיליון העולם הזה 1003.

השבוע פסק השופט המחוזי ד"ר ישראל רוה ששה זוזדשי מאסר לאל-נחם באשמת גניבת 15 טון שעורה ממסעי האומה.

גם הפעם הוגשה לבית המשפט עדות אופיי להמתקת גור-דינו של אל-נחם, ע"י יגאל אלון, ש- ביקש מהשופט, להתחשב בעברו החלוצי המפואר של הנאשם.

בפסק-דינו קבע השופט שעבר כזה רק מחמיר את האחריות הרובצת על הנאשם המורשע.

דוקטרינת אייזנהאור

זהו יומנו של חייל ביחידה קרבית.
כמו כל יומן קרבי, הריחו מביע
חווייה אישית מאד.

בקרב נמצא האדם לבדו. רגע לפ-
ני-כן, או רגע אחרי-כן, הוא חלק מן
הכלל, מן היחידה הגדולה, מן הצבא.
אולם ברגע הקרב, הריחו עומד לב-
דו, אדם אחד מול המוות.

לכן, איש אינו יכול לדבר בשם
הרבים. היחיד חש בחווייה הקרבית,
מגיב עליה ומתאר אותה. רק כך
הוא מסוגל לתרגם אותה לשפת ה-
חוויית האישיות, חווייה שהיא גם
אישית ומקומית וגם אוניברסלית.

סגן שמשון עופר, בן 28, שימש
במערכת סיני כקצין-מיבצעים של
גוד מילואים, שפעל בציר המרכזי
של המדבר, בדרך ניצנה-איסמאיל-
יה. סיפורו זכה בפרס הראשון של
200 לירות, בתחרות הסיפורים על
"עלילות סיני", שנערכה על ידי
"העולם הזה".

עקבות בחייל

עקבות בחול

... על הכל חשבנו-פרט לפלישה לסיני...

הזאת. הוא מורה בחייו האזרחיים. זה טוב. הוא יכתוב את הרוי"חיים. מורה הרי חייב לדעת לעשות קיום ישרים. אני יושב ליד הנהג. נוסעים.

גם גיפ, גם זחל

מי שכבר היה פעם במלחמה הוא למוד נסיון. במלחמת העצמאות היינו צוויקים. אמרו לנו לעלות למכוניות — עלינו; לרדת — ירדנו; כשאמרו קדימה — הלכנו; לסגת — רצנו; כשהעניינים הלכו בסדר שרנו; **כשגרדו יצא ללטרון וחזר משם בדיוק חצי** — בכינו כמו ילדים קטנים. וכשכל העולם דיברו על הכרות המדינה לאחר אלפיים שנה, נודע לנו הדבר באחור של שבועיים וגם או רק שאלנו אם עכשיו יתנו חופש.

זה היה לפני שמונה שנים. בינתיים התבררנו קצת (גם המדינה וגם אני). למדינה יש סילונים, תותחים וטנקים. יש לה כנראה כל כך הרבה עד שלי נתנו גם זחל וגם גיפ. בזחל יש לי מקלע, בגיפ — "עוזי". אולם למרות כל הנסיון אינני יודע מה עושים במלחמה אחת עם שני כלי רכב. החלטתי לפתוח במלחמה בגיפ. זה נוח יותר. מה שיהיה הלאה — נחיה ונראה. אם נחיה בסח גם נראה.

בשבוע שעבר עוד היה הגיפ שייך לסוכנות היהודית. עכשיו הוא מוסוה בכוח עד שבק שי רואים משהו מבעד לשמשה הקדמית. הדלתות הוסרו ממנו כדי שאפשר יהיה לקפוץ החוצה. מלפנים קשורה אליו רשת הסהאה (אותה פורשים עליו רק בחגיגה).

אבל משהו חסר. לפתע מתברר לי דבר שלא חשבתי עליו מאז שגויסתי, בשבוע שעבר, ועד לרגע זה. פשוט לא היה פנאי לחשוב בימים האחרונים. אבל במשך עשרת החדשים האחרונים כמעט לא עבר יום בלי שהיה לי ויכוח עם איוה חבר על מלחמה ושלו. רצה ותגמול, חיים ומות. ועכשיו אני בתוך העניינים וכמעט לא הרגשתי בזה. יענקלה, אני אומר לעצמי, ברגע זה מתחילה ההרפתקה הגדולה ביותר בחייך. ואם לא אכפת לך, ארוני, אתה פולש עכשיו למצרים. זהו זה. צריך שתהיה לך תחושה היסטורית.

אני מצמידי, איפוא, את ה"עוזי" בין הברכיים פותח את תיק המסות, שולף מפה (ניצנה 100000 : 1), פורש אותה, מזהה את עצמי בשטח תוך כדי נסיעה, פותח את הפנקס ורושם:

יום שלישי, 30 באוקטובר 1956, שעה 10 ועשר דקות. ברגע זה חצינו את הגבול הבינלאומי מישראל למצרים.

יש לי ויזה לפאריס

פקורת התזווה נתקבלה הבוקר ב"09.36. שלוש דקות לאחר מכן החל הגדוד לנוע. חצי שעה בסך הכל מאז שיצאנו! ולי נדמה כאילו שאני בדרך כבר... השד יודע כמה זמן. דבר מוזר מאד הזמן הזה. לא ידעתי שאפשר לזחוס כל כך הרבה עניינים לשעות ולימים מועטים כל כך. דומה, שמאז שגויסתי כבר הלפו יובלות.

אך לאמיתו של דבר היה זה רק ביום חמישי שעבר, 25 באוקטובר, בשעה חמש אחר הצהריים. שני חילים (ילדים בני 18) נקשו על הדלת, שאלו לשמי ואמרו לי להתייצב מיד במקום המפגש בעיר.

נסלתי בידי את צדהקריאה שהשאירו לי ולפתע ידעתי — זאת המלחמה. לבשתי בגדי חאקי, ארזתי בתרמיל קטן כלי רחצה, כמה זוגות גרביים, תחבושת קרב, שכנעתי את בני הבית כי זהו רק תרגיל כוננות ולאחר רבע שעה הייתי בדרך. במקום המפגש כבר נאספו רוב קציני הגדוד. שני אוטובוסים המתינו לנו. עלינו ונסענו למחנה. אף אחד לא ידע מה העניינים.

בדרך ניסינו לנחש את העומד להתחולל. שזה "משהו" היה ברור. העלינו מאה אסטרטיות. הכל — פרט לפלישה לסיני.

במחנה הלכנו לשק"ם כדי לשמוע חדשות ברדיו. כאן פגשתי לראשונה ברותי, קצינת ח"ן בחטיבה. היא ישבה בין החברה וכל אחד כיבד אותה בחפלים של השני. ורותי סיפרה: מה שהיא עשתה בזמן האחרון ומה שהיא חושבת לעשות בעתיד, את מי פגשה מהחברה ומי נעלם מהאופק, מה שהיא אוהבת ומה שהיא לא כל כך אוהבת, איך סטורגים סודר והעיקר — שלא אכפת לה כלום אבל בדיוק ביום ראשון היתה צריכה להתחיל ללמוד באוניברסיטה, או דוקא עכשיו, שבועיים לאחר שהשתחררה מהצבא, מגייסים אותה שוב, ואולי זה לא מרגיז?

יענקלה, המ"מ, נכנס לפעולה. "את רואה אותו", הוא מצביע עלי, "יש לו היתר יציאה, ויוזת לכל ארצות אירופה וכרטיס טיסה ישר לפאריס ביום שני הבא."

"מה אתה עושה בחיים האזרחיים?" שואלת רותי ומזכה אותי במכס של התפעלות והערצה. "יש לו בית חרושת", מקדים אותי יענקלה. "בית חרושת למה?" "קפיצים, מיטות ומזרונים." רותי משמיעה אנחה עמוקה. "ויוה פריס, ובאורון." "ככה זה", אני אומר בניעימה רצינית ככל האפשר, "צריך להשלים עם הגורל כמו שהוא." מי יודע לאיזה רכוש נוסף עוד הייתי עשוי להגיע אם לא היה מופיע הרץ שמסר: המגיד קורא לך. המגיד הודיע שקבע סיור לשעה אחת אחר חצות.

שני טירונים במשרד

חיפשתי מקום לשינה לשעתיים שנותרו עד לסיור. איכשהו התארגנתי במשרד (בעזרת לוח של שולחן, ושמיכה שהיתה פרושה עליו כמפה). סמוך לחצות נסתיימה העבודה במשרד. כיביתי את האור, שכבתי כעשר דקות בלי שהצלחתי להרדם ואו בא השלישי, הדליק את החשמל והתחיל לכתוב צויקריאה נוספים. החדר נחמלא אנשים ורעש. לגסות להרדם — לא בא בחשבון. אני מודקף ומוציא את הסיגריות שלי מהכיס. לידי על הארץ מתפרקים שני טירונים, שעונים אל הקיר.

"מעשנים?" "אחד "תודה כן", האחר "תודה לא". "תגידו, אולי אתם הייתם היום ב"ביאליק 17?" "אנחנו לא חילקנו צוים באיזור הזה." "עובדים קשה היום, מה?" "איראפ. זה כלום נגד האימונים שהיו לנו בזמן האחרון. לחלק צוים זה סתם טיולים." "שיפשוף רציני במחנה, הה?" "ועוד איך. מוצאים את הנשמה. הכל בריצה." הסתכלתי בשעוני. השעה היתה שתיים-עשרה ושלושים. קמתי ונעלתי את נעלי.

אומרים שההיסטוריה חוזרת על עצמה. יכול להיות. אבל שהמלחמות חוזרות על עצמן — זה בטח. ועכשיו בקשר אלי. אני אינני רימארק (לצערי הרב), ומערכת ארבעה ימים איננה מלחמת ארבע שנים (לשמחתי הגדולה). אבל חוץ מזה באמת לא היה שם שום דבר חדש. אז למה אני כותב? כדי שתראו שזה תמיד אותו דבר; רק וריאציה נוספת על הנושא הישן של מלחמה ומות. זאת, בעצם, כל ההקדמה. אני חושב שהסברתי עד כאן את הרקע הכללי מבחינה היסטורית, איסטרטגית, סיפורית ואישית.

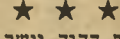
אבל אני רוצה עוד להוסיף את תרומתי הצנועה להבהרת כמה מושגים, כדי שתהיו אתי על גל משותף, כשתתחילו לקרוא. **הגדרה:** זחו גדוד מילואים בחטיבת שריון.

יענקלה: תאמינו או לא, אבל בגדוד שלנו כמעט כל אחד שמו יענקלה. לכן קראתי בסם זה לכל החברה, כולל אותי. בסיכומי של עניין הרי כולם מצטרפים לאתו חשבון, גם יענקלה שרץ לאסוף לעצמו שלל וגם יענקלה האומר: "במלחמה נהרגים אנשים. לא באתי הנה כדי להרויח משהו". בכל זאת אני מקוה שלא תתבלבלו ביניהם.

גבר: זהו שם דבר בצה"ל שפירושו לוחם עסוי ללא חת, בלי רגשות ובלי תסביכים; סין אביר נועז עם קסקשים של סכרס. (רק אחרי שהוא מת מתגבר תמיד שהשאר עובון של שירים ליריים ובכלל היתה לו נשמה עדינה). אבל אני חושב שאפילו לגבר הכי גברי בטולם יש תמיד לב חי מתחת למחמה וכותב ר ק על ההצלחות, בני תקלות וגלי צרות — אז זאת בהמה או אָל או מסומטס או בלופר.

אמת: אם כותבים על מישהו אשר שמו הנס, כי קוראים לו יענקלה — זה לא שקר; אם צצים לך כל מיני רעיונות כשאתה רואה אדם שהמעיים שלו מונחים על ידו, ואתה שם את המחשבות הללו בפיהם של שני יענקלך ועוטה מזה דיאלוג — זה גסיסן לא שקר; אבל אם אתה מתאר מלחמה וכותב ר ק על ההצלחות, בני תקלות וגלי צרות — אז זאת איננה אמת. אפילו לא חצי אמת.

לויאליות: אם אתה שונא את המלחמה, אם הנך סבור כי המלחמות אינן תופעות טבעיות ועל כן אינן מחויבות המציאות, ואם אתה מקבל צורתנועה, הולך ועושה כל מה שמטיילס עליך. כמיטב יכולתך — אז, נדמה לי, אתה יכול לקרוא לעצמך לויאלי, ומוותר לך אחר כך להביע את דעתך על המלחמה, במקרה... במקרה שלא נשארת קבור שם. (אם אתה באמת אומר לעסוק במשהו מעין זה, כגון תאור המלחמה, אז רצוי שתזדרז כדי שתספיק לנמור את הכתיבה נגד המלחמה האחרונה לפני שתתחיל המלחמה הבאה, שבה תשתתף שוב מפני שאתה אדם לויאלי, עם אחריות לאומית, מצפון ציבורי ופרינציפליס, וזאת למרות שאתה שונא מלחמות והנך סבור כי... וכו' — ר' לעיל).

ג'יפ יש ארבעה מקומות. ליד ההגה יושב יעקב. בן 47 שעלה לארץ מוינה לפני 18 שנה. עכשיו יש לו סוף-סוף רובה. אתמול אחר-צהריים התייצב אצלי.

- "מר קצין", הוא אומר, "אמרו לי לבוא אליך. אני הנהג שלך."
- "בסדר. מה שמך?"
- "יעקב, מר קצין."
- "מצויין. לי קוראים יענקלה. ותפסיק לקרוא לי מר קצין. אף פעם לא היית בצבא?"
- "אף פעם לא, מפני שאני חולה. גם עכשיו לא הייתי צריך לבוא. אבל כשגייסו את הגיפ שאני עובד עליו, התנדבתי גם אני."
- "טוב. ציוד קיבלת? וגשק...?"
- "ציוד אני לא צריך, הבאתי את הכל מהבית, בנשק אני לא יודע להשתמש. לא למדתי."
- "אפילו לא ברובה?!"
- "אני משותרר ממילואים בגלל המחלה שלי."
- "קח לך רובה, ותבקש ממישהו שיסביר לך איך משתמשים בו."
- "כן, מר קצין."
- "יענקלה, אמרתי לך, יעניק'לה!"

על המושב האחורי וסביבו מוערמים תרמילים, תיקים, כובעי פלדה, כלי התחפרות, שמיכות צמר הגפן והכר של הנהג וה"משרד" (ניירות, עפרונות, ספסי דו"חיים, סיכות — הכל ביחד בתוך ארגו תחמושת קטן). איך שהוא נדחק עוד העוור שלי בתוך כל הכבודה

למשה רבנו לא היו מצפן, מפות ומשקפות

את רואה את הבחור הזה? יש לו היתר יציאה, ויוזת לכל ארצות אירופה

לאן שבאים - נכנסים לאדמה" אמר המגיד. מה שיותר עמוק, יותר טוב. יש להק מיגיס..."

שיותר עמוק - יותר טוב. יש להם מיגיס מכל המינים. הי, לאט לאט, אתה גומר את כל הבקבוק. שמעת? יענקלה סיפר שהוא שמע ממישהו ששמע רדיו כי הודיעו שהצנחנים כבר ירדו 150 ק"מ מאחורי קוי האויב. לא מקנא בהם. טוב. תחזרו לפלוגות. מי שיש לו עוד עבודה שיגמור איתה. מי שהכל בסדר אצלו, יכול לחזור הנה. עושים קסה. ויש לי עוד בקבוק אחר.

ההרוג הראשון

ה היה אמש וחלילה. ומשעה שש הבוקר היינו מוכנים לתזווה. ב-09:39 התחלנו לנוע. ב-10 ועשר דקות חוצים את הגבול. הטור הארוך של שירת הגדוד מתמשך על דרך העפר. מימין מתנשאים הצוקים הגבוהים של משלטי אצבחה. בפרומי הגבעות נראות דמויות קטנטנות.

תגיד, איזו יחידה שם למעלה?
 "חיל הרגלים, לקחו את זה בלילה. לא התגודות. האויב ברח."
 אנחנו מוסיפים לדהור ולהעלות אבק. בצד הדרך חונה שיירה של חיל רגלים ותותחנים. קומנדקר א ד מפוצץ מלמטה. חיל נשען על כנף המכונית וסועד מתוך קוססת שימורים.
 "זה ממוקש?"
 הוא מנענע ראשו לחיוב.
 "היו נפגעים?"
 מגוד ראש המסמל שלילה.
 "איך התיאבון?"
 הוא מחייך.

חיל הרגלים והתותחנים נשארים מאחור. אולי זאת הסוללה שצריכה להצטרף אלינו? "עלה פה על המשטח מימין וקח בספיד קדימה," אני אומר לנהג, "אני רוצה לשאול את המגיד."

עולים על המשטח ומרביצים ספיד. גיפ זה גיפ, ואם הנהג הוא נהג או אין בעיות. משמאל, בתוך השיירה צופר פתאום קומנדקר אחד עד לב השמים. זה יענקלה, רביסמל הגדוד. מה הוא עושה רעש כזה, לעזאזל. הצפירות גוברות, הוא צועק לעברנו. מנספך בידיו.

"סע לאט, נשמע מה הוא רוצה."
 "מוקשים," הוא צועק, "מוקשיי יי יי יי !!! רד משם!"
 אנו עושים תפנית חדה ומשתלבים מחדש בשיירה. אף אחד אינו סוצה סיו. זהו זה. אני מחליט, מרגע זה ועד סוף המלחמה הזאת אני לא עושה אף צעד אחד של פזיזות. מה שצריך - צריך, אבל חוץ מזה אפילו לא פסיק אחד נוסף על מה ששיך באופן ישיד לתפקיד.

הטור נעצר. לפנינו משלטי קוציימה, מיתחם חפור ומגודר. בין המשלטים רוחש חיל הרגלים כבן נמלים. יחידה מתארגנת, יחידה מתפקדת, אחת עולה למשלט, אחרת יורדת ממנו. פה אוכלים, שם מחלקים משהו, וליד הגדר חבלנים בודקים שסח ומחטטים באדמה בדקרים.

"איך הלך לכם?"
 "לא רע, לא רע."
 "מתי לקחתם את המשלטים?"
 "הבוקר בארבעה."
 "איך היה?"
 "ירינו קצת וכשהתחלנו להסתער עליהם - ברחו."
 "אבידות היו?"

"נמאס לך לישון?"
 "לא. אבל באחת בין כה וכה אני צריך לקום."
 "שמירה?"
 "לא, יש לי ישיבה וסיוור."
 "מה, אתה קצין?"
 "כן."

הם נדהמו. ואנחנו מדברים אתך כמו עם חבר. אצלנו אפילו עם סמל קשה לדבר סתם ככה.

אמרתי להם כי בתקופת הטירונות אולי חייבים להיות הדברים כפי שהנם, אבל אחר כך, בגדוד, זה יהיה יותר טוב, ובמילואים בכלל מותרים על הגינונים המיותרים.
 "מילא," אמר אחד מהם, "יש לי בסך הכל רק עוד עשרים-ושמונה חודשים."
 כאשר נסתיים הסיוור עלה השחר. חלף הלילה הראשון ללא שינה.

חדר האוכל לקצינים, במחנה אנשי צבא הקבע, המה ככורת בעונת הרדיה. סוף סוף נתפנה שולחן אחד העומד נבדל ליד הכניסה. התישבת. מיד בא המגיש. "שירות נהדר" - הרהרתי.

"אתה יושב על הכסא של מסקד החטיבה."
 "טוב, או מה?"
 "אסור לשבת עליו."
 "הוא עוד לא אכל?"
 "הוא כבר אכל, אבל זה לא משנה. על הכסא שלו אסור לשבת. ככה זה. זאת פקודה."
 יענקלה אומר: "בוא נוזו, על הכסא של האפיסיוור היית יושב?"

אנחנו זזים הלילה

זז ששי: שעתים של שינה ביום, שעתים שינה בלילה; סיוור ישיבות, התרוצצויות, נסיעות. שבת: נסיעה מבוקר עד ערב, לילה ללא שינה. יום ראשון: סיוור, תזווה, כניסה לשטח המדברי; רואים מרחב שומם, שומעים נהם טנקים, לועסים אבק תפל. בלילה חשים את הצניחה עד לקצות האצבעות ובנחיריים עולה ריח המלחמה. יום שני אחר הצהריים: הפעולה תתחיל הלילה. אנחנו נוזו מחר בבוקר.

הכנות אחרונות.
 קיבלת רימונים?
 - תן עוד, אם יש לך.
 - הי, אצלי חסרה מפה 119/23.
 - ניסית את המקלע? או לך דפוק כמה צרורות פה בואדי, אבל הסתכל קודם אם אף אחד לא מחרבך שם.

- צבא זה צבא אני אומר לך; הייתי באפסנאות וביקשתי מעילים, אז הוא אומר לי שלפי סקודות מס"כל מתחיל החורף רק בעוד חודש וחצי. בלילה התעוררתי מרוב קור, לא יכולתי להרדם שוב, התחלתי לפהק וחצי שעה לא הצלחתי לסגור את הפה - ככה נקשו לי השניים, בחיי.

- שימו לב הנה: המעבר הזה צר מאד. מצפון יש מצוק וגם המדרון הדרומי הוא סלעי. אפשרויות החסימה מצוינות. אם האויב מחזיק את המיצר נצטרך לעקוף מכאן, ופה הדרך גרועה מאד. ואם הוא לא מחזיק אותו - אז הוא סתם אידיוט.

- מה המטרה הסופית? טוב, אני חוזר עוד פעם; תפיסת כל מדבר סיני עד תעלת סואץ. עוד שאלות? לא, גם אני לא יודע כמה זמן נסתובב במדבר הזה. אצל משה רבנו זה לקח ארבעים שנה. אבל לא היו לו מצטנים. מפות ותצלומי אחר. סתם ככה ללכת לפי האבק - אפילו אני הייתי מתבלבל. טוב, אני מקרה שאותנו ישררו יותר מוקדם.
 - אני מדגיש לכם עוד פעם: הסואה והתחפרות. לאן שבאים - להיכנס לאדמה. מה

ההרג אחד, הנה הוא שוכב. הוא היה מוטל בצד הדרך, שכוב על גבו. מישהו כיסהו בשמיכה, כמו ישן. נראות רק נעלים צבאיות, קרסוליות ומשהו מהמכנסים שמעליהן. את כל השאר מכסה השמיכה הצבאית. אני שולף את הפנקס בשנית ורושם: שעה 11.13; ההרג הראשון.

כיתה של האויב הסתתרה

נכנסים לכפר, עוברים אותו, תופסים משלטים מעברו האחד, מתארגנים לחניה. אם נישאר פה הלילה ארביץ שינה כזאת, שתספיק לי לשבוע ימים. במרחקים נוהמים חותמים. ברקיע מצטיירים שני פסים לבנים. מטוסי סילון. שלנו? שלהם? הפסים נבלעים בין העננים ונעלמים.

בין הזחלים מצטופפת קבוצה של שנים-עשר איש. מדליקים מדורה ושותים תה. לפתע מגיחים שלושה מטוסים מעבר לגבעות וחולפים מעל לרכסים. שני אנשים קופצים לשוחות. אבל מתחת לכנפיים נראים מגנידות. ביתנים מתחיל התה לרתוח.

“לאית את הגיפיים שלהם?”
“לא, איפה?”
“בכפר. היו שם שניים, החברה שלנו נסעו עליהם.”
“איך הם נראים?”

“כמו צוללות. מה חשבת שיש להם פטנט מיוחד? הגיפם שלהם בדיק אתו דבר כמו שלנו. אפילו מאות בתי-חרושת באמריקה. רק הצבע שלו יותר בהיר.”

“שמעת, את הנגד של הסמג'ד סילקו מההנהגה. הוא השאיר את המכונית ורצה להיכנס לכפר לחפש מזכרות. העבירו אותו לפלוגה ט' בתור רובאי.”

“אני אומר לך שלא צריך להיכנס לבתים, יכול להיות שאיזה מצרי נשאר שם. אתה נכנס והוא דופק לך צרור.”

“איפה הם ברחו כולם. השד יודע למה. יש להם פה הפירות ועמדות בשביל דיבוייה.”
“זה שהם בורחים בכל מקום לא מוצא חן בעיני. אולי הם רוצים למשוך אותנו לתוך איזו מלכודת.”

“לא איכפת לי שיברחו. העיקר שהעסק הזה ייגמר מהר. בשבוע הבא התחונה שלי כבר שלחתי הזמנות ואז גייסו אותי.”

מהכפר נשמעת ירייה. עוד אחת. בטח מישהו צד תרנגולות. צרורות של נשק אוטומטי. רימון מתפוצץ. רצים. “הנה אתה רואה, כיתה עולה על הגבעה. הוחל מרביץ לתוך הבתים. זה קרב שלם.”

חוליה של האויב שלא הספיקה להמלט הסתתרה באחד הבניינים. חייל שנכנס לשם נורה על ידיהם. האש באה מתוך קבוצת מבנים. בקתות, וסככות מוקפים גדרות ומחוזרים לחאן אחד גדול. רק לאחר שטיהרו את כל המבנים הסמוכים גילו את האויב וחסלו אותו. בינתים ירדה החשכה. “מפקדי הפלוגות וקציני המטה אל המג'ד?”

“שימו לב, אנחנו זויים,” אומר המג'ד ופורש מפה.
“גדוד 512 נתקל בהתנגדות במקום זה. אנחנו נחליף אותו. הוא יצא משם כשנגיע אליו ויכנס אל האויב מאחור. אנחנו ננוע על הכביש הזה. אתה תוביל,” המג'ד מצביע לעברי. אני מסתובב אבל אף אחד אינו עומד מאחורי. הכוונה, איפוא, אלי.

הם דפקו לי טאנק יי

אני מקוען מספר אחד וזה מספר שניים. שלחו אותנו אליך. “או. קיי. הכניסו את החפצים שלכם לגיפ. המקלע שלך בסדר? טוב, טען, דרוך ונצור. אני אשב ביחד אתך לפנים. אנחנו מובילים את כל השיירה. נוסעים פשוט על הכביש עד שרואים סיבוב ימינה. רואים את הסיבוב — נכנסים לשם, וממשיכים הלאה עד שנתקלים בגדרה שלהם. מוכנים? קדימה.”

השעה היא שמונה-ועשרים ואנו מתחילים לזוז. אני יושב בין המקלע לבין יעקב הנהג (היום אחריהצהרים קרא לי לראשונה יענקלה. סוף-סוף הפסיק לומר לי “מר קצין”). קצת לא נוח, אבל מלא. במקומו של העוזר שלי, שעבר לחל, יושב עכשיו מקלען מספר שניים.

חוזרים לכפר, עוברים אותו ועולים על כביש אבו-עג'ילה. אבל פה אי-אפשר להמשיך. הכביש חסום על-ידי שיירה ענקית. אני יורד מהגיפ ובווק אם אפשר לעבור אותם. אין כל סיכוי. אם נעקוף, ניתקע לתוך היחידה האחרת והסוף יהיה שאף אחד לא ימצא לא את הידיים ולא את הרגליים שלו.

אנחנו עושים תפנית ומשתלבים חזרה בשיירה

המג'ד נוסע אחרי. “לך תברר מה אתם,” הוא אומר לי. אני ניגש לאחד הקצינים בשיירה שלפנינו ושואל מה העניינים פה. “זה בסדר, אנחנו זויים בעוד כמה דקות,” הוא משיב. אני מוסר את דבריו למג'ד. הוא נראה מודאג מעט. “חבל על כל רגע,” הוא אומר. “אם לא נגיע בזמן יתפוס אותנו השחר לפני שנספיק להתחפר שם. לפחות בחצות צריכים להתחיל להתחפרות.”

מחכים. עוברת רבע שעה. חצי שעה. שלושת רבעי שעה. כבר קרוב לתשע וחצי. הם לא זויים. מדרך צדדית בא רכב נוסף. גם הוא שיך ליחידה הזאת ומצטרף אליה. רבע לעשר. ופתאום הראש נשמט לי אל החזה. אני מתחיל לנמנם. אלהים אדירים, רק לא להרדם! במשך חמישה לילות כמעט לא ישנתי בכלל ודוקא עכשיו אני מתחיל להרדם. ואני צריך להוביל את הגדוד. הופ... הראש צנח עוד פעם. חלמתי משהו. לא זוכר מה. אבל זה היה משהו יפה. איזו תזמורת ניגנה באיזה מקום והיה חם. אך עכשיו קר. גורא קר. זויים. סוף סוף. מה השעה? עשר ורבע בערך. צריך לחפש את הסיבוב הראשון ימינה. חושך מצרים. הסיבוב הראשון ימינה. תן לי סיגרייה. תודה. יש לי גפרורים. המקלע שלך דרוך? רימונים יש לך? טוב. סע עם אורות קטנים. רק לא להרדם עוד פעם. מלאת בניין? בסדר.

“מספר שניים, מה שמך?”
“יענקלה.”
“אפשר להשתגע בגדוד הזה. כל אחד שמו יענקלה. טוב, שמע, אל תשכח לשמור קשר עין עם המכונית מאחורינו.”

“זה בסדר, אני משגיח כל הזמן.”
עצירה; השיירה לפנינו נעצרה. אנחנו נעצרים. כמה נסענו? פחות מקילומטר. חלק מהשיירה האחרת מסתובב על הכביש וחוזר. כדאי לברר מה קרה שם. אני יורד וניגש לאחד מהם.

“למה אתם מסתובבים?”
“מפני שקיבלנו פקודה לחזור.”

גם-כן חכם בלילה. אבל אלה שנשארו לפנינו מתחילים שוב לזוז. אני קופץ בחזרה לגיפ. נוסעים הלאה. אסור להרדם. אני מרכין את גופי מאחורי גבו של המקלען אל מחוץ לגיפ. אולי הרוח תרענן אותי קצת. חוזר ומתיישב כהלכה על מקומי ומשפשף את הפרצוף. שום דבר לא עוזר. נוסעים לאט לאט. גשר מפוצץ. עוקפים אותו. עכשיו ממשיכים קצת יותר מהר. השיירה לפנינו פונה שמאלה. סוף-סוף נפטרנו מהם. זהו כנראה הסיבוב שלנו ימינה. למי יש עוד סיגרייה? נותנים ספיד. מר בסה. מי רוצה סוכריה חמוצה? אסור להרדם. הנה מישהו עומד על הכביש. עוצרים. אני יורד.

“ככה את האור. סיסמה,” הוא צועק.
מכבים את האורות ואומרים לו את הסיסמה.
“זה גדוד 512?”
“כן.”
הגענו.

מתברר שזה מוצב אחורי. מתקדמים, מחפשים את המג'ד שלהם ויוצאים אתו לסיוור. זהו בחור תמיך עם כובע פלדה אמריקאי ואקדח, בדיק כמו בסרט ההוליוודי האחרון על קוריאה. הוא מסביר לנו את המצב בכל אחת מהגזרות שלו.

“פה דפקו לי טנק אחד. הם המשיכו להרביץ עליו כל הזמן, כאילו שהוא עוד יכול לעשות להם משהו. הפחד הורס אותם. הייתי לוקח אותם בכלל, אבל התחיל להיות חושך. טוב, הלאה. פה יש צוק ואחריה בא הסיבוב של הכביש.”

מסיימים את הסיוור, נפרדים ממנו, מסיירים עוד פעם כדי לקבוע את המערך שלנו. השעה אחת אחר הצות.
“לך תביא את הגדוד,” אומר לי המג'ד.

בבוקר נקבל הפגזות...

אני חוזר למוצב האחורי וניגש למכונית הראשונה של השיירה החונה שם על הכביש. הנהג ישן. “בבוקר טוב,” אני אומר לו, “אלה, קדימה, זוז.”
“טוב,” הוא עונה.

השני מתעורר מיד. מתניע את המכונית שלו — אבל, לעזאזל, הראשון לא זוז. אני חוזר אליו. הוא נרדם שוב. אני מעיר אותו עוד פעם. השלישי, הרביעי, החמישי. דופק להם עם הקת של העוזר על הפלדה, מושך להם בשרחלים, מנער אותם. מה שבטוח זה, שעכשיו לפחות אני התעוררתי לגמרי. אני ממשיך. פתאום מופיעה מכונית דה-לוקס באורות מלאים ונעצרת לידי בבלימה צרחנית. רביסון קופץ החוצה.
“איפה מג'ד 512?” הוא נושף כאילו בא את כל הדרך בריצה קלה. “יש לי דלק בשביל כל הגדוד שלו. אני מוכרח לתפוס אותו לפני שהוא יוצא מכאן.”
סע מאתיים מטר קדימה ופנה שמאלה.

אני ממשיך לנוע לאורך השיירה שלנו וחוזר לראשה. הפלוגה הראשונה יצאה, השניה תקועה. מכונית הנוסעים ההדורה עומדת באלכסון על הכביש. הדלת פתוחה, המפתחות אינם. ממול מתחילים להתגלגל שריוני הגדוד המתחלף על ידינו. הכביש חסום. “איפה הגנרל הזה, שהיה בפרייטס?” אני שואל. אף אחד אינו יודע לאן הוא נעלם. אפשר להשתגע. איך משאירים ככה מכונית על הכביש? אני אגלגל לו אותה לתעלה... אני שונא אותו... אני שונא אותו... אני לא יודע מה. אם הוא יבוא עכשיו אני אגיד לו. את כל הקללות שאני מכיר הוא יחסוף ממני. לא אכפת לי כלום. שיעשו לי משפט צבאי. אני מוכרח להגיד לו. ככה להשאיר מכונית על הכביש!

בינתיים יורדים מהכביש ועוקפים אותה. אוף, כמה שאני מרוגז... לפנים, במערך של הגדוד, כבר שומעים את נקישות כלי ההתחפרות של הפלוגה הראשונה. הם חובטים באדמת הטרשים ומעלים ניצוצות.

“למה זה לקח כל כך הרבה זמן?” שואל המג'ד.
“מעירים אחד, השני נרדם והשלישי חוסם את הכביש.”
“טוב. הכנס לגיפ שלי. נראה מה המצב בפלוגות.”

נוסעים ללא אורות. עוצרים, בודקים, ממשיכים. רק קבוצה אחת לא תפסה את הגבעה הנכונה. מחפשים את המ"פ שלהם. ממשיכים לנסוע. לפתע סיבוב חד ימינה, חזרה שמאלה ובלימה. קומנדקר חלף סנטימטרים על ידינו. גם הוא משך ברגע האחרון לצד שלו. מול להיהרג ככה, בתאונת דרכים, באמצע המלחמה, זה באמת לא יפה.

את הקומנדקר נוהג המ"פ, אותו אנחנו מחפשים.
“איפה היית?” שואל אותו המג'ד.
“סיירתי את השטח ביני לבין פלוגה ט'.”
“אתה יודע שאנשים שלך מתחפרים על גבעה לא נכונה?”
“זהו זה. בשביל זה בדקתי את השטח. אני הולך להוריד אותם.”

“או. קיי. הודו, בבוקר נקבל הפגזות.”
נוסעים למקום שנקבע כמפקדת הגדוד. אני מסתכל סביבי. טוחח הראייה גדול והולך. צליליות הגבעות מקבלות צורה ברורה יותר. מכל עבר נשמעת הלמות אתי החפירה. עוד מעט יאר היום.

אני חופר ביחד עם יענקלה. כל אחד חמש דקות. כשהוא חופר אני מתישב על הארץ.

"נוקשים" ! הוא צועק כמושוגע. ,,עליתם על שדה מוקשים! רדו משם!"

כשחזרתי לפנות ערב סיפרו לי על ההסתערות. העובדות הן פשוטות: המצרים כותרו ונלכדו בתוך כיס. היה ברור לנו שבמוקדם או במאוחר ינסו לפרוץ החוצה. נראה כי עליידי ההסתערות הזאת רצו לבדוק את עצמת המערך שלנו לקראת פריצה הלילה. אך התוצאות ודאי לא יעודדו אותם לכך. כשתי כיתות שלהם הסתערו על מוצב-תצפית קדמי שלנו. הם השאירו שם תשעה הרוגים. אצלנו נפצע בחור אחד. הלכתי למרפאה כדי לשאול על מצבו של הפצוע. זה בחור צעיר שמאו שהכרתי אותו בשורות המלואים לפני שנתיים, מעולם לא ראיתיו ללא חיוך על שפתיו. בעת ההסתערות המצרים חספו צרור בזרועו הימנית. עד שחבשו אותו איכזר הרבה דם. אולם מיד אחרי זה הועבר לבית-חולים שדה. במרפאה פגשתי בסמל החובשים. "אתה יודע", אמר לי, "גם אני הייתי שם."

מתפרק על התגורר ונדרם. הוא לא מעיר אותי. אבל כל חמש דקות אני מתעורר, עובד, נרדם ומתעורר שוב בדיוק בזמן. איך פועל המנגנון הזה — אני לא יודע.

המיגים מתקיפים

יום רביעי, 31 באוקטובר, 1956. שעה 18.30.

ל מני חצי שעה קיבלנו פקודת התראה לתזווה. בינתיים אני יושב בגיפ, מחכה וכותב. נראה כי כל הפרשה של הלילה שעבר תחזור עכשיו עוד פעם. אבל היום, לפחות, הספקתי לישון קצת מדי פעם בפעם. כולם היו היום ממש "הרוגים" מחוסר שינה. לפחות הישיבות ישבו מסכים לשוחה. אחד זקצינים, שבא אחרון, נעמד ליד זחל סמוך, ונשען עליו. המג"ד דיבר ופנה אליו. הוא לא ענה. "יעקלה", אמר המג"ד, "מה הענינים אתך?" "מה?" השיב, "לא שמעתי. כנראה נרדמתי."

במשך היום הופגזו מדי פעם בפעם, אך איש לא נפגע. שיירת האספקה שלנו הותקפה עליידי ששה מיגים. שמונה אנשים נפצעו, ביניהם קצין הרכב. איזה לך זה. יש לו תמיד בדיחה מתאימה לכל הזדמנות. ברגע הראשון לא יודעים אם הוא מדבר ברצינות או לא, והוא בעצמו עושה פרצוף מאד רציני — עד שהוא פורץ בצחוק. פעם, לפני שנה, היינו בשורות מלואים בנוה-מדבר. כרגיל היתה מתיחות בארץ ובמקומות שונים ארעו תקריות גבול. יומיים קודם-לכן הרגו הסורים מספר שוטרים ש' הבטיחו דייגים על הכנרת. פתאום, איך שאני הולך לאכול ארוחת צהרים, מופיעים אצלנו ששה מטוסים בגובה רב. בדיוק מעל למקום התגיה שלנו הם מתחילים להתהפך על הצד ולצלול אחד אחד. זה היה כמו בהתקפה על פרל-הרבור בסרט "מעטה ועד עולם" (אם אינני טועה היו אלה מטוסים מ' אותו הסוג). בדמיוני כבר שמעתי את טרטור מכוונת היריה שלהם. אבל כשירדו ראינו שהם לא מצריים, לא סוריים ואפילו לא יפאניים, אלא שיש להם מג'יד מתחת לכל כנף. למה עשו את החכמה הזאת בדיוק מעלינו, אינני יודע עד היום. אחרי שהם הסתלקו, פגשתי את קצין הרכב ליד אהל הסיירים שלו. "ראית איך שהם צללו?" שאלתי אותו.

"שמע", הוא אומר, "זה הרגיו אותי נורא. חשבתי שהם רוצים להיכנס לאוהל שלי. זה משגע אותי. פשוט לא סובל דברים כאלה. כשאני רואה שאירון נכנס אלי לאהל, אני מתרגז ויוצא תכף מהצד השני. לא סובל אותם אצלי באהל" אמר — ופרץ בצחוק.

היום צללו אליהם המיגים כשבע פעמים. אבל הם פגעו רק בשתי מכוניות. מתחת לאחת מהם, שהיתה עמוסה תחמושת ופצצות מכל הסוגים, שכבו שלוש ש' חברה שלא הספיקו לקפוץ לשדה ולהתרחק. הם רצו לצאת מתחת למלכודת הזאת, אך בינתיים נפצע אחד מהם בגליו, ושני האחרים נשארו כדי לספל בו. צריכה להיות הרגשה מזופפת למדי, לש' כב שם מתחת למטען של פצצות כשכל רגע עלולה להכנס לחוכן רקטה מהמיגים. נהג המכונית, שהיה אחד מהשלושה, ראה לפתע כי גם השני פצוע. ירד לו דם במצח. "אמרת לי יש לך פה דם", סיפר לנו אחר כך. "ההוא נגע במצח — והתעלף."

לבסוף בא לשם פייפר והמיגים עזבו את השיירה והתחילו לרדוף אחריו. קצין הרכב, שהיה מפקד השיירה, היה פצוע בשתי רגליו. איכשהו גרר את עצמו ואירגן את העמסת הפצועים האחרים ואת המשך הנסיעה.

גם אצלנו הופיעו מטוסים. אבל תמיד התברר שהם שלנו. כששמענו אותם, קפצנו לשוחות, עד שראינו כי הם מריקים את המטענים שלהם על ה' מצרים. לפנות ערב ראינו קרב אוירי. ארבעה מטוסי סילון תמרגו באויר, אחד אחרי השני, כמו כלב המנסה לתפוס את הנוב שלו. אחרי זה ירו ועשו שמיניות. מה יצא מזה בסוף — איי אפשר לדעת.

גם המג"ד הסתכל עליהם ואמר: "זה שהם גלח' מים אחד נגד השני בשמים — מילא, אבל למה הם יורדים עלינו? צריך לסדר איזה אמנה חדשה, ש' כוחות היבשה ילחמו נגד כוחות יבשה, ואויר נגד אויר."

ככה עבר היום הזה. המצרים שלפנינו סגורים מכל הצדדים וחיל-האויר יושב עליהם מלמעלה. מצבם באמת מחורבן. בינתיים השעה כבר 19.10 ואני מפסיק לכתוב. אולי אספיק לישון קצת עד שגוזז.

השעה 06.03. ישנתי במשך כל הלילה בישיבה בגיפ. מילא, לפחות היה שם הם יותר מאשר בחוץ. בדיוק בשש בוטלה ההתראה לתזווה ואנחנו נשארים פה עד להודעה חדשה.

הסמל שלמד רפואה

יום חמישי, 1 בנובמבר, שעה 23.15

ע ל הסתערות המצרים שמעתי רק לאחר מעשה. לפני הצהרים נסעתי למפקדת החטיבה כדי לברר עניין מסויים (מצטער, לא יכול להתבטא יותר ברור במקרה זה).

הוא היה מוטל בצד הדרך, כמו ישן. סישהו כיסה אותו בשמיכה

"כדי להוציא את הפצוע?" שאלתי.

"לא, הגעתי למוצב בדיוק ברגע התחלת ההסתערות."

"לשם מה?"

"זהו בדיוק מה שאני שואל את עצמי. שמע, קרה לי שם דבר מוזר ביותר."

והוא התחיל לספר.

"אינני יודע, אם ידוע לך כי יענקלה, מפקד פלוגה ט', ואני, הננו חברים עוד מאז מלחמת העצמאות. שנינו שימשנו מפקדי כיתות באותו גדוד. אני השתחררתי מיד עם (המשך בעמוד 22)

,,אבידות היו לכם? - הרוג אחד. הנה הוא שוכב... - אני רושם: הרוג ראשון.

במדינה

דכי נזמר ביקש לא לשכוח כי מספר הי מובטלים עבר כבר את 60 הרבבות הראי שונות, וממשיך לטפס למעלה בהתמדה. אם יוטלו סנקציות, תתערער החברה הישראלית עד היסוד. הוא לא אמר שיש לסגת, הוא רק הגיש מזון למחשבה.

שתי הצהרות אלה איפשרו לשר שלישי ממפא"י להוסיף את שלו. היה זה זלמן ארן, שר החינוך, השריד האחרון לאסכולה השרתית בין שרי מפא"י. הוא תמך בש" פירא, השמיע דיעה ברורה לקבלת עצת אבן.

מי מכתוב. המתנגדים הנוקשים נשארו שרי מפ"ם ואחדות העבודה. הם דרשו בי תוקף שלא תהיה כניעה לתכתיב האמריקאי. האם אתם מתנגדים לו מפני שהוא תכתיב אמריקאי או מפני שהוא לרעת המדינה? שאל ביגיי את ארבעת שרי השמאל.

«גם זה וגם זה» היתה התשובה. «ואם היתה הצעה זאת הצעה רוסית, הי' אם אז היתה בסדר» המשיך ביגיי לשאול. שרי השמאל לא השיבו. אולם היה ברור לאן הובילו שאלותיו של דויד בן גוריון. לפני שימסור את דעתו הגלויה, ביקש עתה ראש הממשלה רק לשמוע דעה אחרונה, דעתה של שרת החוץ. הישיבה הופסקה וי ביגיי טילפן לניו יורק, שאל את גולדה מאיר מה התרשמותה האישית ביחס לאפי שרות של הסכמה אמריקאית לחידוש המעי רכה הצבאית, במקרה הצורך.

גולדה השיבה כי איננה סבורה שיורשה לישראל לשוב ולהשתמש בכוח. אולם מאי חר שלא נכחה בפגישת אבן-דאלס, לא יכלה לומר זאת בחדאות.

זה הספיק לדויד בן גוריון. הוא ניגש להכין את נאומו לכנסת ולעם (ראה לעיל).

מפלגות

פיצוץ?

הסערה הרועשת ביותר נגד החלטת הנסיגה של דויד בן גוריון קמה מצד שותפתו לי קואליציה, אחדות העבודה. בה בשעה שיתר המפלגות עדיין הזכירו את ישיבת הממ" שלה במונחים מעורפלים, כבר גילה למרחב, בטאון אחדות העבודה, משמעותה האמיתית

(המסך עממוד 4)

הממשלה, לספר על תוכן שיחתו האחרונה עם ג'ון פוסטר דאלס. לדברי אבן היתה זו שיחה תקיפה במידי חד. אם ישראל לא תיכנע, איים שר החוץ האמריקאי, תראה ארצו את עצמה חופשית מכל התחייבויותיה כלפי המדינה הסרבנית. אפילו אם הסובייטים יעזרו בצורה פעילה לצבאות ערב נגד ישראל, איים דאלס, לא תנקוט ארצות הברית כל פעולה. הוא גם דיבר על החמרת הסנקציות הכלכליות, אותן מפעילה ארצות הברית, למעשה, מזה ארבעה חודשים.

נסיגת ישראל, הבטיח דאלס לעומת זאת, תצמיח לה טובה מרובה. היא תפתח בפני ארצות הברית פתח להחדרת דוקטרינת איי זנהואר, אותה דוקטרינה המיועדת, לדבריו, לנסוך ברכה על המרחב כולו ואשר תביא, בסופו של דבר, לשלום בין ישראל ושכניו תיה.

דאלס לא העלים מאבן, באותה פגישת, כי היעוד החשוב ביותר בעיני אייזנהאור ברגע זה הוא הגשמת רעיונותיו לגבי המרחב וכי הנשיא ישתמש בכול הכוח שבידו כדי לחסל כל מכשול שיוצב בדרכו. נאומו הדי ראמטי של אייזנהאור, בעצם ימי חופשת ההחלמה שלו, בא להדגיש את הדבר.

עוד מלחמה? דברי אבן יצרו מבוכה בין השרים. נציגי אחדות העבודה ומפ"ם התנגדו לכניעה. שרי מפא"י דיברו בפראות כלליות ומעורפלות, שאפשר היה לפרשן כאילו התנגדו גם הם לכניעה.

היה זה דוקא שר הפועל המזרחי משה שפירא, הידוע כאיש החישובים הקרים, שי ביטא בקול רם את מחשבות מרבית חבי ריו בממשלה: לקבל את עצת אבן, ויחד עם זאת לנסות ולהוציא מארצות הברית את המקסימום שניתן להוציא. תמך בו שרי המשפטים פנחס רוזן. למחרת הופצה שמור עה, שיוחסה לחוגי אחדות העבודה, כי שפירא נקט בעמדתו לאחר תיאום עם ראש הממשלה המודת, משה שרת.

ברגע זה הניח אבן על שולחן הדיונים את הקלף המכריע. הוא סיפר על פרט נוסף בשיחתו עם דאלס. הפרט: מה יקרה אם מצרים תתעלם מההסכם הג'נרלי ומי

כח
כולנו חושפים

מרים: שוב עלו המחירים!... איך תספיק המשכורת עד סוף החודש?

רחל: צריך לדעת לשמור על התקציב. גם בימים אלה אני מצליחה לחסוך לי מען החינוך התיכוני של אורי — באמצעות תכנית כח (כולנו חושכים).

כח
בנק לאומי
לישראל בע"מ

שגריר אבן כמשרד ביגיי יתכן שכן, יתכן שכן...

של ההחלטה, שנתקבלה ברוב קולות, כשש רי אחדות העבודה ומפ"ם מתנגדים לה. האיום בפיצוץ הקואליציה הפך לגורם נכבד מאד בחישובי ביגיי. שני שרי אחדות העבודה הודיעו בפירוש כי לא יקבלו על עצמם את עול המרות הקולקטיבית, לא יצביעו בכנסת בעד שיחרור הממשלה מ החלטת אייזנהאור של ה-23 בינואר.

ביגיי הבין כי המצב מסוכן, וכי אינו יכול יותר לסמוך על שני שרי אחדות העבודה בממשלה, שהם, למעשה, אך כינוי רות שניים בתומרות מפלגתם. שעה שיוי עציו מנו בקדחתנות את הקולות שאפשר לגייסם בכנסת, במקרה שאחדות העבודה תע מוד בסרובה, פעל ביגיי מעל לראשם של שני השרים, ישראל בריהודו ומשה כרי מל. הוא פנה ישר למנצחים האמיתיים על מנגינות המפלגה: ח"כ ישראל גלילי, יגאל אלון ויצחק בן-הארן.

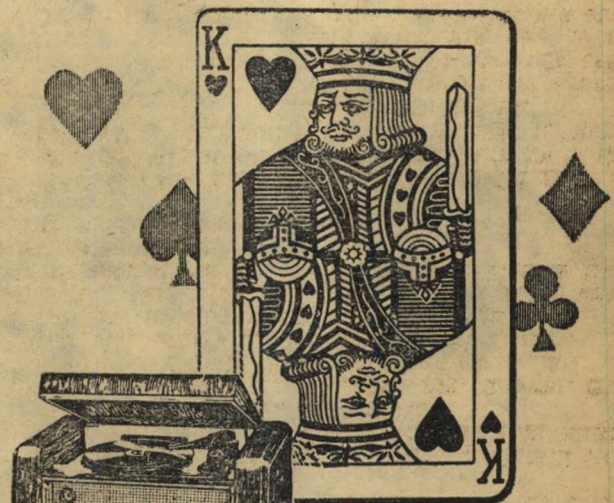
תככים פוליטי? ביגיי הסביר כי הצעות הנסיגה שהועברו להשיגטון באמי צעות אבן לא היו אלא תכסים פוליטי מחוכם, שידחה את קבלת החלטת הסנקציות, ויעסיק את האמריקאים בלך ושוב.

תחדש את מעשי האיבה וההסגר. האם בי מקרה זה תורשה ישראל להשתמש בכוח? תשובת דאלס: יתכן שכן.

האם היתה מוכנה ארצות הברית לתמוך בישראל במערכה כזאת? התשובה: יתכן שכן.

מזון למחשבה. לפני שרי מפא"י נסי תמן עתה מוצא מן הסבך. כאשר הוסיף ראש הממשלה ומסר ידיעות, כאילו יד סמוי תה מארגנת התנגדות לשלטון ישראל בין תושבי הרצועה, היה זה מספיק להטות את לשון המאזניים. ההכרעה, למעשה, נפלה: לסגת.

ביגיי המשיך, בכל זאת, בעמדתו התקיפה נגד כל נסיגה נוספת. אך שר האוצר, שהיה ידוע עד כה בעמדתו האקטיביסטית, החל לתפע "להרהר בקול רם". הוא ביקש מן הממשלה לחשוב מה הנזק למשק, אשר יחזר כתוצאה ממשבר קיצוני עם ארצות הברית. תוך כדי הירהורים הדגיש כי לי דעתו האישית, תהיה זאת מכת'מחת שמשק המדינה לא יוכל להתאושש ממנה לעולמים. מיד אחרי דברי אשכול, הוערם מכשול חדש על שולחן הדיונים. שר העבודה מרי

מלך
המקלטים
רדיו שניידר

מעבלי רדיו קליפר בע"מ

מלתקים אסורים

חאת מאוס קינן

מישחק הזבובים

2 חצר היה מוטל מת. אף אחד לא שם לב, מפני שבימינו אנשים עסוקים מאד איך להרוג את הזמן. אז ככה הוא היה מוטל, מעלה צחנה.

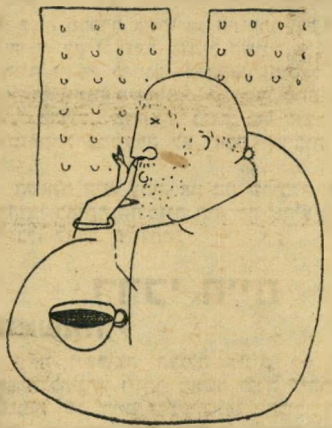
כבר שם איש אחד וראה והחזיר ליש להודיע לדיירי הבית שבחצר של הבית המשותף מוטל מת. אבל אף אחד לא שמע לו, מפני שהוא לא היה מוסמך להודיע על מקרי מוות.

רק הזבובים ידעו את האמת, והתחילו להתקהל מסביב לגוויה, להקות להקות. הם הסתערו על הבית ועל יושביו בקול זמזום מחריד. כאשר הגיע האיש לקומה העליונה, מצא שם את כל בני המשפחה מתגוננים במחבטים גדולות לים זבובים. אז הוא נעמד בדלת ואמר: תסלחו לי, אבל בי חצר מונח מת.

לד מכאן זאל תפרע עכשיו! אמרו בני המשפחה, וחבטו איש איש בשבעה זבובים. אתה לא רואה שאנחנו עסוקים? אבל בחצר מונח מת! אמר האיש, רציית להודיע לכם. מה אתה שם עומד ומפפפט, כעסה המשפחה, אולי תיקח מחבט ותעזור לנו להרוג זבובים? אבל בחצר... אמר האיש, ולא יסף עוד. המשפחה תקעה בידו מחבט. אל שאננות ואל פחד. ביהוד לא עמידה מנגד, ומוות לזבובים. וככה הם עומדים שם כולם ביחד, הורגים זבובים בקול ענות, ואם לא מתו הרי הם חיים עד עצם היום הזה.

איש הרוח

איש הרוח נכנס למכונת אוויר תה קיבל מהקרון האמריקאית להספקת מכונות לאנשירוח כ"ישראל. במכונת ישב הנהג, שופק לאיש הרוח על ידי הועדה הממשלתית למען אנשי הרוח. ה"מכונת היתה חדשה, מתקן למיר זוג אוויר, ששופק על ידי המפעל לרוח בע"מ.

ללא? שאל הנהג. לאשר ישאך הרוח, ענה איש הרוח במשל ומליצה. הנהג נסע 100 לשעה וחניע לי בית בן 22 קומות. זכה לי רגע, אמר איש הרוח, ונכנס לבנין. הוא עלה במעלית עד לקומה ה-13, נכנס מבלי לדפוק בדלת. ליד השולחן ישב איש קרוח, ולפניו ארבעה טלפונים.

טוב שבאת, אמר הקרוח, ותוך כדי אמירה, לחץ על ארבעה כפתורים ודיבר לתוך ארבעת הטלפונים: זה בסדר, הוא בא ו" וסגן את הטלפונים. הענין הוא בזה, אמר הקרוח, אנו זקוקים לחזון. יש לד חזון מוכן?

ברוזה או בחרוזים? שאל איש הרוח. קצת מזה וקצת מזה, אמר הקרוח. במקרה יש לי משניהם. אחד חזון קצת ארוך, בערך לחמש שנים, ואחד חזון קצר ואקסוטלי, בחרוזים. יש לי גם חזון בינוני בשביל המעמד הבינוני, וגם משא דומה ואבדון נגד חרוצי הלשון.

טוב מאד, אמר הקרוח, שיהיה גם בשביל השבוע הבא. אני זקוק לאינסטלטור, אמר איש הרוח, המים לא יורדים. כן כן, אמר הקרוח, אני יודע מה זה. גם אצלי היה לפני שבוע שלשול בחזון והרופא יעץ לי להזמין אינסטלטור. איש הרוח לקח בתנועה בלתי נראית לעין פיסת נייר קטנה שחוגשה לו, יצא מהחדר בפסיעות מדודות, עקב בצד אגודל, ירד במעלית ונכנס למכונת.

זה קרה לפני שנתיים. האינסטלטור עובד מאז, שמונה שעות ליום, אבל המים עדיין אינם יורדים. הזמינו אפילו מומחה מאמריקה שיברר את סיבות אי הירידה, והוא המליץ על תכנית ניקוז ארצית לשכונת אנשי הרוח. הוא הסביר שהסיבה היא בחוק הכלים השלובים, וככל שגוברת הירידה עולים פני המים, ורוח אלוהים מרחפת על פני המים. אתמול פגשתי את איש הרוח ליד כסית. הוא השמין קצת, אבל הבעת פניו היתה טהורה כמו גוש חמאה. הוא טפח על שכמי בחביבות ואמר: בלוט בלוט בלוט בלוט.

בלאט בלאט בלוט בלאט, עניתי לו. הא הא? שאל. הא הא! כמה שאתח מצחיק ומשעשע וישבנו ושתינו קפה הפוך. איש הרוח הפנה אלי את המלצר בתנועה אוטומטית כאשר הגיעה השעה לשלם.

לך יש מזל, אמר לי, אתה מסתובב לך תמיד, כמו ציפור דרוו. כן, אמרת, יש לי מזל. זהו זה, אמר איש הרוח, בחיים צריך מזל. לא כל אחד זוכה להקבר בנתיאון האומה בעודו חי. לפעמים צריך למות בשביל זה. הוא קרא לנהג: אני הולך לבקר בפנתיאון, לראות את המצבה שלי. הזמנתי אותה אצל גדול פסלי הדור. השנים נעלמו בטרטור עליו. נשארתי לבד, עווב כמו ציפור דרוו.

אביב, שעזבו את מכוניותיהם במרכז הכביש, שים, משכו את מפתחות המנועים וחזרו לבוא המשטרה.

הכל בגלל תמרור. גרם להתפרצות הזעם הספונטאנית תמרור תנועה חדש ומכ"ר יק, שהועמד באותו בוקר בפנית הרחובות הגדוד העברי הרציון. נהגי מוניות השירות בקו בתים, שבאו למקום חניהם הקודם, מצאו באותו בוקר את התמרור החדש, כי שהוא נשמר על ידי שוטר. התמרור הכריז על איסור חניה. השוטר איים ברפורט.

זה כבר היה יותר מדי בשבילנו, הסביר מרכזי קצור, חבר ועד נהגי מוניות השי"רות, להחריבם, נהגי הקו, לא היה היכן לנתות. הם הסתובבו בעיר, סיפרו לחברי הארגון על מה שקרה. בשעות הצהריים בש"ל ה החלטה להשבית את התנועה. החברים היו מיואשים. הם לא חשבו על מה שהם עושים. זעם של שנים פרץ החוצה. הכרונו שביטה.

מה שקרה אזור כך, היה ברור מאליו. המשטרה הכריזה על מצב הכן, פיזרה

באותו זמן ייווצר בדעת הקהל העולמית הרושם כי ישראל מוכנה לפשרות ואם לא יסתים העניין בשלום, לא יהיה זה בגלל עקשנותה.

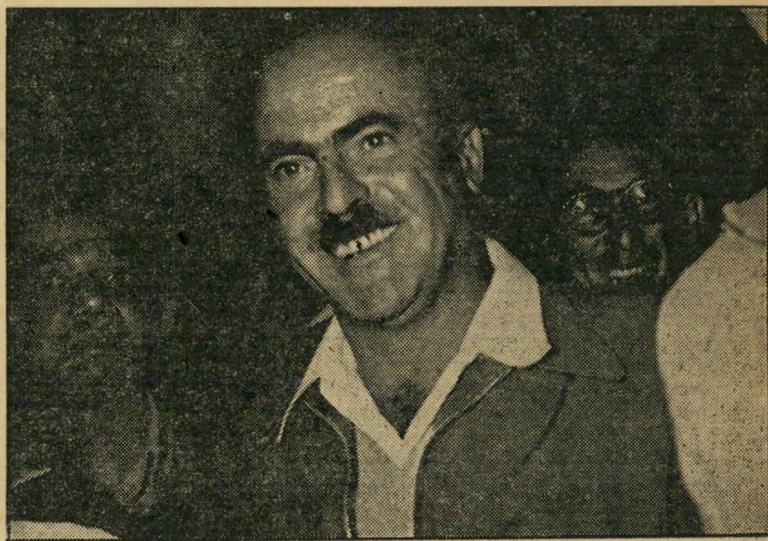
גלילי השיב כי אינו מאמין שזהו תכסיס בלבד וכי, לדעתו, מתכוון ביגיי באמת לקבל את האולטימטום האמריקאי. אלון וברייהודה היו גמישים יותר.

כאשר התכנסה הכנסת לדון בגאום ראש הממשלה, אייפטר היה לדעת איוה משני חלקי הצמרת באחדות העבודה יכריע. אולם דבר אחד היה ברור: המפלגה תקבע את עמדתה הסופית רק לאחר שיהיה ברור כי הצעות אבן לא היו תכסיס פוליטי פיקה, אלא כניעה מוחלטת. ואו, יצטרך דויד בן גוריון למצוא שותפים חדשים לממשלה.

המשק

האזרח משלם

במשק נתמך, הנהגה מסובסידיות ומעמדת מונופולין, קיימת תמיד הנטייה לניפוח ה

ח"כ אחרות העבודה בן-אהרן מעל לראש הכנרים, למנצחים

מנגנון וההוצאות, ללא קשר עם יעילות הייצור. ותמיד משלם האזרח.

דוגמה לכך היא חברת החשמל, שהגיעה לאבסורדים כלכליים מדהימים. מאז ההגבלות כולק, ירדה הצריכה בחשמל ואתה ירדו גם הכנסות החברה. הפתרון הפשוט — הורדת הוצאות הייצור — לא עלה על דעת המנהלים. למרות שקיימים, לפי אומדן מוסמך, למעלה מ-400 פועלים 50 מהנדסים מיותרים, לא פוטר איש בגלל הצימצומים בהכ"נסות.

הפתרון נמצא בדרך השיגרתית והבדוקה: העלאת מחירים. וכך, פעמיים תוך חודשיים, העלו תעריפי החשמל. אולם מאחר שגם זה לא הספיק, מעצינים עתה בהגדלת מיכסות החשמל, כאמצעי להגדלת ההכנסות.

מחסור במזל. דוגמה אחרת של אב"סורד כלכלי זה ניתנה השבוע על ידי חברה פרטית לחלוטין, חברת נשר למלט. מנהליה החליטו כי מתח דחוקים אינו מספיק לכסות את הוצאותיהם, השמיעו רמזים על צמצומים ופיטורים, אם לא תאושר להם העלאת מחירי רים של 4%. מאחר שהמפעל מעסיק 605 פועלים ואין איש רוצה בצירופם למתנה המובטלים, ידעה ההנהלה כי יש לה קלף חזק בידיה.

כדי לתת דחיפה לדיון בבקשותיה להע"לאת מחירי תוצרתה, צימצמה ההנהלה את היקף הייצור של שני מפעליה, ברמלה וב"היפה, במידה שגרמה למחסור חמור בשוק המלט. מחיר הטונה טיפס בהתמדה בשוק, הגיע ל-84 ל"י הטון. אילו נמשכה ההאטה, היתה גורמת להאמרת מחירים גדולה עוד יותר ולזעזועים רציניים בענף הבניה.

על כן הודרו השבוע ההסדרות וה"ממשלה, הודיעה על כניעתן לדרישות נשר. כלומר: משלם המסים יכסה את הפסדיו של המפעל הפרטי — גם אם אינו קונה אפילו קילוגרם אחד של מלט.

משטרה

קאריירה נדירה

הקציין דוב נדיר היה תוצרת מובהקת של משטרת ישראל. הממונים עליו, אנשי הצמ"רת שהשתלטה על המשטרה עם קום המדינה, גה, אהבו להצביע עליו כעל טיפוס מובהק של הרוח הצעיר והעולה תחת השגחתם, ש" נועד לתפוס את מקומם של אנשי המנדט השנואים עליהם.

כשעלה נדיר לארץ, עוד היה שמו נדיר מן הימים היו ימי מלחמת העצמאות, ועל כל עולה צעיר היה להתגייס לצה"ל. היתה כל אפשרות אחת להיפטר מחובה בלתי

תחבורה

הבן הבלתי-חוקי

טור ארוך של מכוניות ניצב בשבוע שעבר לאורך רחוב אלנבי בתל-אביב. אלפי אזרחים שמיתרו לבתיהם בחורם מעבודתם, נטשו את האוטובוסים, המשיכו דרכם ברגל. העיר כולה הפכה לפקק תנועה ענקי. גרמו לפקק זה 450 נהגי מוניות השירות בתל-

קירן-הילה

מאת אורי אבנרי

המנועים מתחילים לטרטר. החגורה מהודקת על הבטן. מאחורינו הלכטים האחרונים של אדם היוצא את ארצו. נגמרו הלכטים של האיש הקטן, בעל מעיל העור וכובעיה מצחיה שנדרש להחליט אם לשלם ארבע לירות חמורת עונף-המשקל של מוזותו, או לחתור על ה"פורמאנצן". האיש נאבק עם עצמו. מן הסתם נועדו התפווים להסב שמחה קטנה למישהו באירופה אולם כסף הוא כסף. האיש מוותר על התפווים. וגם האשה בעלת העיניים המבוהלות נרגעת מעט.

צפור הפלדה עפה. מתחתנו שטוחה הארץ. היא נראית כמו מודל קטן במשרדו של אדריכל — בתה אני יושב במטוס שינחת בעוד שעות מעטות ביבשת אחרת. מטוס המסמל את מציאותו של כדור-הארץ, כמו מנסות מדינות גדולות, באופן קדחתני, להשתלב עם חברותיהן למדינות גדולות עוד יותר, כדי להחזיק מעמד בתקופה של פצצות-מימן, של ייצור המוני ושל סרטים פורצי-גבולות. ומתחת הארץ הקטנטונה, המבודדת והמנותקת, בה מנסה עם קטן לקיים מדינה קטנה, מדינה שאפשר להקיף את כל רוחבה במבט חסוף אחד מגובה של 6000 רגל.

סתירה? אולי לא. העין, השולחת מבט אחרון לעבר ההרים, עת חוצה המטוס את קו החוף הלבן הדק של יפו, מחפשת לשוא סימן של גבול. הטבע לא הציב גבול כזה.

בין ים וזהר
פריכים להשקיף על הארץ ואת מלמעלה, מבעד לאשנב של מטוס, כדי להבין את כל הפלא הטמון בקיומה של מדינה זו — הפלא והבעיה.

הנה אני יושב במטוס שינחת בעוד שעות מעטות ביבשת אחרת, מטוס המסמל את מציאותו של כדור-הארץ שהפך לכוכב קטן, בו מנסות מדינות גדולות, באופן קדחתני, להשתלב עם חברותיהן למדינות גדולות עוד יותר, כדי להחזיק מעמד בתקופה של פצצות-מימן, של ייצור המוני ושל סרטים פורצי-גבולות. ומתחת הארץ הקטנטונה, המבודדת והמנותקת, בה מנסה עם קטן לקיים מדינה קטנה, מדינה שאפשר להקיף את כל רוחבה במבט חסוף אחד מגובה של 6000 רגל.

סתירה? אולי לא. העין, השולחת מבט אחרון לעבר ההרים, עת חוצה המטוס את קו החוף הלבן הדק של יפו, מחפשת לשוא סימן של גבול. הטבע לא הציב גבול כזה.

קרו הזבה
מאז כתבתי את השורות האחרונות, עברה שעה בשעה זו הגעתי באמת לחוף-לארץ.

יבשנו באולם-ההמתנה של שדה-התעופה של איסטנבול. היינו עדיין בבית. הקהל היה כולו ישראלי. עד שרא המטוס הבא — סיגאר-כסף גדול שנשא את שם קרית-התעופה האוסטרלי. הוא בא מקאהיר.

חן דקות מעטות הוצף האולם בבעלי עיני-תכלת, קבוצות של אנשים שקטים ומנומסים ששוחחו בקול נמוך. לפתע הרגשנו שזהו: הפכנו מעוט. דובי גולדשמידט בן ה-5, מרחוב ריינס בתל-אביב, הסס עם אמו לאביו הנמצא באמריקה, היה עד לפני רגע טבעי לגמרי. הוא עומד ליד החלון, מתבונן במטוסים התורכיים הנוחתים כל כמה דקות. ושואל בקול רם: "אמא? מאיפה המטוס הזה?" לפתע הוא מצלצל יוצא דופן, קולו מהדהד באולם. קולה של ישראל. מי יכול לראות את איסטנבול מבלי להתרגש? מלמעלה היא נראית כעיר-ענק מודרנית, המשתרעת לאורך המיצרים ההיסטוריים. קל להבחין בקרן-הזהב, רצועת מים ארוכה המחלקת את העיר לשתיים. פה ושם מזדקרים מסגרים ובנינים מורחיים גדולים, בצורת מרובע ומקוץ חצר גדולה.

אך שדה-התעופה אינו תורכיה. כמו כל שדה-תעופה, הוא חלק ממלכת-האחיר העולמית. מלכת-

קרו הזבה: הגשר בלב איסטנבול המקשר בין אסיה וז

זעירה זו: להתגייס למשטרה. העולה החדש נידרמן התגייס למשטרה, כשוטר פשוט. **עיניו של המפקד**, כמעט ברגע הראי שון משך העולה הצעיר מצ'וסלובקיה את עיניו של יואב פלג, מפקד מחוז תל-אביב של המשטרה. הוא מינה אותו כאחראי על התיקיה של מטה המחוז. תפקידו האמיתי היה לשמש מעין עוזר אישי לפלג עצמו. איש צעיר, אשר מפקד-המחוז רוצה בו יקר, אינו נשאר שוטר פשוט זמן רב. במהירות מסחררת טיפס נדיר בסולם הפי קוד. האיש שלא עסק אף יום אחד בחינו בעבודה השחורה של שוטר אמיתי, שמעולם לא אסר איש ומעולם לא השתתף בטיור אמיתי, הפך עתה לסמל, לסמל א' ולבסוף הגיע לקורס הקצינים. בצדק יכלו מפקדיו להתפאר כי בימי המנדט הבוויים לא היה דבר כזה אפשרי.

נדיר לא הצליח כל כך בקורס. לא פעם היה על יואב פלג אבהי להטריח את עצמו למקום, להשפיע על המפקדים. אך לבסוף נדיר נדיר לא הבחינה, קיבל את הכוכב שלו וחזר לאותו תפקיד עצמו שממנו בא. מאחר שכל חניך בקורס קצינים של ה"משטרה" עולה למדינה כחף ל"ל" להודש, היה זה חינוך יקר למנהל-התיקיה.

שכר הפרוטקציה. בינתיים נתעורר הצורך למצוא דיוור מתאים לקצין החדש. ברחוב הירקון מס' 16, תל-אביב, בבית בו שכנה פעם תחנת משטרת-א"פ, נמכרו כמה דירות לשוטרים במחירים זולים כמי יודע, בהמלצת המטה. דירה אחת עוד היתה יוקה. כמה סמלים, שירותו במשטרה שנים ארוכות, ביקשו לקבלה. הוא נמסרה ל-קצין נדיר.

הכל היה מוכן לקאריירה מזוהרה. אולם לפתע עלו ללבו של נדיר קפזקים אם אין מחמיץ הזדמנויות נדירות במקום אחר, ואם אין כשרונו מתבונן במשטרת ישראל. הוא נזכר כי יש לאשתו אחות ב-קאליפורניה. הוא החליט למצוא את מזל בארצות-הברית.

מה יש לי לעשות בארץ? שאל הקצין הצעיר, שאינו רחוק מגיל 30. הוא כבר את דירתו. על רהיטיו, במחיר 8000 ל"י. מאחר שקנה לפני שנה בלבד את אותה הדירה ב-2000 ל"י, היה זה רווח נאה, שכר הפרוטקציה.

בימים הקרובים יתפנו במשטרת ישראל שני כוכבים של מפקח-ראשון. אנשי ה-צמרת יוכלו לחפש אדם חדש שיממש דוג" מה חיה לטיפוס הדור החדש במשטרה, ה" גדל תחת השגחתם ובהשראתם האישית.

רכי חיים

האשמה

יותר משרוצה העגלה לינוק — רוצה הפרה להניק. ויותר מאשר יכלה קיבתו זו: צמוקה של חיים ויתקון (4) להכיל, רצתה אמו של חיים, שרה ויתקון, לרוחס לתוכה. מאחר שלדעתה היה בנה רזה באופן בלתי נורמלי, החליטה האם שרק ויאטה שמנה והעלאת גירה התפוך את בנה הקטן לבעל בעמיו. מובן שהתוצאה היתה כאבים מתמידים ומחלות תכופות שתקפו את הבן, בעוד האם מגיבה עליהם "זה שום דבר, חיים הוא ילד מפונק".

נראה שמלבד קיבת הבן הרזה התנגד לשיטת פיסוס זו גם מוחו של האב, פועל תעשייה באיזור חיפה שעלה לפני שש שנים מרומניה ונשא בשנתו הראשונה בארץ את שרה, שהיתה אחרי גירושיה מבעלה השני. בשעות המועטות שהיה שמעון ויתקון ב" בית והיה חוזר כמו עיניו כיצד האם מל-עיטה את בנם נגד רצונו, דוחפת לפיו מא-כלים משוגים למרות נקאותיו התמידיות, אירע לא פעם שהוא לא משל ברוחו, חטף את הילד מידי האם והעבירו ליום יומיים לדירת משפחתו בחיפה עד שנגרעו גם הוא וגם הילד.

דלא תקציב. לפני חודשים מספר מת הילד. למרות שאין זה מקובל ביותר ש" ילדים ימותו בשנת חייהם הרביעית אפילו אם אמהותיהם מענות אותם — מצא הרופא שבדק את הילד כי הוא מת ממת טבעי ב" החלס כתוצאה מתסבוכת לאחר מחלה.

זוג ההורים האומלל לא המשיך לחיות באישר. שלושה חודשים לאחר מות הילד התגרשו ההורים. אולם האב לא הסתפק ב" כך. השבוע הגיש שמעון ויתקון קובלנה פרטית נגד אשתו לשעבר בה הוא מאשים אותה בטפול רשלני שגרם למות בנם. אם לא יסוג שמעון מלחץ משפחתו להתנגדת למשפט, עלול משפט זה להיות האמת תקים ובעל ענין מיוחד במינו.

תאונות

אפשר להשיג כסף

השאלה הראשונה ששאלה חנה חזני, אחרי שחזרה להכרתה בחרר מקרי אסון של בית החולים בילינטון, היתה: "מה עם התימניה?" ידידותיה, שהתאספו מסביב למיטתה, השיבו: "הכל בסדר. אל תדאגי. היא נפצעה קל וחזרה הביתה".

תשובה זו עתידה לשמש אחד מצירי ה" מאבק המשפטי, שינהל בימים הקרובים ב" בית-המשפט המחוזי בתל-אביב, סביב תביעת הפיצויים הפרטית שהגישה שמעה (שושנה) מהדרי, עקרת-בית בת 56, מראש העין. סכום הפיצויים הנתבעים ממשפחת חזני ומחברת הסנה, בעלת פוליסת הביטוח של מכונית המשפחה: 6845 ל"י.

טרמפיסטית בדרך. חנה חזני, אשתו של חבר הכנסת מיכאל חזני, מסיעת הפועל המזרחי, למדה לנהוג על גנת שותכל להשי-תמש במכונית הנרי ג' בבעלה, אחד ה" חכ"ים האהודים ביותר בכנסת. באחד הימים, כשחזר חזני אל ביתו בכפר אברהם, לקחה חנה, מורה בבית-הספר הממלכתי דתי בראש העין, את המכונית, נסעה לאסיפת מורים בבית ספרה. בדרך אספה, כמנהגה, טרמפיס-טית זקנה, שהושיטה את ידה בתחנונים. כעבור רגעים אחדים, התדרדרה המכונית ל" תעלה. מנהל קרן הביטוח של פועלי הבנין פתח תקווה, שעבר במקרה בכביש, אסף את שתי הנשים מתחת להריסות המכונית, הביא אותן לבית-החולים.

כשיצאה שמעה מהדרי את בית-החולים, סירבה להכנס למונית שנקראה עלידי המש" רד לקחתה הביתה: "השטן יושב במוניות. אני אסע באוטובוס", אמרה. התעודה הרפואית שהיתה ברשותה קבעה: "שברים קשים עם ריסק והזזה בצלעות 11-12 בצד ימין; קרע בלשון וחבטות בכתף וביד ימין". כעבור שבועות אחדים, כשהחלימה גם חנה

באתרים

היופי, כרגע, היא צעירה מלכת שבא במטוס האוסטרלי — גברת אסיאתית, בעלת עיניים מלוכסנות, אולי מאלאית, שכל העובר על פניה מחייך לעומתה בעל כורחו. בשולחן השני יושב צעיר שחום, שקוע בכסאו בפזוה מרושלת, המעשן בעצבות. מן הסתם ערבי מקאהיר, הנוסע לאוניברסיטה אירופית. יש חשק לפתוח בשיחה, אולם עוד לפני שאני מוצא את התירוק הנכון, מטרטר ברמקול קול תורכי. בשפתו המזוזה ובאנגלית רצועה הוא קורא לנוסעי ס.א.ס. לחזור למטוסו.

הצאת הסקנדינבי התחלף בינתיים. נעלמה הדיילת הנורבגית החמודה. נעלם הדייל הבלונדי, שהתלונן כי השלג במולדתו אינו די עבה השבוע כדי לאפשר גלישה בנעלי-שלג ("יש אומרים שזה בגלל פצצות האטום!") ועמו הדייל השני, בן של אב איטלקי ואם נורבגית, יליד טוניסיה שהוריו נלקחו לעבודת-פרך באירופה בימי השלטון הנאצי.

הפסקה קצרה: הדיילים החדשים נעצרים ליד מכונית-הכתיבה, מסבירים זה לזה בהנאה עצומה שהיא כותבת מימין לשמאל, במקום להיפך. אנו מרחפים בעננים. היכן יוון?

כובשי העולם בבית

חי צאום! בדיוק מעל לסאלוניקי מתפורים העננים. הם מגלים לעין את מראה המפרץ הגדול, ועל שפתו עיר-הנמל. מספר האוניות גדול כמעט כמו במיצר איסטנבול. בשטח כולו פזורים ימריכרת למכביר. בזכו נורא.

האופק לבן, שלג? עננים? קשה להבחין. אך מקרוב מזדקרים השיאים השניאים של כמה תריסרי חרמונים.

כאן, באיזה מקום, עובר הגבול בין יוון ויוגוסלביה. הנוף משעמם וחדגוני עד להחריד. ים של גבעות. מאות כתמי שלג פזורים עליהן וביניהן. יתכן שאינן גבעות כלל, אלא הרים גבוהים. איך אפשר לדעת מלמעלה?

כל כמה שניות — כפר. קבוצה של כמה בתים בעלי גגות-עפים אדומים, בשפת השלג. שטחים עצומים, שאין בהם זכר לכביש, רק תסבוכת של דרכי עפר. בכל השטח, העולה בהרבה על שטחה של ישראל, אין לראות אף כלירכב אחד — לא רכבת, לא אוטובוס, לא משאית ולא מכונית פרטית.

ארץ עניה, ארץ המקדונים. אין להתפלא על כך שאבותיהם יצאו לכבוש את העולם. קשה היה לדרוש מהם להישאר בבית.

קצת צפונה משתנה הנוף. הוא נעשה שטוח לחלוטין. פה ושם מופיעים כבישים. אולם גם הם ריקים.

"הדאנובה היפה והכחולה... יוהאן שטראוס לא היה שר עליה, אילו ראה אותה עתה — הר רחב, מתפלת, נחש אפרפר-מלוכלך. על גדותיו — בלגראד. הדבר הראשון הבולט מלמעלה — כמה איצטדיונים ומסלולי-תעופה. במשטח הישר עתה כמו לוח שחמה, פזורות עיירות ולתיספורות (ואולי אלה מתנוצצות או קולחוזים?) כולן בדיוק לפי אותה מתכונת: כביש שר כסרגל ומשני עבריו, כמו חיילים זקופים במסדר, שורה ארוכה אחת של בתים. סמל מובהק של מהות המשטר: סדר, תיכונן, חדגוניות. אך גם פה אין רואים אף מכונית וחת — רק כמה מטוסי-קרב החגים מתחתינו ומתכוננים לנחות.

פגישה עם מאריה טרזה

פתע משתנה הכל. כבישים צפופים וישרים, שוקקים חיים. כפרים יפים. יותר ויותר ארמונות פאר, העושים רושם אפילו מנובה של 14 אלף רגל.

מחזה כובש לכבות: הר אדיר, מכוסה יערות ושלגים, בדוגמה שחורה-לבנה נהדרת, מעשה ימנות של הטבע. כן, זוהי אוסטריה.

זפה, מעל לרצועת המים המחלקת את העיר לשתיים

שער העבר: הכניסה הראשית לאוניברסיטת איסטנבול

אין זה גבול בין שתי ארצות. זהו הגבול בין שתי תרבויות, שתי דרכי חיים. במקום הנוף השחום של טיטוסלאביה, נוף מצועצע, מטופל, זרוע יערות. ועתה אי אפשר להמשיך, הידיים נעצרות. מבעד לחלון נשקף אחד המראות הגדולים של העולם, יפה אפילו מאיסטנבול. וינה.

מה אפשר לתאר? ארמון ליד ארמון, בנין פאר ליד בנין פאר, מגדלים ירוקים, כיפות ירוקות, כנסיות, ארמון הקיסר, פארק ענקי כשכונה שלמה, משטח-קרח אדירים מכוסים מאות דמויות קטנות. מלמעלה נדמה שאין בעיר הזאת כולה אף בית רגיל אחד.

המחזה יפה עד כדי כאב. העין אינה שבעה, בולעת בתאווה. זהו ההיפך מתל-אביב — אבנים האומרות היסטוריה, בנינים שכל אחד מהם מספר סיפור, סיפור העושה רושם עמוק אפילו כשאין יודעים אותו. בירתה של אירופה בימי זוהרה.

המטוס חג מעל לעיר, יורד לאטו כציפור עייפה. עם כל סיבוב נראים הפרטים ביתר בירור, ביתר הדר. אם לא תעצור בעד דמיוןך, תראה את מאריה טרזה נופת באחד הארמונות בילדה קטנה בשם מארי אנטואנט, ואת מטרניך קובע בארמון שני את גורלן של כמה מדינות בין הצלי והגבינה, ואת פראנץ יוזף מחזיק מעמד בעקשנות של זקן, עת מתמוטט סביבו עולם שלם.

"מה זה? מה רואים שם?" שואל דובי הקטן בקולו החודר. מה זה אוסטריה? מה זה וינה? ולמה אין שלג?

אי אפשר להיות אדיש

הנה בא המבחן האמיתי של היום. המטוס נוחת בדיסלדורף. בעוד כמה דקות אימצא בגרמניה, איך אגיב?

לכל אחד יש תיאוריות ביחס למידת אשמתם של הגרמנים כעם וכפרטים. גם לי יש. תיאוריות מופשטות. אולם איך אגיב כאדם, מבחינה רגשית פשוטה, כשאעמוד מול הגרמנים בארצם?

אם מישוהו יגיד לכם כי אפשר להיות אדיש כלפי הגרמנים, שאפשר להתייחס אליהם כאל תורכים או נורבגים, או אפילו אוסטרים, הוא טועה. לפני שעה לא ידעתי זאת. עכשיו אני יודע.

שנאתי כל רגע ששהיתי על אדמה גרמנית. הם נראו לי בלתי-מפטיים. הם דיברו בצורה בלתי-סימפאטית. הם התנהגו בצורה בלתי-סימפאטית. למרות שהיו אדיבים, ואפילו עוורים.

חלומי של רבי-סמך

המדריים. אני לוקח בחזרה כל אשר אמרתי על השוטרים התורכיים במגפיהם, ואפילו על השוטרים האוסטריים בשלל מדיהם, הם שוליות במקצוע. השוער הגרמני נראה כמרשל פון-רונדשטט בסרט הוליבוודי. פקיד-הדואר נראה כמו חלומי של רבי-סמך. המרשל רומל המנוח לא היה לבוש כבוע כה מפואר כמו הסדרן במדיו הירוקים ההדוקים.

אחרי רבע שעה של סדר מסודר כזה, אתה מרגיש מחנק מזור. כשנכנס סמל של חיל-התותחנים הבריטי, החונה בגרמניה, אתה כמעט מוכן לגשת אליו ולטפח על גבו, כאילו היה אח אבוד. האמריקאי בשולחן השני, הקורא את הירידס דייגסט, נראה לך סימפאטי מאד מאד. בגשם השוטף מופיע המטוס הבריטי, הטס ללונדון, כשאני עולה בכבש ומתקבל עליידי דיילת בעלת מיבטא קוקני מובהק, אני עונה לה "גוד איבנינג", וכמעט הייתי מוסיף "ברוך השם".

כעבור דקות מעטות מטפס המטוס מעל לעננים. גרמניה נעלמה. יחד עם הנוף היפה שלה, זרוע היערות והאגמים, והנראה כמו תמונות-שמן מסוימות שראית בחדר-הארוחים של כמה מידידיך.

אינני מצטער.

האם אשם סגן המפקח הכללי של משטרת ישראל עמוס בן-גוריון בח"י הוללות?

לילה בהירש השחור

לחלוטין ממפקדו; הוא גם למד מנסיונו המר של סהר על דוכן העדים. עזרה לו גם החלטת השופטים לצמצם את המשפט לביורר הנקודות הצרות של תביעת הדיבה. בזה אחר זה נערמו על שולחן השופטים גליונות העולם הזה, בהם פורסמו בהרחבה פרטי התנהגותו של עמוס. תמיר רצה לדעת מדוע תבע דווקא את שורת המתנדבים, שפירסמה רק רמזים קלושים, בחוברת בעלת תפוצה מצומצמת, ולא את העולם הזה, שפירסם האשמות ברורות וחמורות, בחוברות בעלות תפוצה המונית. עמוס העדיף להתחמק ממתן תשובה.

לעומת זאת הרבה לגאום על נושאים אשר לא נשאל עליהם, כשהוא מתבל את דבריו במלים אנגליות למכביר, כיאה לליד לונדון ולמייגר בצבא הבריטי לשעבר. היה ברור כי העד הרגיש בטוח בעצמו, כתלמיד אשר שינן את שיעורו, לפני הופעתו בבחינות. הוא גם הרגיש את עצמו מחוסן בפני שאלות בלתי-נוחות, עקב החלטת השופטים לצמצם את המשפט הפוליטי הגדול נגד המשטר והמשטרה, לממדי משפט אזרחי צר ויבש.

אולם מבעד לתחומים הצרים החדשים התנשאו עדיין אותן השאלות הגדולות, שנגעו לטוהר המשטרה ולהתנהגות מפקדיה, בתפקיד ומחוז לתפקיד. שאלות אלה חיכו עדיין לתשובה מפי סגן המפקח הכללי. נשאלה השאלה, למשל, מה היה לו לענות לדברי העד הראשון במשפט זה, אליהו ספקטור, שעדותו נשמעה לפני שלושה חודשים, ואשר נגעה בעיקר להתנהגותו והיפעותיו בציבור של עמוס בן-גוריון.

עוד? זו נגבתה בדיוק ערב פרוץ מלחמת סיני ולא פורסמה בגלל המאורעות. בעמודים אלה, מגיש העולם הזה פרקים מתוך עדות זו, כפי שנרשמו בבית-המשפט, הנוגעים ישירות לפרשת עמוס בן-גוריון.

ה קרבן הראשון עוב את דוכן העדים. יחזקאל סהר, אשר איש אינו מבין עד היום מדוע נקרא להעיד עלי-ידי מיכאל כספי, התמוטט לחלוטין בחקירת שתיוערב. הוא הסתבך בתשובותיו, עד ששלוש פעמים ביקש השופט זאב צלטנר מפרקליט הנתבעים, שמואל תמיר, להפסיק את חקירתו, בנקודת מהימנותו של העד.

קשה היה לכבד את מהימנותו של מפקח כללי אשר לא ידע את הפרטים האלמנטריים ביותר בסדרי עבודת המשטרה. על אחת כמה וכמה שניכר היה כי חלק מליקויי זכרונו נבע מטעמי נוחיות בלבד. כך, למשל, העיד סהר כי אין במטה הארצי של המשטרה כל תיק חקירות נגד ישעיהו ירקוני, בפרשת אירט"ג, אחת הפרשות המרכזיות במשפט.

בשורה של הידויים-מאונס, התברר כי לא זו בלבד שבמטה המשטרה ישנו תיק חקירות של ירקוני בעניין אירט"ג, אלא שיש לו גם תיק נוסף, בפרשת ייבוא חרסינה יפאנית, ותיק שלישי במשטרת חיפה. המשך החיטוט בתיקים הבטיח הפתעות רבות. בין השאר: מי הוא אותו קצין שהורה להפסיק את החקירה נגד ירקוני ושות'. ביחוד לאור העובדה שהעד הבא, אשר כספי הודיע כי הומינו להעיד, היה צריך להיות ס.מ.מ. ד"ר איתן ליף.

ס.מ.מ. ד"ר איתן ליף הוא קצין ממוצא אוסטרי, שאינו יודע חוכמות. לכל שאלה של צלטנר, בשעת שמיעת עדות סהר, היה ליף משיב את התשובה המלאה, גם אם לא תאמה את קו התביעה של כספי, וסיבכה את הבוסים שלו. לכן אפשר היה לצפות מפיו לעדות מעניינת ביותר. אלא שכספי החליט כי די לו בעדויות מעניינות. הוא קרא לדוכן העדים עד סולידי הרבה יותר: התובע עצמו, סגן המפקח הכללי עמוס בן-גוריון.

עמוס הצעיר (35) הפגין מידה גדושה של היירות צברית מודגשת. הוא היה שונה

אפלבוים: „מה זה אלדוראדו?“ — „כל אחד יודע. זה לא בית-הכנסת הגדול...“

התחילה. האחרים כבר אכלו ושתו. היו משקאות. אכלנו סטיקים.

אפלבוים: מגין בא הבשר.

ספקטור: אנחנו, הקליאנטים, ידענו שהיה בחצר גרה, ושם התויקו את הבשר.

אפלבוים: אילו משקאות שתיתם?

ספקטור: ויסקי, קוניאק.

אפלבוים: אמרת שהתובע היה נוכח. גם הוא אכל ושתה?

ספקטור: כן, אבל הוא בא יותר מאוחר.

אפלבוים: מדוע בא יותר מאוחר?

ספקטור: הוא לא מצא את המקום ומכנייתו שקעה בחול.

אפלבוים: האם הוצאה המכונית אותו ערב מהחול?

ספקטור: כן, נסענו אחרי-כך עם הסנדר של בעל המקום והוצאנו את המכונית.

אפלבוים: היית נוכח?

ספקטור: עזרתי שם.

אפלבוים: בכמה הסתכם החשבון אותו ערב?

ספקטור: אני לא יודע. זה היה סכום של כסף.

אפלבוים: יותר ממאה לירות?

דם הפעם נרשם מאד. כעבור שעה קלה היה גם ברור מדוע.

★ ★ ★

היו גם גבירות

רנולד אפלבוים, גבר עדין, בעל פנים והתנהגות א בריטיים, פתח את החקירה בנימה שקטה.

אפלבוים: האם אתה מכיר בכפר-שמריהו בית-הקפה ש-שמו חירש?

ספקטור: כן.

אפלבוים: האם ביקרת שם בסביבות 1952?

ספקטור: כן.

אפלבוים: ביום או בלילה?

ספקטור: לפעמים ביום, לפעמים בלילה.

אפלבוים: האם אתה זוכר מסיבה שהיתה שם ב-1952?

ספקטור: כן.

אפלבוים: מי היו הגברים?

ספקטור: היה שם עמיניצח רובינשטיין, הקצין שפי, מפקד משטרת החופים והגבולות, ידידי שמואל קפלן, שעל-ידי ועל-ידי עמיניצח הוזמנתי, והיה שם עמוס בן-גוריון.

אפלבוים: ההיו גם גבירות?

ספקטור: היו גם גבירות.

ע ורך הדין ארנולד אפלבוים, אחד מפרקליטי ההגנה, ביקש ששוטר אחד יהיה נוכח במשפט, כדי שיוכל לא-

מר את העד אליהו ספקטור אם יסרב להעיד. בקשתו סופקה מעל לכל המשוער: על הספסל הראשון של האולם הקטן

ישבה סידרה של בעלי-כוכבים נוצצים. מאיר נוביק, הקצין

לתפקידים-מיוחדים, יואב פלג, מפקד המחוז, יהודה גיא,

ראש ענף התנועה, אריה גשר, סגן מפקד הנפה. „אני רואה

כוכבים“, התלוצץ אחד העתונאים.

הכל היה מוכן לסרט הוליוודי. על הספסלים המועטים

הצטופפו צעירים וצעירות, ביניהם הפקידות החינניות של

עורכי-הדין. זה מול זה ישבו שתי סוללות התותחים המשי-

פטיים, עטופים בגלימות שחורות. ליד פרקליטיו ישב צעיר,

בעל תחושת קטנה על צווארו, לבוש בחולצה לבנה. כמעט

איש לא שם לב אליו. היה זה התובע עמוס בן-גוריון.

מאחורי שולחנו המוגבה ישב השופט המחוזי יוסף למ,

מטיק כולו טובלב ושכלי-ישר, גבר גבוה, בחליפה חומה כהירה. ש-

עם מתיחת המשפט: גבר נמוך, בספק מן המילה הראשונה ש-

אופיו הצברי לא היה נתון בספק מן המילה הראשונה ש-

השמיע: העד אליהו ספקטור, לשעבר מפקד קרבי באצ"ל ירושלים, שנקרא בפי חבריו אליהו דם. קיימת סברה שהוא המציא את הביטוי העברי: „יש לך דם“

„שום צילומים! אני אשבור את המצלמה!“ היו דבריו ה- ראשונים. בניגוד לקרבות בהם השתתף בעבר, נראה אליהו

כסף הוא כסף

ע זרך הדין כספי התנגד לשאלה, מאחר שזו עדות שמיצה. השופט ביטל אותה.
תמיר: ובכן, הם באו אליך. אמרת שהיית הקוסאי. אתם מנהלים ספרים?
ספקטור: אנחנו מנהלים חשבונות.
תמיר: ויש חשבון של קריסטלים על מאות לירות למר עמוס בן גוריון?
ספקטור: אין.
תמיר: מר בן גוריון ביקש ממך חשבון?
ספקטור: לא.
תמיר: הוא הציע לשלם?
ספקטור: לי לא.
תמיר: ביקשת תשלום?
ספקטור: לא.
תמיר: שייקה שילם לך?
ספקטור: לא. אבל קפלן שילם לי את החלק שלי. **השופט:** מה זאת אומרת?
ספקטור: היינו שלושה שותפים, מר פיק מצרפת, קפלן ואני. אמרתי לקפלן שבשבילי עמוס הוא עמוס, אבל כסף הוא כסף, ואני לא צריך להפסיד. קפלן שילם לי את החלק שלי.
תמיר: פלוס רוח?
ספקטור: רוח לא היה בעסק הזה.

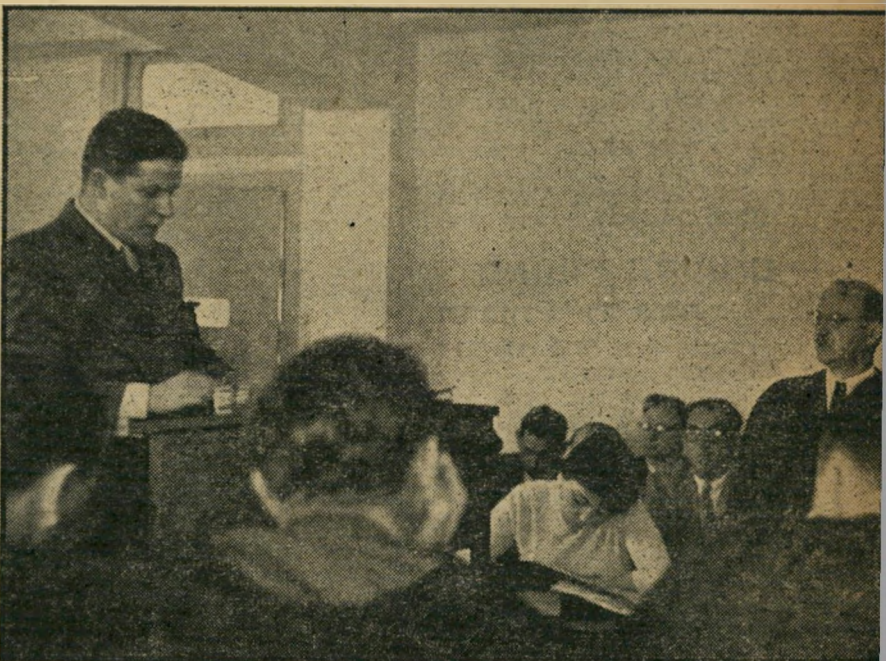
ספקטור: היה לו מצבירות.
תמיר: איזה מצבירות?
ספקטור: אם בא למסיבה, הוא צריך לבוא במצבירות טוב.
תמיר: מי היה עמינצח רובינשטיין?
ספקטור: עמיל מכס.
תמיר: כשכא עמוס למסיבה בכפר-שמריהו, חיכת לו?
ספקטור: ידענו שהוא צריך לבוא.
תמיר: בפעם השניה נפגשת איתו כשכא למחסן שלך? מחסן למה?
ספקטור: לזכויות.
תמיר: אולי תדייק?
ספקטור: לקריסטלים. זה גם כן זכויות.
תמיר: לשם מה באו אליך?
ספקטור: הוא בא עם אשתו, יסה ירקוני ושייקה ירקוני.
תמיר: לשם מה?
ספקטור: לבחור כל מיני זכויות. שייקה הביא אותם.
תמיר: הם בחרו?
ספקטור: כן.
תמיר: מה עשו בהם?
ספקטור: איני זוכר אם אני הובלתי...
תמיר: מה עשו?
ספקטור: ארזתי אותם בתוך קרטונים.
תמיר: עבור מי?
ספקטור: עבור שייקה ומר עמוס.
תמיר: מתי עזב עמוס?
ספקטור: עם שייקה. הוא עזב והשאיר את הנשים.
תמיר: לפני שארזת, או אחרי?
ספקטור: איני זוכר.
תמיר: ואחר כך מה קרה?
ספקטור: הובלתי אותם באוטו שלי.
תמיר: כשהיה שם, איך פנה אליך?

אפלבוים: האם נפגשת עם התובע בעוד כמה מקומות פומביים לפני ואחרי המסיבה בכפר-שמריהו?
ספקטור: כן. באלדורדו, בחיפה.
אפלבוים: מתי?
ספקטור: בערך באותו הזמן.
אפלבוים: מה זה אלדורדו?
ספקטור: כל אחד יודע. זה לא בית-הכנסת הגדול.
אפלבוים: מתי זה היה?
ספקטור: בשעות הקטנות.
אפלבוים: לפני אחת בלילה?
ספקטור: אחרי אחת. בערך בשתיים.
אפלבוים: עוד היה פתוח בשעה שתיים?
ספקטור: יש קליאנטים מיוחדים, שאם הם דופקים בדת, פותחים.
אפלבוים: מי היה שם?
ספקטור: היו עמוס, עמינצח ושפי.
אפלבוים: היו גם נשים?
ספקטור: היו גם נשים.
אפלבוים: מצבירותך היה עליו?
ספקטור: מוכרח להיות עליו בשעה שתיים.
אפלבוים: היו שם עוד?
ספקטור: היו בחורות מן הבאר.

★ ★ ★

מכונות בשדה תרש

ב רגע זה כבר היה ברור על מה נטוש הקרב, אף שאיש לא הזכיר זאת בפירוש. בתשובותיו בשבועה לשאלוני הנתבעים, הצהיר עמוס בן גוריון כי לא הכיר את אליהו ספקטור, וכי רק מתוך השאלונים של הנתבעים נודע לו בכלל כי המשתתפים באותה מסיבה היו שמואל קפלן ואליהו ספקטור. מאחר שקפלן חייב בדיון באשמת הברחות, הרי עצם ההתרועעות שלו עם סגן המפקח הכללי ועם ה-

..בשלוש בבוקר מצב הרוח הוא תמיד טוב...

קצין שפי, שהיה אז אחראי למלחמה בהברחות, מוזרה למדי. נקודה זו הובלטה יותר כשקם עורך-הדין שמואל תמיר והמשיך בחקירה.
תמיר: נחזור לכפר-שמריהו. איך נקרא המקום בדיוק?
ספקטור: דר שווארצר תירש.
תמיר: והפעם הזאת, שנפגשת עם מר עמוס בן גוריון כשווארצר תירש, היה לפני או אחרי שנפגשתם במחסן שלך?
ספקטור: אני לא יכול לזכור באיזה זמן היה מר בן גוריון במחסני.
תמיר: אתם שוחחתי בבית-הדין? החלפתם דברים?
ספקטור: כן.
תמיר: כמה אנשים הייתם בסך הכל?
ספקטור: שבעה איש.
תמיר: כולל שתי הגבירות?
ספקטור: כן.
תמיר: ישבתם ליד שולחן אחד?
ספקטור: ליד שולחן אחד.
תמיר: ומלבדכם לא היו אנשים אחרים במקום?
ספקטור: אני חושב שהיה זוג אחד, אבל בפנים חפסניון.
תמיר: היכן מצאתם את מכונותיו של מר בן גוריון?
ספקטור: בשדה תרש. באדמה חרושה.
תמיר: ליד הכביש?
ספקטור: לא.
תמיר: הוא אמר לכם איך הגיע לשם?
ספקטור: הוא אמר שתעה בדרך.
תמיר: באיזה מצב היה כשהגיע?
ספקטור: היה לילה. לא יכולתי לראות.
תמיר: אבל היה אור!

ספקטור: אני חושב ש- או עשה את ההכרה הרש- מית. או בכלל הקריסטלים שלי היו ידועים מן ועד באר-שבע.
השופט: אני מאמין. (צחק באזנס).
תמיר: מה היה מחיר הקריסטלים שלקחו?
ספקטור: אני לא יכול להגיד.
תמיר: בערך? שלוש מאות? ארבע מאות?
ספקטור: כמה מאות לירות.
תמיר: מר בן גוריון שילם?
ספקטור: לי באופן אישי לא.
תמיר: מי היה הקופאי?
ספקטור: אני הייתי הקופאי.
תמיר: אז איך זה?
ספקטור: תן לי להסביר. היות ששייקה ועמוס לא באו למחסן מפני שאני קראתי להם, אלא מפני שמר קפלן קרא להם...
השופט: מה זאת אומרת? אם אתה ידוע מן ועד באר-שבע, מדוע צריכים לקרוא?
ספקטור: אנו לא היינו מוכרים ליחידים. אנו אימפורטרים. אבל היו אנשים שהזמנתי. במקרה זה מר קפלן הזמין.
תמיר: איזה קשר היה לקפלן איתם?
ספקטור: אני חושב שהוא ושייקה ידועים. היו להם קשרים מסחריים.
תמיר: מה אמר קפלן?

...נמוס הוא עמוס, אבל כסף הוא כסף"

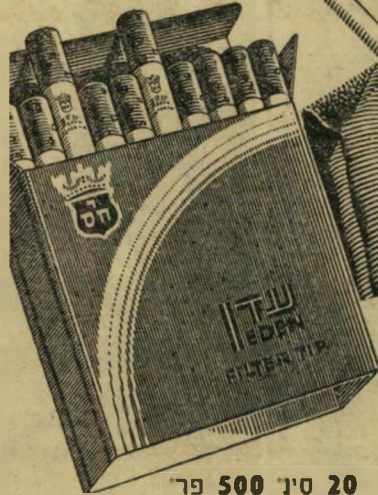
תמיר: מי לקח את הקריסטלים? משפחת ירקוני או משפחת בן גוריון?
ספקטור: אני לא יכול להשיב על שאלות כאלה.
כספי: מדובר על משפחת עמוס בן גוריון.
השופט: לי זה ברור.
תמיר: אני מבקש שיהיה ברור, כשאני מדבר במשפט זה על מר בן גוריון, אני מתכוון למר עמוס בן גוריון.
כספי: עוד נגיע לזה היום!
תמיר: פגשת פעם נוספת את מר בן גוריון?
ספקטור: בדרך להרצליה ומהרצליה, כמה פעמים. פעם ליד בית-דין ניצה.
תמיר: מה היה בקפה ניצה?
ספקטור: אני הייתי בפנים ושם ישבה אשתו של עמוס בן גוריון. אני לייתי את הגברת לאוטו.
השופט: האם זה חשוב?
תמיר: מר עמוס בן גוריון אמר בשבועה שרק אחרי הגשת השאלונים שמע על מר ספקטור. אני אומר שזה אחד השקרים הרבים שיש בתשובותיו לשאלונים. אמרת לו שלום?
ספקטור: תמיד אומרים שלום.

תודות

לפידל פלפל

תהנה מעישון מסונן

באיכותו הטובה ביותר

20 סיג' 500 פר

פילדל EDEN

הרהר בדבר ועשנת

סיגריטת הפילדל הסעולה בישראל

מעשנים נהנים מסיגריות "פילדל" מעל לכל האחרות. על שום טעמן המשוכח המוסק מעלי טבק מעודנים מאיכות מעולה. עשונן של סיגריות "פילדל" הוא קל וחלק סימוק והנאה יהיו מנת חלקך. הפיה המסננת המיוחדת של "פילדל" מצננת ומטהרת את העשן. סיגריות "פילדל" היו הראשונות בישראל עם פילטר - הן עדיין המשוכחות ביותר.

אמנות

תיאטרון

תחליף להצלחה אמריקאית

שערוריה בגימנסיה (דו רה מי, קור מדיה מאת סטיפאן בקפי ואדוריאן סטלא, פזמונים דן אלמגור, מוסיקה מרק לברי, במוי ביטוש דבידוף) - היא ספור הרפת' קותיה של תלמידת שביעית (שרה לבין) שהתחתנה עם פרופסור צעיר (פרדי לוי). עד מהרה נמאסו חי עקרת הבית העשירה על הנצרה הצעירה, והיא נרשמה בשם בדוי לכיתה השמינית, בהעלמה את עובדת הור' תה נשואה.

חיי המשפחה שלה מפריעים לה כמוכך לעמוד בהתחייבות בית הספר, והסיכונים הנוצרים בעקבות מצב זה משעשעים את באי התיאטרון בקומדיה מוסיקאלית טובה, שהכל בה עברי וישראלי, מחוץ לטקסט. כשהבחין גורגי חאל, מנהל דו רה מי, בעובדה כי קהלן של האופרסות ההונגריות מתמעט והולך, פנה מיד למחזות קופה ב' טוחים אך יקרים - המחזות המוסיקאליים האמריקאיים. הצלחתה של הצגת משחק ה' פיג'מה סללה את הדרך להצלחת דומות.

אולם מחזה מוסיקאלי אמריקאי טוב עולה בכסף: צריך לשלם בעד הזכויות, בעד ה' תרגום ובעד התזמור. מחזה כזה זקוק ל' צוות גדול, לרקדנים ולהפאורה רבת חלקים.

שערוריה בגימנסיה היא תחליף זול למח' זה יקר. הטקסט הוא הונגרי, התרגום הוא הונגרי, הפזמונים והמוסיקה ישראליים. ה' תסאורה (יוסף קארל) אנגלית. באחירה ביני לאומית זו, נהנה הקהל מהפזמונים הטובים למדי של דן אלמגור ומהמוסיקה הטובה. באותה שעה הוא סובל מהטקסט העילג ומ' נשיקות היד המרובות של הסאלונים ההונ' גרים בלונדון. השאלה, מדוע לא הקציב חאל כמה מאות לירות נוספות על מנת ל' הפוך גם את הטקסט לישראלי, כדי שתעלור ליהן של תלמידות הפנימיה לבנות (שרה רובין, גיטה לוקה, רחל עטאס ואחרות) יראו גם הן ישראליות, נשארת ללא תשובה.

מאחורי הקלעים

תרבות בערב שבת

לביקור מוזר זכתה לפני זמן קצר שחקנית הבימה עדה סל, המופיעה בתפקיד ראשי במחזה יומנה של אנה פרנק: פעמון ביתה צלצל בשעה מוקדמת מאד, בכוקר יום ראשון, בשעה שעדה נמנמה עדיין במי' טחה, אחרי שתי ההצגות של מוצאי שבת. בעלה של עדה, שפתח את הדלת, מצא ב' חדר המדרגות אשה לא צעירה, שאמרה: "מה שלומה של הגברת סל? הייתי אתמול בהצגה בהבימה ובאתי לשאול לשלומה. היא שדעה התעייפה מאד אתמול בהצגה." כש' שמעה על הביקור, אמרה עדה סל: "זהו הביקורת הטובה ביותר ששמעתי מאז ה' חלתי לשחק בתיאטרון". . . . הביקורת ה' ניצחית של תושבי תל-אביב המתקשים המיד בתכנון בילוייהם בערבי שבת, עומדת להיפתר בימים הקרובים עלידי התיאטרון השמרי, המתחייב לספק בילוי של ערב שבת תרבותי. חוקי העזר של מועצת עיריית תל-אביב אוסרים לקיים הופעות תרבותיות ו' אמנותיות באולמות ציבוריים, מחשש חילול שבת. הצגת דון ז'ואן בגיהנום (ראה מס' גרת) עונה גם על איסורים אלה. ההצגה נע' רכת ללא תפארות, המחיבות נעיצת ו' עקירת מספרים, ללא תזמורת מלווה וללא פעלולי אור. . . . הידו' טכני מענין וחכמי הותקן לקראת הופעותיהם של שח' קני דון ז'ואן בגיהנום. גרר שהותקן ל' מכונתו הקטנה של השחקן יוסף ידין יכול את כל תלבושות ואביזרי המחזה. השח' קנים יוכלו להתגבר בעצמם על הבעיות הטכניות שכל הצגה גוררת בעקבותיה. . . . פסטיבאל ג'אז, מהבלוז סיונג, בוגי וגי, ממבו, צא צא ועד הרוק אנ רול", עורכת קבוצת אמנים מקצועיים וחובבים "בשיתוף פעולה עם מומה" בכרונת הענק' יות המתפרסמות על לוחות המודעות, מו' דיעים המארגנים על כוכבים מפורסמים כ' ג'ון "אילן פוליצקי ונערי הצאצא והרוק", "מנה ובני הרוק אנ רול" ואפילו "סיסי אש' רובין ותזמורת החובבים". . . . "שירים מצויירים" מוצגים בתערוכתם של משוררים וציירים צעירים, בגלריה זוטא בתל-אביב. השירים הם שיריהם של איתמר קסט, 22, שי' תמרי, 20, שמעון שרב, 26 ועוסר בר' יוסף. בין חצי תריסר הציירים המציגים את עבודותיהם, הבולט ביותר הוא אורי שטסנר, 22 המצייר בסגנון סוריאליסטי בטוש.

על ראש הגנב בוערת הירמולקה

— זוהי אחת מאימרות הכנף של שלום רוזנפלד שנאמרו בהקלטת "שלושה בסירה אחת", אך לא הוכנסו לשידור וגם לא לספר. מבחר של קטעי ההומור והסאטירה שצונזרו מתוך התוכנית "שלושה בסירה אחת" בגלל עודף המלפל שבהם, יופיעו בחוברת הצבעונית

פלפל לפורים

שתצא לאור בקרוב, כשהיא כוללת חומר הומוריסטי רב ומגוון: פיזמונים ומערכונים של הלהקות הצבאיות והתיאטרונים הסאטיריים, ספורים הומוריסטיים פרי עטם של מידד שיף, שמעון צבר, שמואל אלמוג, ז. בווי, שמואל מור, אורי סלע ואחרים. פיזמונים מענייני השעה מאת דן אלמגור, יהודה פרדיס, ידיד ועוד. שפע מדורים הומוריסטיים וסאטיריים, שפע קריקטורות ותמונות בראי-עקום. החוברת שבלעדיה לא תתואר מסיבת-פורים מוצלחת.

השטן

זלמן לביוש

צ'רלס לוחטון

"כל מתח החיים בגן־העדן הוא קשה מנשוא. פשטה שמועה שגירשוני משם, אך האמת היא, שלא היה כוח שיכריחני להישאר שם."

דונה אננה

חנה מרון

אננס מורהד

"אני — בגיהנום? והרי התוודיתי על חטאי... על יותר מכפי שחטאתי. הן, אם כן, הרי יכולתי לחטוא הרבה יותר!"

מה נשמע בגיהנום?

זואן נופל אל תהום הגיהנום, מתחיל המאמר הדרמטי של בראנרד שו, דון־זואן בגיהנום. שהוא רק קטע מתוך הצגתו אדם ואדם עליון, הצריכה להימשך בשלימותה שמונה שעות. מאחר שקהל רגיל מתקשה לעכל הצגה כה ארוכה, נהגו התאטרונים להשמיט תמונה זו מהצגת המחזה. אולם השחקן והבמאי צ'רלס נוהטון החליט לפני שנים אחדות לעשות ההיפך: להשמיט את המחזה ולהציג את התמונה המושמטת. כך נולדה הצגת דון־זואן בגיהנום, בה השתתפו, נוסף ללוחטון עצמו, שארל בואייה, סיר סרדיק הארדהיק ואגנס מורהאד. השחקנים התייחסו למבצע זה כאל ניסיון אמנותי מעניין שימשוך קהל משכילים מצומצם. הם עצמם הופתעו כאשר הצגתם, שנערכה בצורת קריאה מתוך הספרים, ללא כל תפאורות ואביזרי־במה, זכתה להצלחה עצומה ולא ירדה מן הבמה במשך שנתיים תמימות.

★ ★ ★

ברוך זאת החליטו ללכת גם ארבעה שחקני התיאטרון הקאמרי, המופיעים השבוע בהצגת הבכורה של דון־זואן בגיהנום, לאחר שהקדישו ביוזמת עצמם את מיטב זמנם הפנוי לחזרות, מחוץ למסגרת העבודה השוטפת של התיאטרון. גם הם אינם יודעים לפי שעה, אם תהיה זאת הצלחה מפתיעה, או ניסיון אמנותי מעניין המכחן לקהל משכילים בלבד.

תוכחה הורה בדון־זואן שישוב מדרכו הנלוזה. אך דון־זואן מילא פיו צחוק ובבדיחות דעתו הומין את הפסל לסעוד עמו פת־ערבית. ומה נדהם דון־זואן קלהדעת, כי בהגיע שעת הסעודה, נפתחה הדלת והפסל הופיע. הושיט לו דון־זואן את ידו לברכת שלום, אך אצבעות השיש של הפסל אחזו, ככצבת ברזל, את כף ידו המושטת ולא הרפו ממנה. והפסל פתח את פיו וקרא: "חזור בך, דון־זואן! הרף ממעשיך החטאים והיטיבך דרכיך." "לא אשנה את דרכי", השיב דון־זואן. פתאום נפתח פתח בריצפת הבית והפסל השליך את דון־זואן לשאול תחתית, אל הגיהנום.

★ ★ ★

גדה זאת גירתה במשך שנים רבות את דמיונו היוצר של הסופר ג'ורג' ברנארד שו, כפי שגירתה את דמיונם של אמנים רבים לפניו, כביירון, פושקין ומוצארט. בדיוק במקום בו נגמרת האופרה של מוצארט, כאשר דון־

אגדה ספרדית עתיקה מן המאה השש־עשרה מספרת מעשה בעלם כן־אצילים, דון־זואן שמו, שהיה משוטט לו על פני ספרד ושוחר הרפתקות אהבים, מפתה כל אשה שנשאה חן בעיניו ולבסוף בורח ממנה ועוזבה לאנחות.

לילה אחד, הצליח דון־זואן להתגנב לחדר משכבה של דונה אננה וניסה להתעלס עמה באהבים, כדרכו. אך היא נאבקה עמו והזעיקה את אביה, הוא דון גונזאלו, איש הצבא רסי־המעלה והקומנדור של המחוז. כמנהג הימים ההם, קרא האב את דון־זואן לדור־קרב. ובמלחמת־שניים זו נפל שדוד, בהגינו על כבוד בתו שחולל.

קרובי משפחתו של הקומנדור הציבו אנדרטה על קברו, פסל דמותו כשר צבא. ודון־זואן המשיך בתעלוליו וגם הצליח. אך יום אחד, בהיותו מתחבא מחמת זעמו של המלך שרדפו, נקלע דון־זואן אל חצר בית־הכנסייה, שבה עמד פסלו של הקומנדור. לפתע, פתח פסל השיש את פיו ובדברי

הפסל

גרשון פלוטקין

סיר סרדיק הרדוויק

"אין לי כל צורך לדעת מדוע אני נהנה. מנסיוני ידעתי שהתענוגות אינם טובלים שמהררים בהם."

דון־זואן

יוסף ידין

שארל בואייה

"הנישואין הוא המוסד המושחת מכל אשר יסד האדם... וזהו סוד הפופר־לאריות שלו."

כשנתקף באולם בית-המשפט דובר המשטרה רמ"ח יעקב נאש בהתקפת עיטוש סועי רת, פנה אליו כתב ידיעות אחרונות ע'למנר אל פרט ואמר: "זה רשמי, מר נאש?"

★ ★ ★

העולם הקאמרי התחתון

סופר צעיר, שהתרעם לא מכבר על אברהם שלונסקי, שהפריז לדעתו ב"הכנסת תיקונים בכתיביו, שאל את המשי רר: האם לעולם אינך עובר על משהו מבלי לתקן? השיב שלונסקי: "כן, כביש". מיד לאחר הצגת הבכורה של הסרט גיבורת היום, קיבלה השחקנית חיה הררית כמה הצעות לחזוים בתעשיית הסרטים ה"צופות". היא צילמה השבוע מרומא לתל אביב, כדי להיחזק בעלה באיזה חווה לבחור... השחקנית חנה מרון, שיצאה לא מכבר מבית החולים בילינסון, בו עברה ניתוח בלסת, ביקשה בשעת שהותה בבית החולים, כי יקצו לה חדר בו תוכל להמשיך בחזרות לקראת הצגת דון ז'ואן בגיהנום גם בשעת מחלתה. הנהלת בית-החולים עני תה לבקשה... בינתיים, פשט בחוגי התיאטרון הקאמרי כינוי היתולי לשישית השחקנים חנה מרון, בתיה לאנצט, גרשון פלוטקין, אברהם כיינסקי, זלמן לביוש ויוסף ידן: בשל עיסוקם הנמרץ בהצגת דון ז'ואן בגיהנום, החלו לקרוא להם בשם "אנשי העולם התחתון". לכינוי נעשים פחות וזה העורך החדש של דבר השבוע שמואל רובכאנט אחרי השעוריות שחולל בשבועיים הראשונים של עריכתו. מאו, קוראים לו בבית דבר בשם "רוק אנד רובאנט". קורבן לתחבולה שפלה היה לא מזמן שחקן התיאטרון הקאמרי זלמן לביוש. צלם-עיתונאי בא לביתו, וביקש לצלמו לצורך כתבה עליו. לביוש, שהסכים להצטלם רק בחוג המשפחה ודהם לראות כעבור שבוע את התצלום המקוצץ מפאר מאמר באחד השבועונים, שבא להגן על עמוס בן-גוריון על-ידי הצגת כל האנשים הגוונים שבחברתם בילה, כב יכול, בבארים ובמקומות אחרים. פעם אחת בחיים הלכתי לבאר, טען לביוש, ובפעם אחת נכנסתי במקרה דחק למקום בו שבו

התעמשות רשמית

את חומרת המצב המדיני, ביטא השבוע ראש הממשלה דוד בן-גוריון כשיצא משיבת הממשלה, בהניפו את ידו בייאוש ובקראו בקול: אוי, ריבוינו של עוילם!... ח"כ מפא"י דוד הכהן, לשעבר שגריר ישראל בבורמה, נפגש השבוע עם ביגני ועם שר המסחר והתעשייה פנחס ספיר, כדי לברר אתם את האפשרות לצרפו כחבר למשלחת הישראלית שתסיע לייסוד המדינה החדשה בהאג, בחוף הזהב שבמערב-אפריקה. כשטען ביגני: אני יודע שאתה מומחה לאסיה, אך מה לך ולאפריקה? השיב הכהן: "שכחת שעשוי העמים האפריאסיאטיים הולכים ביחד?". כשטען על שליחות זאת ח"כ חרות יוחנן באדר, הגיב: "מה הפלא? כששמעה מפא"י על מדינה בחוף הזהב - מיד הריצה לשם את אחד ממנהלי טול-בונה". בינתיים, חזל השבוע באדר לפרסם את מאמריו היומיים בעיתון מפ"י, לגות. חרות, המסקנה חלה מיד לאחר ש"חזרת פירסם מאמר ראשי פולמטי נגד העיתון דבר בעניין משפט עמוס בן-גוריון. מאחר שבאדר עצמו הביע בחרות, בטורו היומי, דעה דומה לדעת דבר בעניין המשפט, ראה באדר בתשובת חרות גם תשובה עקיפה למאמרו הוא, ופסק מכתב בתו... ח"כ מפא"י זלמן שז"ר נראה השבוע כשהוא מסתובב ברחובות תל-אביב בשעה מאוחרת בלילה ומחפש את רחוב פילון. לאחר שפגש מכו, התברר כי שז"ר גר בירושלים בקרבת רחוב פילון, ובאותו לילה שכח כליל כי הוא נמצא בתל-אביב ולא בירושלים... לאחר ששניים מתוך הח"כים של אגודת ישראל, הרב יצחק מאיר לוי ושלמה לורנץ נמצאים כיום באמריקה, אמר ח"כ פועלי אגודת ישראל בנימין מינץ: "עוד מעט תוכל אגודת ישראל לשנות את שמה ולהיקרא אגודת ישראל-אמריקה". בתוך קהל הצופים הצפוף של משפט עמוס בן-גוריון, נראה בשבוע שעבר גם הקצין לשעבר זאב שטיינברג, שהסביר לעיתונאים כי "באתי ללמוד מהמפקח הכללי יחזקאל סהר כיצד צריכים להעיד".

הפתח הקורא

ב"תלאכביב, התעוררה אשה צעירה ב"בהלה, כאשר גילתה כי גבר זר מנסה לחול לתוך מיטתה, לאחר שניצל את דלת הדירה שהושארה פתוחה על-ידי בעלה של האשה בצאתו לעבודה.

★ ★ ★

נוקיאאוט

ב"טוקיו, פוטר כתב ספורט מעבודתו, לאחר שפורץ עתונו גילה, מתוך שידור טלביזיה, כי הכתב נדרם בעת תחרות איגרוף, אותה גשלה לכסות.

★ ★ ★

ההר הולך למוחמד

ב"חיפה, הסבירה צעירה ערביה לשופט מדוע ניסתה לברוח מהארץ על סיפון אניה תורכית. "האהוב שלי הוא מלח על האניה הזאת. ואני יודעת שאי-אפשר לדעת מתי מלח חוזר הביתה. או החלטתי שאם הוא לא יחזור הביתה, אז הבית יפליג אתו."

★ ★ ★

אם אשכחך ירושלים

ב"סיחואנה, מקסיקו, פתח יורד ישראלי בקארט מפואר, בו הוא מוכן להגיש משקאות חינם לכל מי שידבר אתו עברית, כדי שפיג את געוועיו לארץ.

★ ★ ★

חיים ביד הלשון

ב"פאריס, השמיץ אחד הרופאים שהשי"ת תפס בכנס מדעי את דעתו, כי זיבר-נותן המופרות של הנשים מחזקת את ה"צרות, וזו אחת הסיבות מדוע הן חיות יותר מהגברים.

★ ★ ★

עין הרע

ב"ירושלים, נתפס צעיר כשהוא מציץ אל תוך חדרה של אשה מתפשטת, נמסר למשטרה. לאחר שבעל האשה דחה את הצעתו של הצעיר לקבל 50 לירות ולשתוק.

★ ★ ★

טחנות הצדק

ב"חיפה, ערכו שני עורכי-דין מסיבה במלאות שנתיים לסיכום טענותיהם ב"אחד המשפטים שניהלו בבית-המשפט, ולכ"בוד הסיכוי שבחודשים הקרובים ינתן פסק-דין.

★ ★ ★

שכר הלחימה

ב"אינדונזיה, ארצות-הברית, גלי חם סוכן נוסע בצד כבאים, שניסו לכבות דליקה, עלה לאחר מכן עם מכונת יתו על כרו כיוו, נלקח מיד למשטרה, למ"רות טענותיו כי מגיע לו יחס מיוחד בזכות השתתפותו בכיבוי הדליקה.

★ ★ ★

בן הברית

ב"פאריס, לאחר שנהגת ישראלית ה"ת נגשה במכוניתו של אורח צרפתי וגיל-תה את מוצאה, חיות הצרפתי על הגשת תלויה נגדה, בהסבירו כי הינו מהנדס ב"מפעל מטוסי מיסטר ואינו רוצה להטיל סנקציות על אזרחי-ישראל.

★ ★ ★

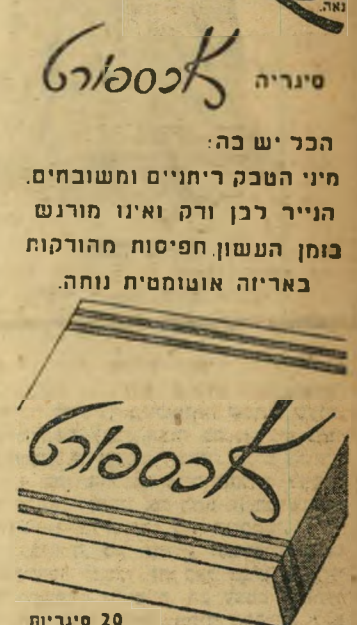
עבודה מהירה

ב"מדבורן, אוסטרליה, השתולל מהגר מפולין במשך חמש דקות, הספיק בפרק זמן זה: לרצות את אשתו ואת בתו בהלמות פטיש, להרוג ארבעה שכנים ביריה, להצית את ביתו ולירות בעצמו.

★ ★ ★

הצר השני של המטבע

ב"רפיח, ועצרו שני תושבים ערבים שבאו לשלם קנסות לקוסת בית-המשפט, כאשר נתגלה כי שטרות הכסף שהם מסרו היו מזויפים.

סיגריה כספר הכר יש בה: מיני הטבק ריחניים ומשובחים. הנייר רבן ורק ואינו מורנש כומן העשון חפיסות מהודקות באריזה אוטומטית נוחה.

שלות נפשית ביטוח חולמים שאלות

- פסוקי השבוע
ראש הממשלה דוד בן-גוריון, בשיחה על פרשת החילה של ליגום שהועלתה במשפט עמוס בן-גוריון: "מה יש? גם אני קיבלתי דירה חינוס!"
שריהדואר ד"ר יוסף בורג, על הצהרותיו האחרונות של שרהחוף האמריקאי: "ואלס עושה הכל כדי להוציא מצריים מן המיצר ואת ישראל מן המיצרים."
אלמוני, לאחר שעמוס בן-גוריון סיפר בבית-הדין באריכות על שירותו בהגנה לשעבר: "זוהי אחת מצורות ההתגוננות המקובלות ביותר בארץ."
שריהאוצר לוי אשכול, כפי שצוטט על-ידי חבר העדת הכספים של הכנסת לאחר ישיבת הוועדה: "הזדרזו בהטלת המסים החדשים, כי חוששני שקיימת סכנה שלא יוטלו סאנקציות."
ח"כ צ"ב ישראל רוקח: "איזה מזל-ביש יש לישראל - דקא לקראת פורים העדי-לאידע המדינית ומתבהרת."
ח"כ הפרוגרסיבים יוזהר הררי: "אינני יודע מי עוזר יותר להידוק יחסי ישראל-ארצות-הברית - אם שניאור זלמן אברמוב, יושב ראש האגודה ליהדות ישראל-ארצות-הברית, או שגריר ברית-המועצות אלכסנדר אברמוב, שאינו חוזר."
יושב ראש המועצה האיזורית מנשה הילל גרבייה, חבר קיבוץ השומר הצעיר גן שמואל, כפי שצוטט במעריב: "את חבר הכנסת יעקב ריפתין אנו ממשילים לנהג של אוטובוס ציבורי. הוא נוהג תמיד לאסוף סביבו עשרות חברים המתפעלים מהשקפותיו המתקדמות, ולגרוף אותם שמאלה, כמעט לתוך לוע מקי, ולפתע הוא לוחץ על דוחשת המעצור. נהג האוטובוס אומנם נעצר באותו רגע, אבל בכוח התנופה וההתמדה נופלים הנוסעים בכיוון הנסיעה, ושוב אין להם תקנה בתנועתנו."
אלמוני, לאחר שבן-גוריון הכריז בנאומו האחרון בכנסת, כי ישראל תשאיר את הדלת פתוחה למשא ומתן נוסף: "לאחר שהוא הביע את דעתו כי המשטרה בסדר, הוא יכול להרשות לעצמו להשאיר את הדלת פתוחה."
שר המסחר והתעשייה פנחס ספיר, לאחר שאחדות העבודה איימה בפרישה מהקואליציה: "המאפיות החלו השבוע באפייית המצות - ואילו בממשלה התחילו באפייית המריבות."
שחקן "הכימה" אהרן מסקין, לאחר ההצגות אנה פראנק ואנה כריסטי: "הכימה פוסקת עכשיו באניונים."
הכמאי גרשון פלוטקין, בהרצאה במועדון מילוא על גיורג ברנארד שו, לקראת הצגת הבכורה של דון ז'ואן בגיהנום: "אילו הייתי צריך לדבר על גיורג ברנארד שו לפני כמה שנים, הייתי עושה זאת בקלות רבה, משום שאו לא ידעתי עליו ולא כלום."
שר החינוך והתרבות זלמן ארן, בהביעו התנגדות לקיצוץ התקן של משרדו לאור מצב החירום: "אתם דורשים מהמשרד לא רק את ליטרת הבשר, אלא גם את ליטרת השר."
כמאי הסרטים וויטוריו דה-סיקה: "ההצלחה איננה הדרך הטובה ביותר לרכוש ידידי-אמת."

כדורגל

מלך מלכי המלכים

בחולדות הכדורגל הישראלי קמו אך כדורגלנים מעטים ששמש נישא לתהילה כפי כל במשך שנים, ושלא קם שני להם. אחד מהם הוא אלי פוקס. כוכבו של אלי כבד דורגלן החל לנצנץ בתחילת שנות הארבעים, בקבוצת מכבי תל-אביב, ובמשך תקופה של עשר שנים לא דעך אף כמלוא נימה. הבחור החסון וגבה הקומה, בעל ההופעה האצונית, היה בשנים אלה איל הכדורגל הישראלי. "השחקן הגדול ביותר שקם בארץ", אמרו עליו אוהדי כדורגל. "שחקן בדרגה בינלאומית", טענו מומחי הספורט. "מלך מלכי המלכים", כינו אותו הכדורגלנים ש-קמו אחריו.

גדולתו של אלי בכדורגל היתה בידיעה מצוינת של תפיסת מקום ובנית משחק,

כדורגלן פוקס המלך הוא ערום

בעזרת מסירות מדויקות להפליא, מסירות שבנו כדורגלנים כמו שיע גלור. בשנת 1953, לאחר סיום בדרום אפריקה בו זילול אלי במשחקו, נתגלו חילוקי דעות בינו לבין מאמן קבוצתו גרי ביי-הילי. אלי קיבל שחרור מקבוצתו, פתח את ה"מסורת של כדורגלנות מקצועית בארץ, כאשר קבוצת מכבי חיפה רכשה אותו תמורת דירה בחיפה והבטחת מקום עבודה בחברת החשמל.

באותם הימים היתה מכבי חיפה קבוצה חלשה ובלתי חשובה בליגה ב'. כשעלתה לליגה א', ניצלה אך בקושי מירידה חזרה לליגה ב' בעזרת נקודות שתרמה לה אחותה מפתח-תקוה. אלי פוקס העלה אותה לגדולה.

בעזרת אימונים קפדניים, תרומות שורמו לקבוצה עם בואו של אלי, רכישת שחקנים מקבוצות אחרות ואף מקפריסין, העלה אלי את מכבי חיפה לדרגה בה היתה מועמדת רצינית לאליפות.

הניתוק הסופי. לאחרונה נתגלו חילוקי דעות רציניים בין אלי פוקס וקבוצתו. ה"הסדרים האחרונים בליגה, מחלוקת עם הבוס של הקבוצה פריץ ויטמן בשאלת ההרכבים, מריבות עם הכדורגלנים בשעות האימונים — כל אלה גרמו למתיחות בין הקבוצה ל"מאמן. לא פעם נראה היה כי אלי יפרוש מקבוצתו, אולם ברגע האחרון הוחזר ה"שלום על כנו.

השבוע הודיעו מנהלי קבוצת מכבי חיפה סופית כי הם ניתקו את כל הקשרים עם אלי פוקס. בגיל 33, אב לילדה ובעל לאשה בהריון, הושלך אלי מהקבוצה שהקים לי מעשה, והנחשבת כיום לבעלת שורת החלור-צים הטובה ביותר בארץ.

אנשי מכבי חיפה הודיעו כי במקום אלי פוקס יבוא כנראה הדי"ר שלינגר מקבוצת אוסטריה, עמו הם מנהלים משא ומתן לאימון הקבוצה, או מאמן הונגרי מפורסם. המלך לשעבר, העובד כסוכן ביטוח, נשאר

ערום. התברר לו כי אפילו הדירה שקיבל בשעתו לא נרשמה על שמו.

אולם האגדה סביב השם אלי פוקס טרם דעכה. גם כיום ישנן קבוצות רבות בארץ, המוכנות לקבלו חזרה ולהלביש את המלך הערום בבגדי מאמן חדשים. הקבוצה הראשונה שקפצה על המציאה היא קבוצת מכבי נתניה — מועמדת לירידה לליגה א'.

אלי, הכותב עתה את ספר תולדות חייו שיצא בקרוב לאור, טרם החליט לאן יפנה. דבר אחד היה ברור — הכדורגל שלמלא בהם עד כה את כל חייו, ימשיך למלא בהם תפקיד נכבד גם בעתיד.

במסלול

פגישות והסגר

תקרית היסטורית בתולדות הכדורגל הישראלי קבע השבת כדורגלן בית"ר תל-אביב, מאיר בריציון, במפגש שנערך בפתח-תקה עם מכבי המקומית. בריציון הבקיע את השער הראשון לזכות קבוצתו חמש שניות בלבד לאחר תחילת המשחק, כשה"צופים טרם הספיקו אפילו להתבונן ב"משחק... פגישת מושפחתית מעניינת תתקיים בקרוב, אם התאמת השבוע הידיעה שממשלת יוגוסלביה התירה את צאתה של משפחת יובנצ'יק לטיול בישראל. לפי ידיעה זו, עומדים להגיע השבוע לארץ אשתו ובנו של המאמן היוגוסלבי של הפועל...

בתלבושת מוזרה הופיע השבת שוער מכבי פתח-תקה יוסף קופמן, שעלה על המגרש בנעלי התעמלות. הסיבה: קופמן, המחליף את בורן הפצוע, פצוע גם הוא ברגלו אך החליט לעלות על המגרש בכל מצב שהוא... **זאב שרף**, החלוץ המהיר ביותר בישראל, ששיחק עד כה במכבי פתח-תקה, נכנס להסגר וישחק בשנה הבאה בפועל פתח-תקה. סיבת עזיבתו של שרף, שהיה אחד השחקנים המבטיחים ביותר של קבוצתו: חוסר עבודה. שרף עזב בזמנו את עבודתו כשוער, כדי לשחק בקבוצתו. אולם לא מאמצי הקבוצה למצוא לו עבודה של קבע עלו בתוהו. במשך חמישה חדשים הסתובב שרף מחוסר עבודה, עד שאנשי הפועל הציעו לו עבודה בחברת החשמל. בתקופת ההסגר יתאמן שרף כאת"ל... **תקרית חמורה** אירעה השבת במגרש הכדורגל של בני יהודה בתל-אביב. על המגרש התקיים משחק בין קבוצת הכח תל-אביב להפועל מחנה יהודה. עד שתי דקות לפני תום המשחק היתה התוצאה 1:0 לטובת הכח. בדקה 88' התפרץ עטור, חלוץ מתנה-יהודה, לעבר שער הכח. השופט שרק נבדל, אולם עטור המשיך לרוץ עם הכדור, התנגש בשוער עמרם ופצע אותו. מגן הכח מרכס ניגש אל עטור, נגח אותו בראשו. הקהל, שהוא בדרך כלל אוהד הכח, התפרץ למגרש, והחלו מהומות כלליות. הכח עלול להפסיד את נקודותיו, מכיון שההתפרעות אירעה על מגרשו... **פריץ פושקאש** הכדורגלן ההונגרי המהולל הודיע סופית מוינה כי לא יחזור עוד להונגריה.

תדריך

מאורעות אלה, מתוך מאורעות הספורט של השבוע הבא, עשויים לעניין את חובבי הספורט:

● **מכבי תל-אביב — מכבי פתח-תקה** (יפו; מגרש באסה; שבת; 3.00) — לאחר תוצאת תיקו 2:2 בסבוב הראשון, נשארו הסיכויים גם בסבוב זה שוים. מאחר ששתי הקבוצות נמצאות לאחרונה בכושר גמור.

● **הפועל תל-אביב — הפועל חיפה** (יפו; באסה; שבת; 1.00) — למרות שמשחק הכדורגל בסבוב הראשון נסתיים בנצחון ברור של התל-אביבים 4:0, עשוי מפגש זה לסכן נקודה חשובה להפועל תל-אביב, הנמצאת במירוץ לאליפות.

● **אליפות הארץ בפלורנט** (יפו; מגרש באסה; שבת; 3.00) — לחובבי הסיף ניתנת ההזדמנות לחזות בסובי המסייפים בענף הפלורט.

● **ברית מכבים עתיד — מכבי ירושלים** (תל-אביב; מגרש ב.מ.ע.; שבת; 18.30) — יהיה המשחק המרכזי בליגה א' בכדורסל.

● **הפועל חולון — מכבי דרום** (חולון; מגרש הפועל; יום ו'; 20.00) — מבטיח להיות מפגש כדורסל מרתק בין שתי יריבות ותקיות.

"היתה לי מציאה", כותב לי חייל צעיר, "ונתתי לה לברוח לי בין האצויות. אודה לך מאד אם תואילי לעזור לי במציאת האבידה". חשבתי שהמדור בר בתמונה אבודה. אך לא.

"היא נסעה, לפני כחודשים בקו 22 סלע במוצאי שבת, סמוך לשעה 23.30, ויודה בתחנת נחלת גנים. הרכיבה מש"קפיים, לבשה שוור לבן ועליו מעיל קצר בעל אותו הצבע כשל החצאית. היא התחנכה בקול רם עם זוג — ה"אשה הרכיבה משקפים — על בעיות חברה, מדיניות, הדרכה בעבר בקו של השומר הצעיר.

"מדבריה מסתבר שהיא למדה באו"ניברסיטה, כיום סמלת תרבות בצה"ל וגמרה סמינר למורות עלישם לוינסקי. רות, אני פשוט קצת ביישן ומשום כך לא פנית אליה באוטובוס. אני משוכנע שהיא נמנית על קוראות העולם הזה. אנא, קשרי בינינו."

לכל הבורות הקצת ביישניים: אני מקווה שפנייה זו לא תכניס לכם רעיון נות בראש לנהוג כחייל האמיץ שלי ולפנות אל שלכם בנאמנות כל פעם שתרצו להתוודע אל נערה.

צבריות בגולה

"ודאי יודעת את מהו מכתב לצברית בגולה", כותבות לי (1011/1164). נטלתי את מטפחתי והתכוננתי לבכות על הגולה הרוויה. ארצות-הברית, לא עליי כמ. כיצד הגיעו לשם בנות השבע-עשרה האלה? למטרת לימודים. הן נמצאות כעת בכירמינגהאם, אלבאמה. "כאן באי מריקה שיעמום אחד גדול. אין כלל וכלל החי", מקוננות הן. מסכנות. והן בטור חות שתוכלנה לספר ולכתוב כל כך יפה לשני צברים בגיל 22 על מוסיקה, ספרות יפה, תיאורן, קולנוע ואמנות. הם חייבים להיות שחרחרים וחמודים. האינטלקט שלהן לא יסתפק בפתות מ"השכלה גבוהה. כולם אומרים שהן נעימות נחמדות.

ממכו איטליאנו

רוצות עוד איטלקי? בבקשה. (7/1165) (1011), בן 22, כעת חייל בגדוד קרבי,

תהיה לצורת כתיבה זו כאשר קרא ב"סעמים הראשונות את הניו-יורקר. "יום אחד, הולכים לבקר אצל איזו כשביל לאכול את ארוחת הערב שלו, מוצאים אותו יושב כותב מכתבים. שר"אליים מה זה? שומעים ששלה מכתב לרות, קיבל עשר השבועות. בולעים את הרוק. משתעלים בשביל לקבל אומץ, אומרים — אולי תתן מכתב אחד בש"בילבז? שומעים את התשובה הרגילה: — באמת שאין לי. — אומרים אל תעשה טובות, הולכים הביתה, לוקחים את העולם הזה, רואים שרותי אוהבת שההתכתבות תהיה לשמה. לוקחים נייר ופפרון, כותבים: לרות, הסיפוס שלי, שלמות. אנחנו רוצים להתכתב התכתבות לשמה באמצעות מדורך, לכן לא איכפת לנו גיל העונה או מינו. רק יש לנו בקשה צנועה אחת: שתהיה שחר-חורת וזכו שעשתה הכרה עם העולם אחרי 1933.

"אנחנו חושבים שאין צורך לפרסם את מעלותינו במרהיבה. אולם נציין שגילנו הוא 23 וזאת כדי שלא תחשבי שילדי הגן התחילו לכתוב לך.

לבסוף, אנחנו מודים לך מראש עבור המכתבים — יותר מ10 שנקבל. את לא מאמינה לנו?"

★ ★ ★

אחת אחות, שניה גננת

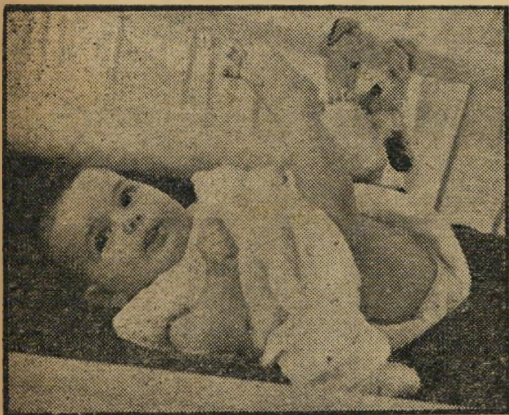
"משעממים אותנו כל אלו מה אנו מכירות כבר", בשפה נמלצת כל כך מת"בסאות אחות וגננת (1011/1167). הן רוצות פרצופים חדשים. כלומר, שני חברים בגיל 25-28 שידעו לכתוב על כל נושא שבעולם. אחת שחרחרות, שניה חומה, אחת רוזה שניה עגלגלה. "וילי, די, די". באמת, די.

★ ★ ★

יין, שירה ומרזבים

הרי לפניך, נערות, מכתבם החבוב של (1011/1168): — "אנחנו שני ימאים בדרום הרחוק. חזרנו לא מכבר מהיבשת השחורה ב"מסקנה שאין כננות ישראל. כאן, בדרום הרחוק, לא נותר לנו אלא לשיר שירי תוגה ולחלום על שיער רך ושופע. "אחד מאתנו הוא שחרחר והשני בלוגי-די. השחרחר אוהב שחרחרות, והבלוגי — בלוגיות. "לשם יחסים קרובים יותר כמובן ש"תנאי השיער אינו מספיק. איננו מת"ביישים להציב תנאי ראשון להתקשרות: אנחנו רוצים בנערות יפות. "דעי לך, רותי. הדרום הוא מחוז של

הסיפוס שלי

צלצלי האלה בעוד כ13 שנה. עד כמה שזכרוני אינו מטעני, זה היה הגיל שבו החילותי גם לקבל צלצולי מחורים. מה מידת סבלנותך, אורי?

עלה לפני שנה וחצי מאיטליה, שולט היטב באנגלית וצרפתית. בדרך כלל, כשאין הוא חייל, הריהו מכונאי וטרקטוריסט, האוהב, בשעות ה"פנאי שלו לשחק שחמט, לקרוא ולראות סרטים. הוא רואה את עצמו ראוי להתכתב עם נערה כבת 18-20, משכילה. לא סיפר לי אם הוא יודע לרקוד ממבו. ★ ★ ★

מה נשמע

(1011/1166) קיבל כנראה את ההש"ראה שלו מן בן-אמוץ. אני בטוחה שזן עצמו לא ראה מראש אינו הצלחה

הסתכל פעמיים

הכל
תלוי
בטיב
המלוי

בקנותך הקפד על אריזתנו המקורית
המחיר רק 390 פ"ר

בלובוס

לפי דרישת הקהל נמשכת ההרשמה
לאלבום סיני בתמונות
עד 1.3.1957

כריכה מהודרת, יותר מ-100 תמונות
שלוש שפות: עברית, אנגלית וצרפתית.

הרשמה בכל חנויות הספרים וקופסים לעתונים

1.800 ר"ל
במקום 3.250 ל"י

פרם נוסף לנרשמים לאלבום סיני בתמונות:
מפת סיני בצבעים, בהסברים עבריים או אנגליים

במחיר 300 פרוטה

להשיג בכל תחנות ההרשמה ביחד עם האלבום

ההפצה: דוד טופל ובניו, תל אביב,

רחוב אחד העם 24, טל. 5673

א. גרעין, חיפה, רחוב הרצל 61

האחים גיז, ירושלים, בית גזית

רדיו

תדרוך

תוכניות אלה, מתוך שידורי השבוע הבא, עשויות להיות מעניינות. שינויים אפשריים.

● **ספרייה לחייל** (יום ד' 7:10): גלי צה"ל — לראשונה בתולדותיו, יופיע ד"ר יגאל ידין כמשתתף בתוכנית, שיחאר את פרשת רכישת המגילות הגנוזות, בה החל אביו, פרופסור אלעזר ליפא סוקניק, בשאר חלקי התוכנית, שתוקדש לספרו: חדש של ד"ר ידין, המגילות הגנוזות ממדבר יהודה, ירצה הארכיאולוג על חייה של הכת המדברית אשר לה היו שייכות, לפי הישערה, המגילות שנמצאו. בנו השני של פרופסור סוקניק המנוח, שחקן התיאטרון הקאמרי יוסף ידין, יקרא את תקצט הודיות מתוך המגילות.

● **שלושה בסירה אחת** (יום ד' 9:30): קול ישראל — קטעים מן התוכנית שהוקלטה באולם "מקא" בירושלים (תאם לע"ל), בה השתתפו, כחברי הצוות, שלום רוזנפלד, גבריאל צפרוני, אמנון אחינעמי, שמואל אלמוג, דן אלמגור ועדה בן-נחום, והמוסיקאים מאיר הרניק וקראל סלומון. הצוות מעלה סדרת אסוציאציות ("מה מזכיר מדור לאשה בעיתון דבר?") ורוזנפלד: "אהבה תלוייה בדבר?"; משיב על שאלות של שיעור באנטומיה ("מה המקום הרגיש ביותר בגוף האדם?"; צפרוני: "הכיס"; אחינעמי: "הכליות", שיש להן לפעמים מוסר. "מהו המרחק בין המוח והלב?"; אלמוג: "המרחק בין אני אוהב אותך לבין הצעת נישואין"; אחינעמי: "המרחק בין המוסר לבין השכל"; ומשחרר את תגובותיהן של דמויות תלוייה שעמדו בפני מצבים בלתי נעימים ("מה אמרו קורח ורעיתו כשעמדו לפני האדמה שפערה את פיה לבלוע אותם?"; אחינעמי: "קורח אמר — ליידיש פירסט"; "מה אמר משה כשירד מן ההר עם עשרת הדיברות ומצא את בני ישראל מחוללים סביב עגל הזהב?"; עדה בן-נחום: "אהה, זהו המהדהדה:מבוא" רוזנפלד: "או הוא — או מעמד סיני?"; הזמר משה בראנט משיע את השיר אל תחני לו, שחובר עלידי דן אלמגור והולחן על-ידי קראל סלומון, ותוכנו רצוף מחאה נגד הניסיה מסיני.

● **כמה לחייל** (יום ה' 6:30): גלי צה"ל — קטעים מתוך תוכניתה החדשה של להקת פיקוד המרכז, צחוק במרכז, די מבווימת בידי עוזיה רפפורט והכוללת מערכונים מאת יוש ויהודה האורחי ופיני מוניס מאת יחיאל מוהר ודן אלמגור.

● **מאדם ועד הנה** (יום ה' 8:00): קול ישראל — התפתחותו הטכנולוגית של האדם תודגם באמצעות תוכנית כתוב על-ידי יעקב בן הרצל, המספר על טייס יחיד שי ניצל בנס מתוך צוות מטוס שנפל אישם בקירבת הקוטב בצפוני. בסיועו של אסקי מוס, המתלחה אליו, מצליח הניצול לשקם את צעדיה הראשונים של הצחייליזציה הז'אנושית.

● **זרקור** (יום ה' 8:00): גלי צה"ל — התוכנית שתהיה מוקדשת ליחידת הסיור של חיל-השריון, שזכתה לכינוי החיבה "הי עין הפקוחה של הסאונג", תציג את הנושא בצורה מיוחדת במינה — שרשרת פיוזומים מהחי החיה, מבוצעים על-ידי הלהקה של יחידת הסיור.

● **בניחותא** (יום ו' 7:40): קול ישראל — חנה מרון תגיש את האגדה בת המים הקטנה מאת האנט כריסטיאן אנדרסן, בלחיית מוסיקה ואפקטים קוליים, המשמים לקריאה אופי של תסכית מיוחדת במינו.

● **סיפוריה של אופרה** (יום ו' 8:10): גלי צה"ל — מישה אשרוב, שחקן תיאטרון הבימה, יגיש קטעים מתוך האופרה זון קארלוס של וורדי.

● **כימות זכרים** (שבת 1:30): בצה"ל; קול ישראל — התוכנית תוקדש ליצגת זון ז'ואן בגיהינום על-ידי ארבעה משחקני התיאטרון הקאמרי (ראו אמנות) וכן לקטעים ממחזות שקספיר, המבוצעים על-ידי יוסף מילוא ואורנה פורת.

● **קול אחד ואחד** (יום א' 10:00): קול ישראל — הבמאי פיטר פריי עורך תוכנית בבית-הסוהר הפתוח מעשייה ומשוחק עם האסירים.

● **המבד עולה** (יום ב' 8:00): קול ישראל — גוססה משורת של הצגת התיאטרון זרה, פרנסואזה ראש גזן, שאל זיל רינאר, בכימויו של גבריאל דגן, ובהשתתפותו של למית פילין, עונה שביט, שולמית קסלנסקי ויהודה פוקס.

תוכניות

מוקש תת-מימי

אם עד כה התנהלה התוכנית שלושה בי סירה אחת על מי מנוחות מחיל אל חיל, הרי השבוע היא נתקלה במוקש התת-מימי הראשון, שאיים להטביעה בתהומות.

הכל החל בצעד תמים אחד: הנהלת קול ישראל החליטה, כי לאחר פירסומה הרב תוכל התוכנית לשמש מקור-הכנסה נאה. במקום לערוך השבוע את ההקלטה, כרגיל, באולם בית-הלל, שהתמלא תמיד בקהל סטודנטים, הוחלט אפוא להעביר את ההקלטה לאולם "מקא" המרוחק, הכולל גם עוגב חשמלי, ולמכור את כרטיסי הכניסה בכסף מלא. הכרטיסים, שמחירם נקבע ל-1.200 ל"י, הופצו באמצעות מוסדות ציבוריים בין המקורבים למלכות, והסטודנטים זכו רק במנה זעומה של 200 כרטיסים במחיר 650 פרוטה.

על כוס קפה. המארגנים שכחו להביא בחשבון רק דבר קטן אחד: הצלחתה של תוכנית מן הסוג של שלושה בסירה אחת תלויה, לשבט או לחסד, בידי הקהל. מידת הרצון הטוב ושיתוף-הפעולה שהוא מגלה קובעים את אחרית התוכנית כולה.

אם בפעמים הקודמות נמצא לסירה קהל סטודנטים שואף-בידור, שהיה מוכן לכל עזרה נחוצה, הרי הפעם ישב באולם קהל קונה-כרטיסים, שחיכה לתמורת כספו. מה שגרוע יותר: חברות הסטודנטים הגיעה ל"אולם בהחלטה נחושה לפוצץ מתחת לסירה מוקש תת-מימי, כגומול על הבגידה.

התוצאות לא אחרו לבוא. מיד ברגע זה ראשון, כאשר פתח יצחק שמעוני בקול חייני כני את התוכנית: "בצוות ישוטי הערב, משוט אל משוט... מיד החלו להישמע ביציע, מקום מושבם של הסטודנטים, צעקות-אימים של קטטה פרטית שנופחה במתכוון לקול-קולות. החיך נעלם מעל פניו של שמעוני והוא קרא: "מה העניינים ספור דוטים?"; תשובתו השואגת של היציע: "למה לא נתת לנו את הכרטיסים?"; שמעוני, כי נסתו להגיע את הרוחות, קרא: "אם יש לכם משהו נגדנו, הבה ניפגש על כוס קפה ונברר." צעקת התשובה של היציע: "באינו שעה ובאיזה מקום?";

גורלה של "עדה השמנה". ההמשך לא היה טוב מן ההתחלה. קודם כל, ערך הקהל קבלת פנים זועמת ביותר למשתתפת החדשה בצוות, עדה בן-נחום, הידועה בירו שלים יותר בכינויה "עדה השמנה". מיד כאשר פתחה את פיה, קידם אותה מטר קריאות בוז: "הורירו!" קבלת-פנים דומה ציפתה לשיירה בציבור של שירים מתוך תוכנית קודמות: במקום לשיר, החל הקהל לדבר, ובקול רם דווקא.

ההפרעות החמירו עוד, נוכח העובדה ש"סידרת השאלות הראשונה לא העלתה מפיות הצוות הברקות מעולות ביותר. קריאות בוז הפסיקו את גבריאל צפרוני, כשרצה להארך בהסברת אחת מתשובותיו. כאשר חזר ל"מיקרופון שמעוני עצמו, כדי לבשר על הימשך, התארגנה קבוצת-צוחקים-בקול-רם, שהשמיעה את גלי צחוקה המלאכותיים במקומות הפתוח מתאימים.

נגינה על העצבים. לשיא האומללות הגיעו הדברים, כאשר קם ממקומו המוסיקאי של התוכנית, קראל סלומון, אדם גבוה מ"שכמו ומעלה מכל העם, בעל קרחת מבריקה למרחוק וסיגאר-שליקבע הנעוץ בפיו. כאן מצא היצר הסאדיסטי של הקהל את מלוא-פורקנו. כשהכריז סלומון במבטאו הזרמני המובהק, כי "אנחנו נעשה כאן קאני טאטה", פרץ הקהל בקריאות לעג חוזרות ונישנות: "טהטה! טהטה!" סלומון לא נש" כח גם כאשר נשאל הצוות מה פרוש הביטוי "לנגן על העצבים". תשובתו הרועמת של הקהל: "קראל סלומון!";

בהתקרב התוכנית לסיומה, כשהיה על קראל סלומון לארגן את השמעת השיר הז'חדש של התוכנית, שנקרא בשם אל תאמיני לו, מצא הקהל צורת תגובה חדשה: הוא קם והחל לפנות את האולם בהמוניו. בסיום השיר, כבר היה האולם ריק למחצה.

הטראגי ביותר שבכל הפרשה, היתה הז'עובדה כי התוכנית נועדה לשידור מורחב מיוחד בתג הפוריים. לעורכיה, שקיח ל"תוכנית פורימית עליוה, יהיה השנה כנראה חג עצוב למדי, לצערם של המאזינים.

ישראל

האשך השיטה

בשבועות הסוערים שלאחר מלחמת סיני, כאשר אורחי ישראל עמדו המומים מול חוסר ההבנה הבינלאומית לעניינינו, כאשר היה ברור לכל שלמרות הנצחונות בשדה הקרב עומדת ישראל לנחול מפלה במערכה המדינית, החליטו מספר עובדי הסרטה לתקן את החסר ביותר ההסברה הקולנועית.

התוצאה: סרט הסברה בשם אנה ענה למכתב, שנוצר ביזמתו של הבמאי הצעיר איתן (נהריה קוראח) לנגיאל, עלידי אולפני ההסטה בהרצליה. הסרט, שהוא סרט תעמור לה פוליטי, ממלא את מטרותו באמונה. צלמים מועזעים של קרבנות פשיטות הפדאיון, פליטים יהודיים ממצרים וצלמים מקוריים של נאומי תעמלה נלהבים מפי גמאל עבד אלנאצר בקהיר, צלומי העודות מצריות המוכיחות את כהונתה של ממשלת מצרים להשמדת ישראל, כל אלה מוגשים בצורה קולנועית מושכת ובלתי צורמת את עינו של הצופה האוביקטיבי.

למרות זאת לא יוצג הסרט לעיני צופי הקולנוע בעולם, אלא רק לעיני צופי קולנוע יהודיים. הסיבה: לדעת משרד ההוצאה חריף מדי.

סרטים

האמת המתוקת

מחר אזיל למעקה (אסתר, תל-אביב; ארצות-הברית) — הוא סיפור חייה של זמרת-כוכבת ליליאן רות, שאינו מניח לצופה להכות עד יום המחר כדי להזיל דמעות. ליליאן רות, ילדת הפלא של ברודוויי בשנות

סוזאן היינורד
טיפה אחרי טיפה

העשרים וכוכבת קולנוע מפורסמת בשנים שלאחר מכן, שהופיעה בצדדים של גרי קופר ומוריס שבליה, חיברה את ספר חייה 'לא חר ירידה הדרגתית מפיסגת ההצלחה עד לבית המשוגעים'.

הבה נכזבת, מאהב שמת, בעלים אכזריים שהתחלפו בקצב מהיר, הביאו את ליליאן אל הטיפה המרה ואל השכרות הכרונית, שהוציאה אותה מתעתה. כשנרפאה ממחלתה, פירסמה את תולדותיה ואת כשי לונותיה באמצעות הטלביזיה והספר שכתבה. ההצלחה הייתה כפולה. הספר הפך לרב מכר, הכניס סכומים רבים לכיסה של החברה בתשובה. הוא הפך לאמצעי תעמולה משכנע, למלחמה בשכרות.

טיפת האמת המרה. הוליבוד לא הייתה מוכנה להסריט את האמת, כפי שפורסמה בכתב האשמה החריף של רות. אילו היה מחר אזיל דמעה המגלה את סוד המשברים הרוחניים והחלפת הבעלים של הכוכבות הנערצות, כפי שנכתב בספר, הייתה זו הודאה באשמה של אנשי הוליבוד. לפיכך מציג הסרט את האמת המתוקנת.

די.ו.ב.ק.

עתה טובה אתאי

תשבץ העולם הזה 1011

7	6	5	4	3	2	1
12	11		10			9
	15			14		13
			17		16	
22	21			20	19	18
		26	25		24	23
	31	30		29		28
			34		33	32
			36		35	
	41		40		39	38
		44		43		42
				45		

מאוזן: 2. עיר פלשתית; 8. מ" משפחת משה ר' בנו; 10. יישוב בשפלה; 13. אותו מייבאת אינקודה; 14. מספר פרקי זכריה; 15. בית חרושת בעכו; 16. נקי; 17. גורל; 18. מפקדו הראשון היה יעקוב דורי; 20. מוסמך אוניברסיטה; 21. שני חלקים מימן לחלק חמצן; 23. בסיס הדרכה; 25. אמנה; 27. ער ר' טרי; 29. חייה; 30. חומר ממתק; 32. אי בים התיכון; 34. בירה אסיאתית; 35. מבטא; 36. נודניק; 37. מאתיים ושתיים; 39. מפעל סולל-בונה; 40. מונים; 41. אוני; 42. סכין הגילוח ירש את מקומו; 43. הפרק הלפני-אחרון בספר ויקרא; 44. גבול תנ"כי; 45. מידה; מאונך: 1. פרח; 2. חודש עברי; 3. יישוב בצפון; 4. היום בעומר; 5. עיר קנאדית; 6. נרו יאיר; 7. בעל חנות; 8. עיר מצרית קדומה; 9. בן זוג הכסת; 11. הברה יוצרת שמות עצם; 12. לעתים הוא מוליד עכבר;

18. אחד מסימני ההתקררות; 19. ראש עיר ישראלית; 21. סוג החדר שהונח בג במזרח אירופה בראשית המאה; 22. יצרני דודי שמש; 24. שם פרטי גרמני; 25. שאול לקיש; 26. מע-מיק; 28. תל חורבות; 29. המשקה האנגלי הלאומי; 31. יען; 33. שריר הזרוע; 34. החכם שנסתהפה שדהו; 38. המחזיק ברכוש; 41. האשה הנרסכת; 43. בפרק בראשית זה מוצא יצחק מאה שערים אחר שאבימלך מגלה כי רבקה היא אשתו.

כון; 34. בירה אסיאתית; 35. מבטא; 36. נודניק; 37. מאתיים ושתיים; 39. מפעל סולל-בונה; 40. מונים; 41. אוני; 42. סכין הגילוח ירש את מקומו; 43. הפרק הלפני-אחרון בספר ויקרא; 44. גבול תנ"כי; 45. מידה; מאונך: 1. פרח; 2. חודש עברי; 3. יישוב בצפון; 4. היום בעומר; 5. עיר קנאדית; 6. נרו יאיר; 7. בעל חנות; 8. עיר מצרית קדומה; 9. בן זוג הכסת; 11. הברה יוצרת שמות עצם; 12. לעתים הוא מוליד עכבר;

דרושות(ים)

שחקניות(ים)-חובבות(ים)
עבור טרטי ותצלומי פירסומות.

נא להמציא תצלומים בלויית פרטים אישיים
אל ת. ד. 245, תל-אביב, עבור "סרטים".

תדריך

אלה הטרטים המוצגים בשבוע זה בערו הארץ, אשר העולם הזה ממליץ לראותם: ● **בייבי דול** (אוריון, תל-אביב) — קרול בייקר מוצצת אצבע, שעה שבעלה הי בתולי מצית מפעל כותנה מתחרה, גופל בפח שטומון לו איטלקי גאה וערמומי, זה מצליח גם להפוך את בייבי דול לאשה. ● **קפדת הזהב** (אלנבי, תל-אביב) — מוסר של גנבים וכבוד של רוצחים, בי כנופית גאנגסטרים פרוצית של סוף המאה שעברה. סימון סיניורה וסרג' רגיאני בי שיאים משחקיים, בסרט דיאלקטי אכזרי ומיגע. ● **חיים לגברות** (מגדלור, תל-אביב) — צרותיו המשפחיות ובעיותיו המקצועיות של חיים הנשים ההווה פרנודל.

(המשך מעמוד 9)

ואנחנו דופקים אותם עם התותחים, ואז הם מתפורים כמו גמלים כשהורסים להן את הקן. לא הייתי מעוניין לחזות ביופי הזה ואמרת לי להשיב בשלילה להצעתו. אולם באותו רגע הבחנתי במבטו המופנה אלי. הוא עמד שם וחייך. „אתה בא או לא“, אמר לי. היה זה חיוך של לעג וביטול. מאז שהשתחרר מצבא הקבע והצטרף לגדוד שלנו לפני שנה, דימיתי כי הוא רוחש לי איבה ובוז. מעולם לא הרבה בדברים אך עם זאת גם לא ידע להסתיר את רגשותיו. לא היה לי קשה ביותר לתהות על הלך מחשבותיו. הוא ראה בהתנהגותי מעין בגידה במעמד „פייסרים“, שהוא, לדעתו, גולת הכותרת בסולם ההשגים החברתי. כל חששותי אלה נתאמתו ברגע זה. היית צריך לראות את החיוך הזה! וכי יכולתי להרצות לו עכשיו על השקפותי שהתגבשו בי במשך שנים? „חכה“, אמרתי לו, „אני בא אתך.“

מעיים ומוסר-השכל

דוא התניע את הגיפ ואני כבר ישבתי לצידו, כשניגש אלינו הרס"פ ושאל אם אני יודע שאפשר לשלוח מכתבים הביתה. ביקשתי מינקלה שיחכה לי רגע, לקחתי מהק המכתבתי לכתוב שורות מספר. רציתי רק להודיע לאשתי כי שלומי טוב. הצבתי את העט על הנייר וכתבתי: „אני חי, בריא ושלם ומנהל את המלחמה לפי התכנית“, הוספתי את הכתובת על גבי המעטפה ומסרתי אותה לידי הרס"פ. ואז ידעתי ששגיתי. במשך אותם הרגעים של הנסיעה למוצב חשתי כי אני בעצמי חרצתי את גורלי. מתוך קלות דעת הפרתי עקרון שאמרת לי קיים אותו במשך כל ימי המלחמה. דבר זה הן מוכרח להתנגס בי באיוו צורה שהיא. ולא זו בלבד, שאני עומד עתה לסייל על מוצב קדומני כדי להזיז את עיני ביפיה של המלחמה, אלא שרגע אחד לפניכן שלחתי פתק לאשתי שבו הצהרתי כי אני חי, בריא ושלם. המכתב יעשה את דרכו במשך יומיים-שלושה ואני אעלה בעוד רגע למוצב, בניגוד לכל עקרונותי! אתה מבין אותי, אני, שאינני סוגד לשום אמונה, מנסה להשליט את ההגיון על רגשותי ואינני חושש מפני זעמם של הרבים כשדעתי מנוגדת להם — **אני** נתפתיתי עכשיו לחיוכו הלגלגני של יענקלה, והאמנתי בכל לבי כי התגריתי באיזה גורל ערסילאי וכליכול עליידי עצם נסיעה זו ובכתיבת המילים „אני חי, בריא ושלם.“

נעצרנו לרגלי המוצב. הבלים, אמרתי נעצמי על אף הכל, מאומה לא ארע עד עכשיו, ושום דבר גם לא יקרה להבא. הפסענו צעדים מספר במעלה המדרון. ואז נפתחה האש והכדורים שרקו מעלינו. „מסתערים עליהם“, אמר יענקלה. הוא לקח כתה, שאנשיה שכבו לנוח בואדי ועלה אתם לתגבורת. אחרי זה הורידו אלי את הפצוע, חבשתי אותו ושלחתי אותו עם הגיפ למרפאה. מישרו צעק אלי משהו לא ברור מהמוצב וחשבתי שיש שם עוד פצוע. עליתי, אך לא היו יותר נפגעים. בינתיים פסקה האש.

הוא נשתתק. „זה הכל“, שאלתי את החובש. „זה הכל“, אמר. „האילים לא פגעו בי רעעה, וכי מה רצית, שאהרג שם באורח דרמאטי כדי שלסיפור יהיה סיום מוצלח יותר?“ „ומוסר ההשכל!“ „איך מוסר השכל. אבל מסקנה יש לי, אחרי המלחמה אתמסר ביתר רצינות ללימודי הפסיכולוגיה. אני רוצה להתחיל להבין את עצמי.“ „את ההרזים ראית?“ „כן. תשעה במספר. הם שכבו פוורים בחצי גורן, במרחק כמה עשרות מטרים מעמדות הכיתה שלנו. אחד היה גבר נאה, שעיניו הכחולות היו פקוחות לרווחה. לידו שכב אחד שמחצית פרצופו כאילו הוססה הצידה ומחוה הותו מתוך הקרקד. לשלישי נשפכו מעיו. רביעי נשרף כולו עד לעצמותיו. החמישי...“ „חטלח לי“, הפסקתי אותו, „נזכרתי שאני צריך לשלוח עוד דו"ח אחד למפקדת החטיבה.“

תום תקופת השרות שלי לאחר המלחמה, ואילו הוא המשיך בשרות קבע. עבר קורס קצינים ואף הצטיין בו, קיבל מחלקה ולאחר מכן פלוגה, והגיע לדרגת סרן. לבסוף השתחרר ולאחרונה רכש מחרטה והקים לעצמו בית-מלאכה קטן בעיר. ואילו אני, כידוע לך, החלטתי לאחר המלחמה להשקיע את עצמי בלימודים. לאחר שנבחנתי בבחינות הבגרות התחלתי ללמוד באוניברסיטה. במשך השנתיים הראשונות לשירותי במילואים שימשתי סמל מחלקה רובאית. הכל היה טוב ויפה ואף נהניתי מתקופת האימונים השנתית. לאחר כל שנה של דגירה על הספרים, מסוגר בין כתלי דירת הסטודנט שלי, היו האימונים לגבי חודש של התפרקות גופנית ונפשית. התרוצצתי בשדות, יישרתי את גבי וכסמל מחלקה לא היה לי צורך לקטט את מצחי כדי להעלות מקרבי מחשבה מקורית כלשהי. בצבא הכל ברור ומובן. אחרים קובעים לך את סדר היום, אומרים לך מה לעשות וכיצד, ואורח החיים שלך במשך עשרים-ארבע שעות ביממה מושחת על נוהגים קבועים ואכסיומות. גוסף על כך, כל מי ששרת אי-פעם ביחידה קרבית מכיר את הויקה הנפשית הסמויה הקשורת כל חייל אל ההתי המתרקם בה. בקיצור, מאומה לא הפר את האידיליה של המיווג בין תולעת הספרים ואיש השרה. אדרבה, היתה בכך משום השלמה.

אלא שיום אחד נתחחר לי לפתע ששוב לא אצלח בתור סמל מחלקה. לא יכולתי להתרעם יותר על גרגירי חול שגיליתי ברובה של חייל בשעת מיקוד הבוקר, או להתייחס ברצינות לדברים אחרים מסוג זה. כל הפרטים הקטנים הללו, שבצבא משווים להם חשיבות ראשונית, איבדו בשבילי את ערכם. ומה גם, שתוך כדי לימודי סטודנט לרפואה, נתגבשה אצלי השקפת עולם חדשה. יחסי לכל בעיות היסוד, של החיים והאדם, נשתנה לחלוטין. מובן, כי היה זה תהליך אטי, אך עמדתי על השינוי שחל בי בפנאומויות רבה דוקא ברגע שגערתי בחייל על שלא סידר את שמיכותיו כנדרש עליידי הסדר הצבאי.

לפתע חשתי כי צעקותי הן מלאכותיות. כיצד אוכל להוסיף ולומר לחייל — „זה לא יפה“, כיוון שקיפול בשמיכה קפל אחד פחות מדי, בעוד שכל היופי הצבאי שוב אינו הואם את מושגי האסתטיזם? איך אוכל לצעוק בשעת שיעור כידון „רצח בעיניים“, כפי שנהגתי במשך שנים, בעוד ששוב אינני רואה כל טעם למה זה יסגל לעצמו אדם — אדם, אני אומר — למה זה יסגל לעצמו מבט של רוצח? והמוסר האורניאלי הזה, המבדיל בין גניבה ל„סחיבה“, מוסר זה שהעמיד בראש סולם הערכים שלו את ההקרבה העצמית בשעת הצורך — מהוא דבר נשגב לכל הדעות — בצד גיבת תרגולות מהלול, דבר המתבטא לא רק בהתי שלנו אלא גם בשירה העממית ובספרות, שלכאורה נודעו להם גם תפקידים חינוכיים.

אתה מחייך, כי לדעתך אני מגויים. לא ניכנס עכשיו לויכוח. נעשה זאת אחרי המלחמה. עתה בדעתי להמשיך ולספר לך את גילגולי ולבטי עד לרגע בו נקלעתי להסתערות, היום. ובכך, נזכרתי כי עלי לעיין מחדש ביחסי לחברה בה אני חי. תמורות רבות חלו סביבי ולא רציתי להגרר אחרי המאורעות אלא לקבוע את מקומי בתוכם לאור שיפוט הגיוני. לא אלאה אותך בכל פרטי הגישושים הללו. התוצאה המעשית היתה כי ביקשתי שייעבירו אותי לחיל-הרפואה. עם זאת לא רציתי לעזוב את הגדוד. גם המניע לצעד זה לא היה סנטימנטלי כי אם נבע מתוך הכרתי כי אני קשור לחיים ולמות בחברה, שאני חלק בלתי נפרד ממנה. כך נתגלגלתי למלחמה הזאת עם החלטה נחושה לעשות הכל כדי להחיש עזרה לפצוע ולהנעם בכל מחיר מפגיעה באדם, בכל אדם. האם ניסת אי-פעם לחיות לפי פרינציפלים? והו דבר קשה מאד. להשתתף במלחמה לפי עקרונות פריטיים — זה קשה פי כמה. נזכרתי בדבר היום, כשביקר אצלי יענקלה. הוא היה בדרכו למוצב התצפית. עליו נמצאה כתה מהפלוגה שלו. היה בדעתו לבקר את אנשיו. אצלנו, במרפאה, ביקש שיחליפו לו תחבושת. הוא נסרס עוד לפני המלחמה בשעת עבודתו במחרטה. „מצטער“, אמרתי לו בצחוק. „הצבא אחראי רק לנוכי מלחמה. והפעם הזה הוא ציבילי.“ הוא לא השיב לי. כשסיימתי לתכבש אותו, הציע לי לפתע לעלות אתו למוצב. „תראה איזה יופי שם“, אמר לי. „רואים את האויב כמו על כף היד. הם מארגנים שם שירות

SAS פותחת השבוע דף חדש בתולדות התעופה

ע"י חנוכת „קפיצת הדרך“ סגל לקומב בין אירופה-והמזרח הרחוק

הקשר המהיר ביותר בתולדות שני העולמות. ס. א. ס. השלימה בזה את המעגל האדיר של שירותה החדש מסביב לכדור הארץ. זה יגרום למהפכה במושגי הזמן של עד כה ויחסוך לאדם המודרני שעות יקרות במסעו בעולם.

בפעם הראשונה בתולדות האדם נפגשו הש" בוע שני מטוסי נוסעים בדרכם מעל לקוטב הגיאוגרפי הצפוני. המטוסים, שני מטוסי „Global-7C DC-7C Express“ החדשים מתוצרת דוגלס, הטסים בין אירופה למזרח הרחוק, חנכו בזאת את

THE GLOBAL AIRLINE פנה לסוכן הנסיעות שלך

„אז מה זה שלומדים בבית-חולים?“

יצאתי מהמרפאה וחזרתי לשושה שלי. החובש הזה בילבל אותי לגמרי. פרינציפלים, השקפות — אני מת לישון. הוא בטח ישן בלילה על אלונקה עם חצי מיליון שמיכות מלמעלה ומלמטה, ולא בישיבה בגיפס. יש מלחמות, או מה אני יכול לעשות? מה אני — בן-גוריון?

לעזאזל, הגה הוא בא עוד פעם.

„מה העניינים?“ אני שואל אותו.

„שמע, רצית אפילו לסיפור, ובכך הא לך.“

„מה השעה אצלך, השעון שלי נעמד.“ אני משיב לו.

„שתים עשרה-שלושים ושתיים.“ הוא אומר. „ובכך, כרבע שעה לאחר שיצאת את המרפאה, בא אלי יענקלה. הוא היה קצת חוזר והעייפות ניכרה בו מאוד.“

„עלי לא רואים שאני עייף?“ שאלתי.

„לא במיוחד“, הוא אומר. „שמע, מיד הבחנתי כי משהו מעיק עליי. לרגע חששתי כי אירע משהו בפלוגה שלו. אולם הוא סטפט על דא ועל הא. לפתע אמר לי: „תגיד מה זה אוטונומיה?“

„ריבנות“, השבתי.

„אז מה זה מה שלומדים בבית-חולים? התעסקתי פעם עם אחות אחת והיא קשקה לי כל הזמן על הבחינות שלה.“

„זהווי אנטומיה“, אמרתי לו.

„אתה מבין בזה משהו, לא? אז תגיד לי, מעיים של בני-אדם, כשהם נשפכים החוצה, הם אותו דבר אצל כולם. אני מתכוון... זאת-אומרת... למשל... גם אצל יהודים וגם אצל מצרים?“

„כן“, אמרתי לו, „הם בדיוק אותו דבר. לא רק כשהם שפוכים, אלא גם כשהם במקומם והאנשים עדיין חיים. אולם אז, כנראה, קשה יותר להוכיח זאת.“

הבחורה היא בחור

„כרוב וכרובית ריקים!“

„מה עם חסה?“

„בודקים עכשיו. נדמה לי שגם הוא נעוב.“

„איך הם הסתלקו?“

„הסתננו ברגל במשך הלילה. השאירו את כל הציוד. תותחים, מכוניות; הכל.“

כרוב, כרובית וחסה, שלוש המתנות הגדולים, שכוננו בשמות אלה ושהיו את הכיס המצרי, נעזבו על-ידיהם הלילה. היחידות השונות שכיתרו אותם בימים האחרונים פרצו עם שחר אל בין משלטיהם.

סמוך לשעת הצהריים חולף מעלינו פיפר, הוא מגמיך טוס. רואים את הטייס ועוד מישהו מאחוריו. הטייס מוציא יד ומנפנף לנו. הוא מנענע את כנפי המטוס לברכה המקובלת. פתאום הוא מסתובב וחוזר מעל הכביש. הוא יורד עוד יותר. הגה הוא נוחת על הכביש. קומנדורק שחונה שם מסולק ברגע האחרון עיני הנהג שלו. הפיפר נעצר.

רביסרן קופץ החיצה, רץ ועולה על הקומנדורק.

„קח אותי למפקדה שלכם, מהר!“ הוא אומר לנהג. עיניו שקועות בחוריהן, מבטו תוהה, דיבורו מקוטע.

„יותר מהר, סע, כל רגע יכול לעלות בקרבנות.“ הנהג מפתח מהירות ובולם בבת אחת ליד מפקדת הגדוד. הקצין כבר על הקרקע. „איפה המפקד שלכם? איפה הוא, אני צריך אותו מיד, מהר.“

„שלים, מה אתה רוצה?“

„שמע, אתם הולכים להרכיב עם התותחים שלכם על כרובית? אנחנו כבר יושבים בפנים. תן מיד הפסקאש לתותחים שלך.“

„זה בסדר. אנחנו יודעים שאתם שם. התותחים אצלנו שותקים.“

הוא משיע אנחת-רחחה.

ביתחיים יצא גם הטייס מהאחורון. דמות קטנה וצנומה מכורבלת במעיל גדול. „כתורה!!!“ צועק מישהו ומצביע לעבר הדמות לפני המטוס. כולם קמים. מי שאוכל, משאיר את קופסאות השימורים, מי שישן — מתעורר, אפילו מי שעושה תה — מסתלק מהמדורה. כמעט כל הגדוד צועד לעבר המטוס. „הטייס — זה בחורה“, אומרים זה לזה. אבל כשמיגיעים קרוב-קרוב מתברר שהטייס... הוא בכל-זאת טייס.

הורגים את עצמם

„שהמטוס שוב נעלם מאחורי הגבעות, מתפורים לחבורות ומתחילים הויכוחים. בשביל מה הוא בא?“

„אתה לא יודע, הם כבר יושבים בכרובית וביקשו שלא נדפוק עליהם עם התותחים.“

„תאר לך, עוד זה היה חסר שנעשה מלחמה אחד נגד השני.“

„איזה באלאגן.“

„ואני אומר לך שזה קורה. בכל מלחמה זה קורה.“

„אבל זה לא צריך לקרות.“

„תלוי איפה. אצל הרבי בבית-הכנסת — בטח לא. אבל במלחמה... מלחמה זה מלחמה יא-חביבי, זה לא צחוק, זה.“

„אתה יודע מה שהיה בקריאה? אז אני אספר לך, אדוני. היה להם שם משלט; מצד אחד הוזיקו האמריקאנים ומהצד השני — הסינים. כל אחד ניסה לכבוש את החצי השני, אבל לא הלך להם. אז קראו לחיל-האוויר האמריקני והם היו צריכים לדפוק על הסינים, ככה, שיגמרו אותם לגמרי. אבל מה, הם טעו והורידו את הפצצות על האנשים שלהם. מלמעלה זה נראה אותו דבר. וכשהסינים תפסו מה שהלך שם, התחילו תיכף להסתער וחיטלו את כל מי שעוד נשאר מהאמריקאנים. ככה זה.“

— „או אני יכול לספר לך משהו יותר יפה. שמעתי את זה מאחד שהיה במדבר לוב במלחמת העולם השנייה. פעם התקיף שם גודו סקוטי. ואצל הסקוטים האלה הולכת לפני ההסתערות תזמורת צבאית, חלילים, חצאיות וכל השטויות האלה — זה שסיפר לי, אמר שבעצמו ראה פעם דבר כזה. בקיצור הם התחילו להתקדם, עם התזמורת בראש, וכסיוע קיבלו אש תותחים. ממש מתסוּס-אש שהתקדם לפניהם. הם מתקדמים — והתותחנים מזיזים את האש קדימה. ככה זה הלך כל הזמן, עד שזה פתאום לא הלך. משהו לא דפק בסדר, האש לא הועתקה, וכל הגדוד עם התזמורת בראש נכנס לתוך מחסום האש של התותחים.“

„זהו, אחרי כמה רגעים נגמר כל הגדוד.“

„זהו מה שאמרתי לכם קודם; זה קורה בכל מלחמה.“

„למה בכלל קורים דברים כאלה?“

„אני יודע; בטח הגנרל של התיאום התמוזז באותו רגע עם המזכירה שלו. מה אתה שואל אותי?“

יענקלה המימ מופיע, מנסה להשתיק את המתחכמים וניגש לאחד מאנשי מחלקתו: „רגע אחד, חברה“, הוא פונה לכולם. „אתם יודעים שאנחנו זויים מפה מחר בבוקר? טוב, אז חדעו עכשיו, ואתה, גש התעלה על מוצב התצפית, מצאו שם עוד מקלע של המצרים, ותביא לי אותו.“

„יענקלה, בחיידך, שלח מישהו אחר. אני לא יכול לעלות לשם. אתה שומע? אני לא יכול. אתמול הרגתי שם שלושה, אתה שומע? אני הרגתי שלושה. הם עוד שוכבים שם. איך אני אגש לשם? אתה לא מבין שאני לא יכול לגשת למוצב הזה?!“

„הסוף בשבוע הבא“

סוף מלחמת להם

שניהם משתמשים ב„סואב“ — (Suave) הקרם לשערות המפורסם של הלן קורטיס.

● מכיל את חומר הפלא Curtisol

● כמות קטנה משווה זוהר לשערות. שומרת על התסרוקת ל-24 שעות.

● Greaseless — אינו מלכלך את הכר או הכובע.

HELENE CURTIS
Suave

דרוש „סואב“ במספרה או בפרפומריה שלך — באריזה האורגינלית בבקבוק, ומעתה גם בשופרית.

זההרו מזויפים!

דנטול DENTOL
משחת השיניים הצרפתית

מכילה ACIDE PHENIQUE

התכשיר הרפואי

למניעת דמום חניכיים

מברשת ראש
ב ר ל ט
BARLETTE

מונעת נשירת השערות
ומשווה זוהר וברק!

תן לו מצלמה

מפני שזו בקשתו הג-
דולה ביותר. מצלמה
תהיה גם שמחה לכל
המשפחה. ל„ברנר“ יש
מצלמות בכל המחירים.
הוראות ניתנות בחינם.

פוטו-ברנר
חיפה, רחוב החלוץ 31

העולם הבא

העריכת ילי ילי

מוזמנים משתתפים. אחד המשתתפים בעמוד זה יזכה מדי שבוע בפרס של 10 ל"י. הזוכה השבוע הוא נתן בכרך, רחוב חחרמון מס' 34, חיפה.

ידידות בית-הספר

ציפורה שפירא מנשח את המחואי יורם מממור זמן מה אחרי חצאת הכוכות של "מחזה רניל". היא בתלכת נרא לפנוש יריר וותיק מיפי הגימנסיה, ואסרה: "שלום יורם! אני שומעת שמציגים מחזה שלך נהרלו כשלמרנו יתר בבית-הספר. הישכתי אותך לרגראט?" מוכו, שאחרי הפתיחה הזאת הצמצפה השיחה בכמה משפטים אויבים מיני הצדדים, לבסוף, בשעת הפרידה, אמרה ציפורה: "אתה יודע, יורם? ככלל לא הישכתי."

בעצם משפט עמוס בגודיקו, נתן דוד בגודיקו ראיון על בעיית ה- ילודה... הוא היה יכול לסכמו במשפט אחד: "כנים נירלתי זרוממתי..."

★ ★ ★

לאחר ההתפתחויות האחרונות ביחסי ישראל-ארצה, מסתבר כי יש רק דרך אחי "חיות בשלום עם הבית הלבן..."

★ ★ ★

...כשטיפש מטיל אבן, אמר הסיתגם, אין עשרה חכמים יכולים לחלץ אותה... וכאשר אייזנהואר מטיל את אבן, אין 16 שרים מסוגלים להיחלץ ממנו.

★ ★ ★

העתיקי העיתונים היומיים העבריים הוטלו השבוע ממטוס בקוס ב-ה צפוני... מסתבר, שהחלטת לארוז את הדנים המלוחים במקומדיונם.

חרושים במחרוזות

סיפורים ערביים שמע ורשם: עטאללה מוצור

אתה קיללת אותי סעם. לא תימלט מעונשו!
מתי היה זה? שאל הגדי בעורו רועד בכל גופו.
לפני שנתיים, אמר הזאב.
אאבל רק השנה גולדתי, השיב הגדי.
אם כן, אמר הזאב, היה זה כחודאי אבין.

השועל והכלב

אמרו לשועל: התישא מכתב אל הכלב ותקבל שכר-סדרחה בסך מאה לירות.
השיב השועל: השכר גדול, וכגודלו - הסכנה.

הצבי והכלב

כלבציד רדף אחרי צבי. לממה תרדוף אחריי? שאל הצבי. לעולם לא תשיגני. מדוע? שאל הכלב. כי אני רץ כדי להציל את עצמי, ענה הצבי, ואתה - למען אדונך.

השועל והארנבת

שועל תפס ארנבת והתחיל להתארר בעוצם-כוחו. אל תתהלל, אמרה הארנבת, לא מפני שאתה חזק תפסת אותי, אלא מפני שאני חלשה.

שני הכלבים והלחם

כלב פגש בחברו, ובפיו כבר לחם חרוך. איזה לחם שרוף יש לך? אמר ה- כלב. זרוק אותו! לא אורוק אתו, ענה בעלהככר, בטרם מצאתי טוב ממנו.

עקשנות

עובר אורח ראה עקרב העוקץ סלע. מה תעקץ אותי, השתאה, הרי זה סלע. ידעתי זאת, השיב העקרב, אך רוי זה אני שיכיר אותי וידע לירוא מפני.

הזאב והגדי

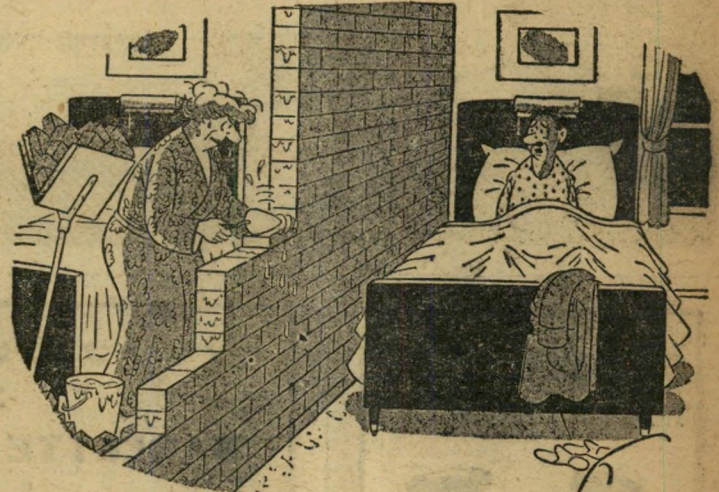
זאב פגש בגדי רך ורצה לטרוף אותו. סוף סוף מצאתי אותך! קרא בועם.

בעזרת השם

- איך לקרוא לפולחן שמספחים במצריים בקשר לתעלת סואץ ולמצרים?
- פולחן הארשימו.
- ★ ★ ★
- איך לקרוא למגפה של שעת ש פקה את הארץ?
- משעל עם.
- ★ ★ ★
- באיזה תואר יש להכתיר נהג אוטובוס תליאביבי?
- מלך בשר ודן.
- ★ ★ ★
- איך לכנות חוזה שנכרת בין שני טרוטסים?
- ברית-מעילה.

שעות רעולם צורכת

המביאה כמני עצרת הארץ את עצמותיה של יסון לאיחוד עם קפי ריסיין. (הארץ)
שלום לוי, באר-שבט
חזון המעצמות היבשות.
30 פרוטה למטר עקוב. (הארץ)
אליק מג, חיפה
מטר טישור - בהנחה גדולה.
מר הרס המפקח הכללי. (ידיעות אחרונות)
ג. מ., ראשון-לציון
התמוסס בחקריו
הכנסיה לתברים חוששית. (הארץ)
מרוכי דן, מלאכיב
זה השער לה, חברים יבואו בו חינם.

— אז מה, חנה, את באמת ברוגז?

לתי בקות אינלטיאנציה קרובי משפחה

- (1) אם יוסי הוא בנו של זה, שאחי אמי הוא אביו, מה קרבתו של יוסי אלי?
- (2) אם אתה בן-יחיד, מה היחס בינך לבין זאת שהיא אמם של אלה שאביך הוא סבא שלהם?
- (3) אם הייתם שלושה ילדים בבית, ויצחק הוא בנו של אביו של אחיך, מה שמך?
- (4) איך ייתכן, שאחותו של דודך איננה דודתך?
- (5) אתה, שאין לך אחים ואחיות, מתכוונן בתצלום. אביו של האיש המצולם בתמונה הוא אבין. מי מצולם בתמונה?
- (6) איזו דמות ספרותית הפכה לאביהתורג של עצמה?
- (7) אצל מי נקרא האב על-שם בנו בכורו? שבת וייס, ירושלים

★ ★ ★

פתגם זו לטובה

מדור להיפוכם של דברים

- איזהו חמור? הכובש את יצרו.
- איזהו חכם? הירא את הנולד.
- כל המרים נזכר.
- מפי זוללים ויונקים ייסדת עוז.
- אחד ותורו.
- הפוזל - במומו פוזל.
- עלייה קוץן בה.
- נכנס יין - רצה עור.
- נישואים, וזיכוח וגשם-עין.
- ואהבת לרעך כמוהו.
- היזהרו בכנייתורה, שמהם ייצאו עניים.
- אין לך מאדאם שאין לה שעה.
- כל המרבה, הרי זה מסוכן.
- גמר עליה את הליל.
- סייג לחכמה - שתיקה!
- איזהו גבר? הכובש את יצרה.

ההגיון הפשוט יסייע לך להתמצא באילנות היוחסין של המשפחות הנזכרות בשאלות הבאות.
1. אם יוסי הוא בנו של זה, שאחי אמי הוא אביו, מה קרבתו של יוסי אלי?
2. אם אתה בן-יחיד, מה היחס בינך לבין זאת שהיא אמם של אלה שאביך הוא סבא שלהם?
3. אם הייתם שלושה ילדים בבית, ויצחק הוא בנו של אביו של אחיך, מה שמך?
4. איך ייתכן, שאחותו של דודך איננה דודתך?
5. אתה, שאין לך אחים ואחיות, מתכוונן בתצלום. אביו של האיש המצולם בתמונה הוא אבין. מי מצולם בתמונה?
6. איזו דמות ספרותית הפכה לאביהתורג של עצמה?
7. אצל מי נקרא האב על-שם בנו בכורו? שבת וייס, ירושלים